SİCİL

YALÇIN KÜÇÜK

AKIŞ YAYINCILIK

SİCİL

Sicil, Yalçın Küçük, Haziran 1997, İstanbul
Kapak Tasarımı, Arslan Kahraman
Baskı, Mart Matbaacılık
Akış Yayıncılık
Büyükparmakkapı Sokak, 20 / 4
Beyoğlu-İstanbul

YALÇIN KÜÇÜK

SİCİL

AKIŞ YAYINCILIK

İÇİNDEKİLER

Restorasyon 9
Kitab 21
Tipler 31
Manzara 41
Dunya 51
Ordu 59
Yorgunlar Savaşı 81
Kemalist Kürtler 99
İhanet Düşkünleri 117

EK BÖLÜM

Birinci Ek

Özgür Politika'ya 141

İkinci Ek

Kürt Yazarları I
Megaloman Yalçın Küçük
Yaşar Kaya 145

Kürt Yazarları II
Yutturmacı Yalçın Küçük
Y.Serhat Bucak 149
Kürt Yazarları III
Şişinik Yalçın Küçük
Cemil Gündoğan 153
Kürt Yazarları IV
Müthiş Türk Yalçın Küçük
Selim Ferat 157

Üçüncü Ek

Ecevit'e Dava 161

Dördüncü Ek

Türkeş'i Devlet Mezarlığına Koymak
Devleti Kirletmeyi Sürdürmektir 165

Beşinci Ek

Deniz Arman'a 169

Altıncı Ek

Basın Açıklaması
Üçüncü Darbe Gerçekleşti 173

SUNU

Yeniden, gazete yazıları, basın açıklamaları, mektuplar ve dava başvurularından derlenmiş bir kitapçık sunuyoruz. Önceki yayınlarımızdan, Yürüyüş, Bakış ve Tarihçe ile birlikte "Sicil", bir dizinin son kitapçığı olarak ele alınmalıdır.

"Sicil"de, Kürt ve Türk halkımızın yeni bir tarihsel dönemin eşiğine geldiği haber veriliyor ve son bir-birbuçuk yılın verilerinden hareketle, Türkiye'deki tekelli düzenin bir restorasyon sürecine girdiği ileri sürülüyor. Önceki kitapçıklarda da, açıkça dillendirilmemekle birlikte, bunun ipuçları vardır. Aslında, bu dört kitapçığa, "Yeni Bir Tarihe Doğru" ortak başlığı, şimdiden bakılınca, çok uygun geliyor.

Çünkü, 'yeni dönem'e işaret edilen yazılarda güncellik, tarihle yoğrulmaktadır ve bilinen tarih değişmektedir.

***

Artık gitgide anlamsızlaşan bir küfür düzeyinde ya da içi boşaltılmış tapınma şeklinde kullanımı terkedilmedikçe, kemalizme doğru tarihsel bakış mümkün değildir. Bu yanıyla, günümüze kadar gelen birer toplumsal dinamik olarak kürdizm, islamizm ve sosyalizm de açıklanamayacaktır.

Türkiye'nin kırklı yılları, 27 Mayıs'a doğru bakışın anahtarıdır. Kürdizm ile islamizmi yeniden yakınlaştırma girişimine de sahne olan bu yıllar, Türkiye'nin ilk restorasyon denemesidir ve kuşkusuz, bu deney yönetenlerin bilgi stoğundadır.

Ülkenin son otuz yılını bir iç savaş olarak görmeden, bugünde bir restorasyonun ipuçlarını görebilmek olanaksızdır. Aynı biçimde, yaşananlara restorasyon diyebilmek için, Tansu Çiller'in 1993'te iktidara oturtuluşunu, bir "darbe" olarak görmek zorunludur.

***

Tüm bunlar yazılarda yer alıyor ve tüm bunlar, güncel

ipuçlarının azlığı ya da çokluğu, net ya da muğlak oluşları dışında, Restorasyon tespitinin, mutlak olması gereken, tarihsel dayanaklarına işaret ediyor. Muhtemel sonuçları ise, burada, sadece soru olarak formüle ediliyor: Restorasyon mu? Devrim mi?

***

Kitapçığı yayına hazırlarken, Restorasyon kavramının az bilinen ve geliştirilmemiş oluşundan kaynaklanan eksikliği bir ölçüde giderebilmek amacıyla, kimi eklerle içeriği zenginleştirebileceğimizi, düşünmüştük. Ancak, böyle bir uygulama çalışmanın hacmini fazlaca büyütecekti. Söz konusu eklerden birisi, Yalçın Küçük Yoldaş'ın "Aydın Üzerine Tezler" kitabının beşinci cildinde yer alıyor.

***

"Sicil", adından da anlaşılacağı gibi, aynı zamanda "tip'ler" üzerinedir; tarihte ve toplumların büyük dönüm noktalarında tipolojinin önemini vurguluyor. Ancak bu gayret içerisinde yayınlanan yazıları nedeniyle Yalçın Küçük Yoldaş, belli kişi ve çevreler tarafından ağır hakarete uğradı. Bunların bir bölümünü ve sadece "Kürt Yazarları'nı" kitapçığa ekledik.

Kürdistan Sağı iyice şekillenmeye başlamıştır ya da buradaki yeni adlarıyla Kemalist Kürtler. Ancak açıkça görülecektir; bu ağır hakaretlerin, küfürlerin adresi Yalçın Küçük değildir. Kavga, Kürt hareketinin iç kavgasıdır. Avrupa'da ve ülkede, özellikle legal alanların yönetiminde olan Kürdistan Sağı'nın küfürlerinin asıl adresi Kürt hareketinin önderliğidir. Henüz güçleri yetmiyor olmalı, Yalçın Küçük'ü paravan olarak kullanıyorlar. Bu noktada Türk devleti ile aynı bakışa sahiptirler.

***

Tarih herşeyden önce yaşananı kayıt etmektir.

Sicil, halklarımızın gelecekteki ortak iktidarına, bilgi, tecrübe ve unutulmaması gereken derslerin, gerçek tutanaklarını miras bırakmayı amaçlıyor.

AKIŞ YAYINCILIK

RESTORASYON

En cilveli, Farsçası ile, en cilvekar sözcüklerden birisidir; "restorasyon" sözcüğü, yaşamın her alanında kırıtıp duruyor ve bu nedenle de, büyük bir çekiciliği var. Her gün kullandığımız "restoran" sözcüğüyle aynı köktendir; "restorer" fiilinin, eski dilbilgisinde sıfat-ı fa'ili olan "restoran", insanın eski halini bulması anlamındadır. İnsanlar, "restoran" denilen yere gittiklerinde, "yemek" fiiliyle, o zaman aralığında kaybettiklerini tekrar alıp, eski hallerine dönmüş oluyorlar; hoş bir iş yaptıkları kesindir. Bu da bir dil cilvesidir, insanların, "devrim" Avrupa dillerindeki karşılığıyla "revolüsyon" sözcüğünü kullanmaya başlamaları çok yenidir, eskiden, bugün "revülosyon" dediklerimize "restorasyon" diyorduk. Anlaşılır bir durum, geleceğin, geçmişten daha "iyi" ve "güzel" olacağını, insanoğlunun kafasına kakan Marx oldu; eskiden iyi ve güzel'in hep eskide olduğu sanılıyordu ve bu yüzden iyiye yönelen sert bir

değişikliğe restorasyon deniyordu. İnsanlık, Copernicus'un, dünyayı döndürmesinden uzaklaşmaya başladı ve Marx ile Engels de, güzel'in yalnızca tarihin ileriye dönüşümünde olduğunu, sadece solculara değil, bütün insanlara öğrettiler. Böylece, "restorasyon" sözcüğü itibarını yitirdi; ancak ben yine de çok kullanıyorum. Bu arada, yazılarımı ve televizyon konuşmalarımı izleyenlerden özür dileyerek tekrarlıyorum, galiba son birbuçuk yıldır, zaman zaman kırık bir plak türünden, Türkiye'nin bir "restorasyon" eşiğinde olduğunu yazıp-söyleyip duruyorum. Şimdi daha da net olarak haber veriyorum, hem "kamyon" ve hem de "fadime", görünmez bir elin bu "restorasyon" kazanına attıkları iki bud'dur. Ülkemiz, korkak bir restoranda, çekingen bir restorasyondan geçmeye çalışıyor. Şimdi buradayız ve ben de buradan başlıyorum.

Nasıl? Önce yine bir "biçem" açıklamasına ihtiyacım var. Her yazımı, bütün okuyucularımın veya bir yazımın bütününü her okuyucumun anlamasını kesinlikle beklemiyorum ve içine sokulduğumuz bu büyük "cahiliye dönemi" içinde, kimse de benden böyle yazılar beklememelidir. Ancak her yazımda her okuyucuma yetecek bir pay olduğuna inanıyorum ve buna çalışıyorum; bu kısa aradan önceki yazılarımın ortak bir "tarihçe" başlığı vardı, bu yenileri de "fiş" cüzünde topluyorum. Bu cahiliye, bu bellek silme ve bu restorasyon döneminde, bir süre, incemelerimde bol bol kişilerden söz etmek istiyorum; meraklı kuşakların bunları bilmesine ihtiyaç var. Üstelik çok ihtiyaç var; son "tarikat" tartışmasında, yobaz kesimin yalanlarından ve sözde laik kesimin cehaletinden utanç duydum. O kadar tartışma içinde, bir tek insanın bile Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun tarikat çürümelerini ele alan, kara sakallı, şehvet düşkünü şeyhi anlatan 1922 tarihli "Nur Baba" romanını

hatırlamamaları utanç vericidir. Gerçekten büyük bir karanlık içindeyiz ve aydınlık, gerçekten kişileri bilmekle de ilgilidir.

Devam ediyorum; bu, yakın tarihimizle ilgili olarak, benim keşfettiğim ikinci restorasyon sürecidir. Birincisini, "restorasyon" sürecini daha iyi açabilmek için, polemik biçimiyle söyleyebilirim; hem Doğan Avcıoğlu ve hem de Mihri Belli, 1950 yılında, hükümetin Chp'den Dp'ye, cumhurbaşkanlığının İnönü'den Bayar'a geçmesini, bir kontr-revolüsyon, "karşı-devrim" olarak gördüler. Ben ise, yerli ve yabancı tüm türkologlardan ayrı olarak, 1950 yılını fazla önemsemedim ve Demokrat Parti dönemini, 1950 Seçimleri öncesinde başlayan bir restorasyon süreci olarak değerlendirdim ve hala öyle değerlendiriyorum. Ancak böyle bir değerlendirme farkını da normal karşılıyorum; en önce, hükümeti ele geçirirken kemalist güçlere de dayanma söz konusu olunca, Bayar-Menderes takımının ezanı türkçeleştirmesini veya din derslerini mecbur hale getirmesini abartmak normaldir. Fakat daha da önemlisi, o zamanlar "restorasyon" sürecinin yeterince işlenmemiş olmasının yarattığı zorluklar var; "karşı-devrim", yeni düzenin dayanaklarını ortadan kaldırmayı hedef alırken, restorasyon tam tersine, yeni düzeni oturtmayı gözetiyor. Bu bakımdan da, Demokrat Parti dönemini, kemalizme karşı bir devrim değil, tam tersine, kemalizmi sağlam zeminlere oturtma pratiği olarak anlama eğilimindeyim.

Eğer bu yaklaşımımda gerçeklik varsa, restorasyon kavramının çok zengin ve doğurtkan olduğu açıklıkla ortaya çıkıyor ve basit bir "restoran" ya da lokanta, benzetmesinin yetmezliği çok belli oluyor. Belli olan şudur: Bir devrim, kendisini kabul ettirebilmek için, olabileceğinden çok daha daha ileri mevzilere uzanmak zorunda kalıyor ve ancak bir süre sonra, kendisini sağlama alabilmek için, bunların bir bölümünden geri çekiliyor. Restoras-

yon, budur. Bugün ülkemiz, ikinci bir restorasyon dönemi içindedir. Çok açık manzara şöyiedir: Ülkemizdeki kemalist-kapitalist-demokratik düzen, altmışlı yılların ortasından itibaren çok görkemli bir sol kalkışma ile karşı karşı gelmiş ve kendi varlığını tehdit altında görmüştür. Yetmişli yıllarda bu sol kalkışma hunharca geriye püskürtülmüş olmakla birlikte arada nerede ise bir boşluk olmadan, aynı düzen, çok hırslı bir Kürt Yükselişi ile karşılaşmış ve daha büyük bir ürküntü içine düşmüştür. İşte bu birbirini izleyen iki büyük kalkışma, Türkiye yönetenlerini, kemalist-kapitalist-demokratik sınırlar içinde kaldığı sürece, yokolma paranoyasına itmiştir; rejim, kendisini sürdürebilmek için, kendisini değiştirmeye başlamıştır. Otuz yıllık acımasız bir iç savaş içinde, Türkiye düzeni, kemalist-kapitalist-demokratik bütün niteliklerini kaybederek, sömürge niteliğinde, içinde ve dışında binbir demir perdeli, bir tekelli polis devleti olmuştur. Bu o kadar öyle ki, son zamanlarda basın ve televizyonun, tanınmış oligark Vehbi Koç'un kemikleri veya bir diğer oligark Sabancı'nın mezan önünde, insanı tiksindiren aczimendi ayinleri yapması, Yazıcıoğlu örneği, çoğu, pek çok yoldaşımızı işkencede öldürmekten sabıkalı polis şeflerinin modern playboy olmaları bir yana, benim bir zamanlar Mit'te önemli görevlerde bulunduğunu ısrarla yazdığım Hürriyet Gazetesi başyazarı Oktay Ekşi'nin, 12 Ocak tarihli başyazısına "sömürge ülkesi türkçesi" başlığı koymak zorunluluğunu duyması çok öğreticidir. Kısacası, bu hunhar düzeni kabul ettirebilmek için çok ileri gidilmiştir ve şimdi, sağlamlaştırmak için bazı alanların bırakılması gerekiyor; buna, "restorasyon" diyoruz.

Dünya siyaset biliminde, "iç savaş" ve "restorasyon" süreçleri üzerinde titizlikle çalışma yapılmamıştır; ben bu işi bir özel tutku haline getirmiş bulunuyorum. Bu nedenle ve bir yeni res-

torasyon beklediğim için, birbuçuk yıldır, sözünü etmekten geri kalmıyorum. Ayrıca olaylara teorik bakmayı seçtiğim için de, son seçimlerde Ağar, Menzir, Erkan ve Kozakçıoğlu türünden polis şefleri, meclise gönderilirken, genellikle ödüllendirildikleri ileri sürülürken, ben karşı çıktım ve bunların kaydırıldığını ve depo'ya gönderildiğini ileri sürdüm. Gerçekten gözleri körler, kendilerine kendi pisliklerinin üzerlerini örtme görevinin verildiğini anlayamadılar; bunların ilk ikisi şimdi sanık durumundadırlar. Üçüncüsünün, Erkan'ın, Hüseyin Baybaşin'in beni şaşırtan ölçüde doğrulukla işaret ettiği gibi, cürümlerinin bir bölümü, Ağar-Balcı-Erkan üçlüsü olarak seksenli yılların başlarına gidiyor ve bir bölümü ise Kürdistan'a uzanıyor ve şimdilik her ikisi de, restoratörlerin restorasyon tanımlamalarının dışında kalıyor. Restoratörler, solcu ve Kürt katliamlarını, henüz ileri gitme saymıyorlar ve Fakülte'de okuduğumuz sıralar futbolcu olan Kozakçıoğlu'na ise bazı mali suçlamalar dışında cinayet yüklenmiyor; şimdi ülkemizde topal bir restorasyon var.

Seksenli yılların başlarında, İstanbul Emniyeti'nde katledilen Türk devrimcilerini ve doksanlı yıllarda Elazığ'da, Urfa'da, Diyarbakır'da hunharca öldürülen Kürt aydınlarını, hesap dışı saymak, solculan ve Kürtleri dışlamak demektir ve bu, solcularla Kürtleri devrim'e zorlamakla aynı anlama geliyor. Bu ayrıca, restorasyon sürecini torpillemektir; başka bir anlam göremiyorum.

Bu, aynı zamanda, restorasyon sürecinin kendisini de tartışmalı bir hale getiriyor. Gerçekten de tartışmalıdır; Büyük Fransız Devrimi'nden sonra gelen ve adı üstünde "Restorasyon Dönemi" denilen süreci bir kenara koyarsak, İkinci Dünya Savaşı'nın hemen sonunda başlayan İnönü-Bayar Restorasyo-

nu, bize bazı ipuçları veriyor. Bu ipuçlarından ilki, restoratörlerin psikolojisinde korku ile güvenin içiçe olmasında çıkıyor; İnönü'nün, gelinen noktadan çok güvenli ancak gerçekten müthiş korkulu olduğu kesindir. Büyük tehlikeleri geride bırakmış olmak, ancak hala önemli tehlikelerle yüzyüze kalmak, belki de restorasyonun motorlarından en önemlisidir. Bu çerçevede Ordu Komutanı General Karadayı'nın, yakın zamanda, Avrupa'da çıkan isimsiz "Anadolu" Ceridesine yazdığı başmakale de çok öğretici oluyor; Karadayı, hem bir rahatlığı ve hem de bir rahatsızlığı dile getiriyor. Bu, şu anda, Türkiye'de mevki sahibi bütün ağızların ortak söylemidir; daha önce işaret etmiştim, Mehmet Ali Kışlalı'nın derlediği, General Güreş'ten Polis Ünal Erkan'a kadar, ilk ağızdan durum değerlendirme yazıları da bunu gösteriyor. Daha da önemlisi, sanık polis şefi Mehmet Ağar, meclis komisyonuna ifadeden çıktıktan sonra bütün marifetlerini, şehir sektöründe, PKK ve devrimci-demokrat eylemliliklerin püskürtülmüş olmasıyla savunuyor. Bu, üzerinde soğukkanlılıkla düşünülmesi gereken bir durumdur.

Üstelik bu, Med Televizyonu'nda yapılan açıkoturumda stüdyo konuklarının yaptıkları değerlendirmelerle tümüyle çelişen bir saptamadır; ben, politikanın başlangıcının gerçekçi değerlendirmeler olduğuna inananlar arasında yer alıyorum. Restoratörler bugün, üç genç Kürt kızının ortaya koydukları örnekten müthiş ürküyorlar ve gerillanın kökünü kazıyamayacaklarını biliyorlar; ayrıca mezarlardaki sükunetin aldatıcı olduğunu, bunun, Kürt köylülerini Kürt kentlerine yığmaktan kaynaklandığını, bu nedenle geçici bir çözüm olduğunu ve ayrıca büyük patlamaları içinde barındırdığını, biliyorlar. Ancak bütün bunlarla birlikte, metropollerde hem Kürt ve hem de Türk solu-

na tümüyle egemen olduklarına inanıyorlar; bizim tümden dışımızda olan Perinçek Grubu bir yana, Hadep ve Ödep'i tümüyle asimile ettiklerini düşünüyorlar. Gerçekçi ya da değil; ancak Türkiye'yi yönetenlerin önemli bir bölümünün buna inandıkları kesindir. Restorasyonun arkasında böyle bir psikoloji var.

Var mı? Bu psikolojinin belli bir toptancılığı olduğunu görüyoruz. Bundan birkaç ay önce çok masum Türk filmlerini yasaklamayı şehvetli bir serüven haline getiren Türkiye Düzeni, son zamanlarda Kürt gerilla gerçekliğine göndermeler yapan filmleri, el altından özendirmeyi seçmiş bulunuyor; bunlardan birisini, bir Kürt gerillası ile Türk askerinin eylem sonu dostluğunu işleyen, "Işıklar Sönmesin" filmini, aylık Le Monde Diplomatique Dergisi'nin, "Tures et Kurdes Reconcilies par le Cinema", başlığıyla övmesi, bu filmde, Le Monde'un, bir Türk-Kürt siyasal yakınlaşmasını görmesi, son derece düşündürücüdür. Dahası var; Yeni Yüzyıl ile Radikal'in reklam gazeteleri olduğuna daha önce işaret etmiştim ve şimdi bunların aynı zamanda "restorasyon" cerideleri olduğunu ekleyebiliyorum.

Bunlardan Radikal'in ekinde, bütün politik ve estetik eğitimini bizim Yürüyüş ve Sosyalist İktidar Dergilerimiz'de ve bizim yanımızda aldıktan sonra, kendisine Bab-ı Ali'nin bataklıklarında bir kariyer arayan Yıldırım Türker'in yine önemli bir eleştirisi yayınlandı; Yıldırım, şimdi Türkiye'de çok iyi "iş" yapan Eşkiya filmini özenle eleştiriyor ve bunu bir "post-PKK" filmi olarak niteliyor. Doğru mu, değil mi, bunu tartışmak istemiyorum; önemli olan, Türkiye'nin egemen yazı sahalarında PKK-sonrası sanattan söz edilmeye başlanmasıdır.

Nasıl bir restorasyon? Bu soruya başka bir zaman ve ayrıntılarla cevap vermek durumundayım; şimdilik, birkaç çiz-

gisine değinmekle yetinmek durumundayım. Bir: Terörist ve dışa bağımlı medya, aklanmakta ve yeni düzenin dayanaklarından birisi haline getirilmektedir. İki: Yazıcıoğlu türü, işkenceci polisler, düzenin kurtarıcıları haline getirilmektedir. Üç: Okullarında paralı eğitime karşı çıkan Manisalı liselileri on iki yıla hükümlü "çete" sayan, tutuklayan, Metin Göktepe'nin işkencecilerine mahkeme bulamayan ve ancak Sedat Bucak'ı, katil Çatlı'yı en fazla üç yıl hükümlü özgür "çete" sayan bir yargı yüceltilmektedir. Dört: Türk siyaset yazınında daha çok "ikinci cumhuriyetçiler" olarak tanınan, geçmişlerinde hiçbir mücadele olmayan, devletin bu kamyonla düdük çalmasından önce hiçbir cinayetten söz etmeyen ve yine devletin fadime'nin hıçkırıklarıyla işaret vermesine kadar şeriat eğilimlerine göz kırpan bu garip "araştırmacı" ve "gazeteci" ve "yazar" tayfası da, bu tekelli polis cumhuriyetinin sadık aydınları oluyorlar. Beş: Bu, bizi devrim'e zorlayan bir restorasyondur.

Peki olur mu? Unutulmayacağını sanıyorum, her restorasyon bir de siyaset becerisi yüksek bir "ikili" sorunudur. Kemalizmin restorasyonu, bir yanıyla da, beklemesini, oyun kurmasını ve risk almasını bilen, bu alanda pişmiş, İsmet İnönü ile Celal Bayar'ın cilveleşmesi sonucudur. Sömürgeci tekelli polis devletinin restorasyonunda ise Türkiye pek üryan, çok çıplak'tır; iş, Süleyman Demirel'le Mesut Yılmaz'a kalmış görünüyor. Aslında görünen sadece bir imkansızlık'tır; Demirel, Türkiye politikasında bütün temiz'leri silen ve bütün kir'leri başa çıkaran bir bürokrattır ve politikayı bürokratlaştırandır. Ayrıca, artık bu cinayet şebekesinin yetmişli yılların ikinci yarısında kurulduğu ortaya çıkıyor; bu zamanda başbakan Demirel ve iki yaveri de, Faşist Albay Türkeş ile Netanyahu Necmi Hoca'dır. Bir Mayıs 1977 Katliamı ve Bahçelievler Tip Gençleri Katliamı, bu üçlü-

nün yönetimindedir; sorumludurlar. Öte yandan işin Yılmaz yanı ise daha da umutsuz görünüyor; Mesut Yılmaz, bir ipini, Eyüp Aşık, Oltan Sungurlu, Yaşar Okuyan ve öğrenciliğinde arada bir bizim okşadığımız Ağah Oktay Güner türü tescilli faşistlere ve diğer ipini, Korkut Özal, Ali Coşkun, Cemil Çiçek örneği nakşibendi tarikatçılarına kaptırmış bir yetmezlik'tir. Mesut Bey, kamyon skandalında topladığı şansını, tarikatlar skandalında yemekle meşguldür; hiç'ten gelmiş ve bir hiç'e doğru hızla yuvarlanıyor.

Öyleyse? Ben tarihi benzerlikleri fazla zorlamaktan yana değilim; ancak, kemalizmin restorasyonunda, 1945 tarihinde kurulan Bayar-Menderes liderliğinde "Demokrat Parti" önemli bir rol oynuyor. Şimdi bir rastlantı; tam restorasyon sürecine girildiğinde, birisi Hüsamettin Cindoruk ve diğeri Şerafettin Elçi liderliğinde iki "demokrat" parti ortaya çıkıyor. Şansları var mı? Bir kez, parti kurmanın spor salonları doldurmakla hiçbir ilgisi yoktur; bir, tanımlanmış bir "misyon" ve bir de geçmiş mücadeleye uzanan kişilik önemlidir ve bunlar var. Ayrıca Cindoruk, benim kısa bir süre birlikte politika yaptığım, fevri, ancak politikada yetenekli, siyasette kariyerist ve bürokrat olmayan bir politikacıdır; zor olmakla birlikte şu anda Yılmaz'dan daha şanslıdır. Yalçın Doğan'la, televizyonda yaptığı mülakatta, kendisini asıl çelmeleyenin Demirel olduğunu gördüğü izlenimini aldım; ülkemizde Demirel'e karşı olmayan hiçbir hareketin başarı şansı bulunmuyor. Cindoruk'un şansı, hem mücadeleye Demirel'den önce başlamış ve hem de geçmişinde Demirel'e darbe indirmiş olmasındadır.

Peki biz? "Biz" tartışmasını yaparken, bir referans ekseni olarak, Med Televizyonu'nda yapılan bir tartışmaya değinmek zorunluluğunu duyuyorum; birlik ve birlik'i formel bir yapıya ka-

vuşturmak, hem gerekli ve hem de çok geç kalmış bir sorumluluk'tur. Bunu hep söylüyorum ve hep tekrarlıyorum; yalnız tartışmanın yönünü çok doğru bulmakla birlikte tartışmanın tonundan ve yer yer de düzeyinden büyük bir acı duyduğumu da belirtmek istiyorum. Stüdyo konuşmacılarının ve Türkiye'den katılımcıların, Türkiye gerçekliğinden önemli ölçüde koptukları izlenimi aldım; ham bir "gerilla Ankara'yı çaresiz bıraktı" tekrarını aşamıyorlar. Ayrıca, ülkemiz şeriatçıları içinde anti-emperyalist ve anti-oligarşik olan tek hareket ibda-c'dir; ibda-c ise, Sivas Katliamı'nı hem savunuyor ve hem de sahipleniyor. Nasıl işbirliği yapacaklar? Tudehcilerin ve İran Kürtleri'nin Humeynistlerle işbirliği, sonunda boğazlanmaları sonucunu doğurmadı mı?

Bunları bir kenara bırakıyorum; Türk ve Kürt solunun, islam'ın bütün ruhani yürüyüşler içinde en az ruhani ve en az din olduğunu kabul etmeleri zamanı gelmiştir. İslam, özünde ruhani değil, cismani bir akım'dır. İslam, eğer, insanın ruh dünyasına itilmezse, insanın cismani dünyasında diktatorya kurma eğilimindedir.

Ancak asıl rahatsızlık duyduğum nokta buralar değil; stüdyo konuklarının, Kürt Devrimci Hareketi'ni, Şerafettin Elçi'nin kurduğu "Demokrat" Parti'ye karşı tahrik edici konuşmalarından çok üzüntü duyduğum kesindir. Üstelik bunlar içinde, Yök üniversitelerinde memur ve henüz daha hapishane değil karakol bile görmemiş bir kimsenin başında bulunduğu ve Kürtlerin içinde bulunduğu her türlü birlikten kaçan bir oluşuma toz kondurmayanların da bulunması çok şaşırtıcıdır; bizim, 1979 tarihli Sosyalist İktidar Dergimiz tanıktır, Elçi en zor durumlarda Kürt Davası'nı sahiplenmekten geri kalmamıştır. Bize göre çok muhafazakar bir dünya görüşünün sahibidir; ancak hem sol ile

saygılı bir ilişki kurmayı becermiş ve hem de PKK'nin daha çıkış aşamasında, pek çok Kürt'ün küfür cephesinde olduğu bir zamanda, bütün legal kanallarda yardımcı olabilmiştir. Artık bir kez bellediğimiz lafları tekrarlamaktan vazgeçmek durumundayız ve artık, "topraklarımızda bin kazma çaksın, bir su aksın" ilkesini, rehber saymak zorundayız.

Açık oturum doğru yöndedir. Yalnız Arşimed bilim ve Lenin siyaset dünyasında kaldıraç'ın önemini kanıtladılar; ben, arada bir, televizyonda birlik duaları yapmakla birlik olabileceğine inananlardan değilim. Birlik için harekete geçmek zorunludur. Ancak sadece hareket değil, ilke de zorunludur; birliklerde, Osmanlıcanın ünlü ölçütü, "efradını cam'i, ağyarını mani", ilke olmalıdır ve benzerler bir araya ve benzemezler başka yere konmalıdır. Bunun somutta ne demek olduğunu bir örnekle açmak gereğini duyuyorum: Birlik gecikmeden gerçekleştirilmelidir; ancak, ben bu açık oturumu dikkatle izledim ve gördüm, ben stüdyo konuklarına benzemiyorum ve stüdyo konukları da bana benzemiyor, dolayısıyla ben dışında olmalıyım, bu Osmanlı ilkesini ben böyle anlıyorum. Doğrusu budur.

Restorasyon, çok cilvelidir ve tarih de aynı ölçüde cilvelidir. Değil mi? Diyarbakır'da bir ramazan kamyonunun başına gelenler ne kadar öğretici; kesin bir tükenmeye işaret ediyor. Bir kilo pirinç ile "restore" olmak için bebelerle yaşlı analarımızın çamur içinde birbirini yemeleri, sömürgeci, amerikancı, demirelci otuz yılın aynasıdır ve sonunu gösteriyor; ancak bu kadar mı?

Çok ilginç, bütün televizyonlar bu görüntüleri verirken, bir üzünçlü melodiyi eşlik ettirmek istediler; ama acı, ülkemizde sözde bir "şarkı patlaması" var, ancak, yerli bir üzünçlü şarkı bulamadılar. Soysuzlaştırılmak istenen ülkemizde, bütün şar-

kılar, "eller havaya" göbek havasıdır. Kıran giren toprakları-mızda, yaşlı analarımızın vücudları çamurda ve elleri havada, pirinç torbalarındadır...

Televizyonlarda frenk ağıtları var...

Şu "ser-e çiya" ne güzel bir ağıt'tır! Bilgesu'nun her söyleyişinde içime kederler dolar. Ama şimdi dağların tepesinde ağıt tutturmak var. Türkçe, Kürtçe ve bütün dillerden. Çünkü restorasyon, siyasal bir ağıt'tır... Ağıtlar, kendine gelmenin en sanatsal yollarından birisidir.

19 Ocak, D.Y

KİTAB

Devrim, koparıcıdır. Tarihleri birbirinden ayırıyor.

Tarih, birleştiricidir. Devirleri birbiriyle bütünleştiriyor.

Kürdistan-Karargah'ta, bizim, PKK Genel Başkanı Öcalan ile, bir haftalık tartışma-çalışmamız, hem devrimci ve hem de birleştirici olmuştur. Bu çalışmamızın sonucunda, ilk kez, Türk ve Kürt tarihlerini birleştiren bir tarih ortaya çıkmıştır. Bu ürünle, Türk tarihinin alt-üst edilmesiyle birlikte, Türk ve Kürt tarihlerine emekçi ve ortakçı bir renk çalınmıştır. Ortaya çıkan, iki halkımıza, tüm ortaklık kapılarını çalan, yeni bir marştır. Artık kasetlerimizde olan, bir yeni marşı çalan bir yeni bestedir. Bir kitab'dır.

Mutlaka yazmışımdır, "Kuran" sözcüğü Arapça değil, bilim tarihinde çok borçluğu olduğumuz, Süryanca'dan geliyor ve "okuma" anlamındadır. İncil olarak çevirdiğimiz, "bible" ise "kitab" demektir ve ben bütün dillerde "kitab" sözcüğünü çok sevi-

yorum. Bir de İncil'e, "bonne nouvelle" denmesine, "iyi haber" sayılmasına pek şaşırıyorum; bu kitab da, iki halkımızın tarihinde yeni bir dönemeç noktası olan şu son bir-iki yılda, çok iyi bir haberdir. Türklere ve Kürtlere bu yol kavşağında, aynı anlama gelmek üzere, yol ayrımında, teorik ve politik, pek güzel haberler getiriyor.

Ortak tarih yazılmadan, ortaklığın kurulamayacağına inanıyorum.

Ortak yazım ise, eklemlerin ve menteşelerin aynılaştırılmasıdır. Başkan Apo ile ortak çalışmamızda bunu yaptığımıza inanıyorum.

Devrimci olan ise, her zaman, senin olan ve başka olandır; bütün yazımlardan ayrı olması gerekiyor. Şimdi kasetlerimizde bir yeni kitab var ve bu kitab, bütün kitablardan ayrıdır. Bunu, her türlü dinsellikten uzak, bir iyi haber sayıyorum.

Kitablı peygamberlerden İsa'yı çok polemikçi ve ayrıca usta bir polemikçi bulduğumu yazmış olmalıyım: Tarihi bir de kendisine göre, "İsa'dan önce" ve "İsa'dan sonra" olarak bölebilmiştir. Müthiştir; ancak bu bölmeyi kendisine değil, havarilerine borçluyuz. Kitablı pegamberlerden Muhammed ise, benim bu anlayışıma göre, son derece devrimcidir; tarihi, kendi eylemliğine göre parçalayabilmiştir. Bir kentten bir kente göçmesini, tarih yazımın başlangıcı saymak, hem kendi eylemliliğini çok önemsemek ve hem de dünyaya devrimci bir tutum alabilmektir. Böylesine, bir de Fransa devrimcileri cesaret edebildiler ve üstelik bir büyük bilinçle, Bastille'i yıktıkları 1789 yılını değil, kral ve kraliçenin kellelerini kopardıkları 1791 yılını yeni takvimin ve tarihin başlangıcı saydılar; Fransız devrimcileri, 1791 yılına "bir" dediler.

Devrim kopuştur ve yeni bir sayımın başıdır. Bu kitab'da "biz" bunu yapıyoruz. "Biz" de dedik. Aslında söyleyen "biz" değiliz; söyleyen Türk ve Kürt Devrimleri'dir. Bu söz, teorik ve aynı zamanda pratiktir.

Teori, çok güçlüyse, pratiktir.

Pratik, çok yoğunlaşmışsa, teoridir.

Bu sözler, artık sınır olan bir coğrafyada söylenmiştir. Sınırlar, felsefi anlamda, teori ile pratik'in birleştiği çizgileridir.

Politikacı, mayınlanmış sınırlarda yürüyorsa, filozoftur.

Bizimki artık bir tarih felsefesi denemesine dönüşmüştür. Bundan sonra artık bir Türk devrimcisi için, Mayıs ondukuzu, Nisan yirmiyi, Ekim yirmiüçü, bir başlangıç saymak mümkün değildir; eğer "resmi" tarih deniyorsa, asıl dönemeç noktaları daha resmidir. Bundan sonra artık bir Kürt devrimcisi için, Sevr'in tarihi olan Ağustos yirmiyi ya da Berzenci'nin Kürdistan Krallığını kutsallaştırmak imkansızdır; Türklerin ve Kürtlerin yirminci yüzyıl tarih ve talihlerinde asıl dönemeç, 1925-1926 noktasıdır. Said'in kalkışmasının bastırıldığı, Musul Antlaşması ile Kürtlerin "Kuzey" ve "Güney" olarak asıl bölünüşlerinin gerçekleştirildiği, Türkiye Komünist Partisi'nin tepelendiği, Jön-türklerin asıldığı bu tarih, kemalist cumhuriyetin doğum yılıdır. Bu tarihe kadar, Anadolu hala Osmanlıdır ve ben yazdığımızın, heyecan verici bir yeni beste olduğunu tekrarlıyorum.

Bilimsel mi? Bilimin kendi içinde doğrulamaları son derece zayıftır; bilim ancak dışında doğa olayları veya toplumsal bilimse, gelecek tarihle doğrulanabiliyor. Kendi içindeki doğrulanmaya gelince, zayıf olduğunu tekrarlayarak, şöyle anlatmayı denemek istiyorum: Köy güzelliğimizde kadınlarımızın başında yemenileri oluyor ve kenarları boncuklarla işlidir. Boncuklar bir şişede hiç de

güzel değiller; yemeninin uçlarında güzelim bir ahenge kavuşuyorlar. Her dizim, her yemenide başkadır ve hepsinde güzeldir; bilim de, boncuk boncuk olgu ve gözlemlerin yeniden ve çok ahenkli bir dizimidir. Bu incelememde, ilerde, bunun bir diğer kanıtını vereceğim, "biz", Kürdistan Sınırı'nda, saptayabildik ve aktarmak istemiyorum: Mustafa Kemal, 1925/1926 tarihine kadar sadece bir Sultan Hamid izleyicisidir ve bu tarihten sonra sadece bir Sultan Mahmud takipçisidir. Birincisinde, Hamid örneği, Kürtlerle flört eden ve ikincisinde, Mahmud örneği, Kürtleri tenkil eden ve kırandır. Kabul ediyorum ve kabul edilmesini diliyorum; bu müthiş bir aydınlıktır ve üstelik daha ötesi, Kemal Paşa'nın kişiliğine de tutulmuş bir fener oluyor; Kemal Paşa, en çok hamidist olduğu zaman Sultan Hamid'i ve en çok mahmudist olduğunda da, Sultan Mahmud'u kötülüyor. "Kitab" burada hem bir bütünleştirmeyi ve hem de falsifikasyonu ortaya çıkarıyor.

Güzel; ama son söz mü? Bizim kitabımızın dinsel kitablardan en önemli ayrılığı, hiçbir zaman son söz iddiasını taşımamasıdır ve hiçbir zaman kutsallaştırılmak istememesidir. Çünkü yolumuzun, kaynağı bazen bilinmezlere kadar uzayan bir sonsuz güvenden başka bir de eleştiri adında bir motoru bulunuyor.

Şimdi kasetlerde olan yakında, dizilere ve arkasından hızla kitablara dönüştürmek istediğimiz bu çalışma her türlü eleştiriye ve tartışmaya açıktır. Çünkü eleştiri, sadece bizim doğruya yürüyüşümüzde motorumuz değil, aynı zamanda yeniliklerimizin ne kadar "yeni" olduğunun da ölçüsüdür. Ben hep, ne kadar çok eleştiri ile karşılaşırsam, tıpkı bir buldozer türünden yol açarken ne kadar çok dirençle kaşılaştığımı görerek de, o ölçüde seviniyorum. Bu nedenle, şimdi ülkede, Akış Ya-

yıncılık'ın pek güzel bir biçimde yayınlandığı "Tarihçe" kitabımda da yer alan, "İhanetin kısa tarihi"* adlı incelememin gördüğü direnişten de hoşnut olduğumu gizleyemiyorum; ancak direnişlerini özel mektuplara kaydıranları ve eleştiri ile benim kişiliğime saldırıyı karıştıranları ayıplıyorum. Kişiliğime saldırıdan rahatsız mıyım; buralara göçmeden önce ülkedeki bütün sol meyhanelerde, bütün devlet toplantılarında, bütün hoş salonlarda benim kişiliğimin meze ya da dedikodu malzemesi yapıldığını biliyorum; ancak herkes bunu kendi masasında yapmalıdır ve ortak masaları bunun için kullanmamalıdır, rica ediyorum. Kitaba dönüyorum.

Devam ediyorum; bu teorik yoğunlaşmamız sırasında, Başkan Apo'nun altını çize çize tekrarladığı bir saptaması oldu; kemalizmin sola açık olduğunu düşünmenin, Türkiye solunun büyük yanılgısı olduğunu ileri sürüyor. Ben kesinlikle katılıyorum; emperyalizmin, oldum olası, kemalizmi, müslüman üçüncü dünya ülkeleri için bir model olarak benimsemesini de, bunun ek bir kanıtı olarak görüyorum. Apo, Kemal Paşa'nın, dokuzyüz yirmi sonbaharında, Londra ile arayı düzeltmek için, Çerkez Ethem'in halkçı partizanları ile Moskova'dan gelen Suphi ve arkadaşlarını tasfiyeye hazırlanırken, "resmi" Komünist Partisi kurmasını, sola ve sosyalizme kapalılığın bir ispatı olarak görüyor; yüzde yüz katılıyorum. Aynı kafa sürüyor, şimdi de aynı parti var, bugünkü "resmi" İşçi Partisi ile o günkü "resmi" Komünist Fırkası aynı düzlemdedir. Ancak Marx'ın çok önceden öğrettiği benzetme ile, "resmi" Komünist Partisi trajik ve Perinçek'in "resmi" İşçi Partisi ise pek komiktir.

Gerçekten öyle midir? Önümde 26 Ocak tarihli "Aydınlık" ve

** Sözü edilen "İhanetin Kısa Tarihi" isimli yazı, metin içi ek olarak kitaba alınmıştır. (Y.N)*

bunda da, Perinçek'in, "Tüsiad'ın İkinci Cumhuriyet Raporu" başlıklı başyazısı var ve ben bu başyazısından bir cümle alıyorum: "Uluslararası camianın merkezlerine bağlanmak, herşeyi belirler. Franko, Salazar, Pinoşe, Marcos, Videla, Sunay-Tağmaç, Evren, Özal, Tansu Çiller, hep o 'uluslararası camianın' piyonlarıydı." Müthiş bir cümle ve kabul etmek gerekiyor; son derece "devrimci" bir izlenim veriyor. Ancak bir küçük eksiği var; Süleyman Demirel'in Adalet Partisi genel başkanı olduğu zaman, yardımcısı Sadık Perinçek'in oğlu Doğu'nun bir talihsizliği var; Demirel'in bir çocuğu olmadığı için, Doğu Perinçek'e Demirel'in yardımcılığı kalıyor. Küçük bir eksiklik şudur; Doğu Perinçek, uluslararası camiaya bağlı dünyanın zalimlerini sayarken, politikaya Amerikan başkanı Johnson'un koltuğunun altında çektirdiği fotoğrafla giren, Türkiye'deki ilk Amerikan burslusu, mason ve masonluğunu reddederken sahte belge çıkaran, Taksim'e cami yaptırmayı bakanlar kurulu kararı haline getiren, 1 Mayıs Katliamı'nın başbakanı, Bahçelievler İşçi Partisi katliamının başbakanı, Erbakan ve Türkeş'e başbakan yardımcılığı kapılarını açan, kan dökücü milliyetçi cephe hükümetlerini kuran, Sivas katliamı zamanında iktidarda, Demirel'i ayırıyor ve yüksek tutuyor. Bu Perinçek, doğrusu pek unutkan; yakın zaman zalimlerini sayarken Demirel'i unutuveriyor. Başkan Mao'nun bir zamanlar moda ettiği bir söyleyişle, "resmi" İşçi Partisi'nin iktidarda ve yüksek noktalarda olanlara dayanmadan bir iş yapması mümkün değildir; çok açık, 2 Şubat tarihli "Aydınlık"la, özenle bir yerde, "Türkiye Geriye Gidemez" başlığıyla, otuz yıllık iç savaşta, gericilik cephesinin hep karargahında bir yerde olan Demirel'in bir "beyannamesini" yayınlıyor. "Resmi" parti, şimdi devletin yarıklarındadır ve Perinçek, Demirel'in şemsiyesi altında iş tutuyor.

Yaptıklarını yapmasın mı? Bizim sorunumuz değil; bir kez daha yazıyorum, benim babam, bana hep, "oğlum, bu memlekete kasap da lazım, ama sen olma" diyordu. Bunlar, kasaplık değil, düzenin işportacılığını yapıyorlar. Bizden ve devletten aldıklarını satıyorlar ve benim satmalarına bir itirazım bulunmuyor. Bizden aldıklarına bir örnek, arkadaşlarımız, "Tarihçe" kitabımıza da koymuşlar ve onuru hepimize aittir, bazı arkadaşlarımız bunlara "Kürt Gazeteleri" dediler, ben, bunlara hep Kürt-Türk devrimci emekçilerinin sesi olarak bakıyordum. Yeni Ülke Gazetesi'nin 22 Şubat 1993 tarihli sayısındadır, demek oluyor, Eşref Bitlis'in düşürülmesinden beş gün sonrasına denk geliyor; "Vezir Düşürmesi" başlığını taşıyor. Eşref Paşa'nın ölümünden beş gün sonra yazdıklarım arasında şu da var: "Benim artık Eşref Paşa'nın bir kazayla öldüğüne inanmam zordur. Bu, bir vezir düşürmesidir. Almanya'nın yirmi-yirmibeş yıldaki hazırlığı boşa çıkartılıyor. İkincisi, bir Uğur Mumcu'nun katlinden hemen sonraya rastlamasını da bir rastlantı saymıyorum." Bütün bunlara Perinçek ve arkadaşlarının bizim iyi izleyicilerimiz olduğunu ekliyorum. Üstelik, uçakta ölen pilotlardan birisinin kızkardeşinin avukatlığını alan, Nusret Senem, iyi bir arkadaşımızdır ve Doğu Perinçek'e yakınlığının ötesinde bir kusuru yoktur; yakın okuyucularımız arasında yer alıyordu.

Tekrarlıyorum; Perinçek ve ekibi işportacılık yapıyorlar; ülkemizin işportacılara da ihtiyacı olduğunu da yadsımıyorum.

Yakın bir zamanda, "kısa ihanet tarihi" incelemesinin devamını yazmak durumundayım*; yazacaklarımı Apo'yla da tartışma ikmanı bulabildim. Perinçek ve arkadaşlarının, yetmişli yılların ikinci yarısında bütün solu ihbar etmesinin meka-

** Yazılacağı duyurulan inceleme, "İhanet Düşkünleri" başlığıyla, bu kitapta yer alıyor. (Y.N)*

nizmaları güneş kadar açık olacaktır. Şimdi bırakıyorum ve Perinçek'in yeni kampanyasına, "Resmi" İşçi Partisi'nin "Cumhuriyet Devrimi Yasaları Uygulansın" kampanyasına geliyorum. Bizim "kitab" ile çok yakından ilgili olduğu belli oluyor. Perinçek, Cumhuriyetin ilk yıllarında çıkartılan on yasayı, "devrim" yasası sayıyor ve bunları kutsallaştırıyor.

Güzel; "resmi" İşçi Partisi, aslında ve kaba kemalist çizgisine dönüyor.

Ancak burada bir nokta var; bu on yasa içinde bir "reform" niteliği taşıyabilenlerden sadece birisi, Sultan Hamid'in büyük eğitim reformlarının doğal bir sonucu olan ve bütün okulları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlayan, eğitimin kurumsal olarak birliği yasası hariç, medeni kanun, tekkelerin kapatılması, şapka, harf ve benzeri ne varsa; açıkçası, Türkiye'ye "kemalist" nitelik kazandıran bütün kanunnameler, Şeyh Sait başkaldırısından sonradır. Bu ise, köy kadınlarımızın yemenilerindeki boncuklar türünden, bizim kitab'ımızla aheng tutmaktadır; yeni açılımlarımıza güç veriyor. Ve "biz" 1925 başını bir tarih başlangıcı sayıyoruz; Perinçek, her zaman tersimizden bizi doğruluyor.

"Yeni açılımlar" mı? Bütün önemli kitablarda olduğu gibi bu tartışmalar, kıymet-i harbiyesi olan her mevziye bir yol açıyor; bunlar arasında kemalistler de var. Kabul etmek gerekiyor; yirminci yüzyılın başında bütün mazlum halklar ve liderleri örneği, Türkler ve Kürtler de, kendilerine güvenden yoksun ve Kemal Paşa ise ürkek bir liderdir; kemalizm, bir savunma sistemi ve zaman zaman da büyük ürküntü ile bir acımasızlığın adıdır. Kürdisme, sosyalisme ve islamisme dayanarak geliyor ve sıfır noktasında, 1925/1926 kesitini kastediyoruz, bunları kırmaya başlıyor. Büyük devletlerden ürküyor, tarafsızlık politikasını bu-

luyor; sermayeden korkuyor, devlet işlerine dayanıyor ve yobazlıktan korkuyor, laisisme sarılıyor. Ancak sonra, Türkiye solundan ve Kürt halkının yeniden yükselmesinden korkuyor, islamismi ön plana iterek, oturduğu sandalyenin ayaklarını kesmeye başlıyor; Türkiye'yi bugün şeriatın eşiğine getiren, "en kemalist" generallerin bu korkusudur.

Türkiye'de, kemalizm, büyük sermayedar yaratmayı önleyemiyor ve büyük sermaye sınıfı, emekçi düzenini önlemenin yolunu, emperyalizmin askeri ve polis ittifaklarına girmekte buluyor; bugün Türkiye, Amerika'nın kucağındadır. Sonra yönetime, Özal ile Madam ile Erbakan'a Türkiye sermayesinin en açgöz temsilcileri, titçiler, geliyorlar ve kamusal olanların tümünü satışa çıkartıyorlar; devlet işletmelerini bitirenler de bunlardır.

Şimdi bu kitap şunu söylüyor. "Ey kemalistler, bunları yeniden kazanmak istiyorsanız, biz sizinle her türlü işbirliğine hazırız." Biz, ileriye olanın hepsi için birlikten yanayız; ayrıca tarihsel kişilere saygısızlık, halkların renklerine saygısızlık, bizden uzaktır. Bu "kitab" bunun marşını çalıyor.

Bir de şu marşı çalıyor; kemalizm, halk gerçekliğine kıran olmuştur. Kürt halkını kırmış, kalanların onurunu ezmiş ve aynı zamanda Türk halkının kimliğini yok etmiştir. Bu kesindir. Bu onurumuzdur ve onur savaşımızdır. Bizim burada bir ödünümüz yoktur; savaşımız, halklarımızın onuru ve yükselmesi içindir. Kemalizm, emekçi ve sınıf varlığını kazımak istemiştir; "biz" sınıf bakışı olmadan doğrunun bulunamayacağına inananlardanız. Bunun için savaşımız var; bu kitab, bu açıdan bir de savaş marşıdır.

Çünkü halk gerçekliği ve emekçi bakışı, bunlar bizim savaş

alanımızdır. Yalnız hem savaş ve hem işbirliği bizim uslubumuzdur. Tercih ise onlara kalıyor.

9 Şubat D.Y

TİPLER

Anlamamanın altında, şimdilik görebildiğim, iki zaaf var; birincisi, kemalizmin Türklük dahil tüm halk gerçekliklerini küçümsemeyi beyinlerine kakmış olmasıdır, "iyi" bir kemaliste göre, tüm güzellemeler ve yaratıcılıklar, Batı kavimlerinin işidir. İkincisi, Türkiye'de eskimiş şimdiki solun, materyalist felsefeyi, en çok Netanyahu Erbakan'ın Kur'an'ı ezberlemesi türünden öğrenmiş olması, sindirememesi, işkembesinde kusmaya hazır tutmasıdır. Bu nedenle kemalizme bulaşık, eskimiş şimdiki Türkiye solunun, güçlü teori ile yoğunlaşmış pratiğin birbirine hızlı geçişini kavramasını imkansız görüyorum; kabul edilebilir saymıyorum, ancak anlayabiliyorum. Anlayabildiğim bir nokta da bu iki zaafla malul, eskimiş Türkiye solunun, bir Kürt Merkezi'nde, bir Eylem Karargahı'nda, Başkan Apo'da benim gördüklerimi göremeyecekleridir; görmek için, gerekli irade ve gerekli göz yoktur. Son seferimde, Başkan Apo'yu "tipoloji" ya da

"tipleme" estetiğine tutulmuş buldum. Bilimin ve estetiğin bu müthiş yaratıcı alanı, şimdi Kürt Yükselişi'nin Karargahı'nda bir yer tutmaya başlıyor.

Güzel, ancak, devam etmeden önce bir kez daha tekrarlamama izin var mı; okuyucularım, yazılarımın her tarafını anlamamaktan yakınıyorlardı. Ben de, her yazımın her tarafını her okuyucuma anlatmak türünden bir amacım olmadığını, herkesin anlayabildiği kadarını anlamasını, daha çok anlamak isterse okuyucu-yoldaşlarıyla tartışmasını, olmazsa seminer yapmasını, daha da yetmezse kütüphanelere gitmesini söylüyordum; bu kararlı "cahiliye" döneminde, benim işim politik aydınlanmayı, mümkün olan en büyük hızla, gerçekleştirmek oluyor. Her kısacık incelememde, insan düşünme alet ve kavramlarının en azından birisini vermeye çalışıyorum; mümkün olduğu kadar politikleştiriyorum ve kavramlara insan yüzleri takarak "incarne" ediyorum. Türkçesi ile vucüdlaştırıyorum.

Şimdi konumuz tipoloji'dir. Dünyada "işte bu kapitalizm'dir" denilen bir ülke olmamıştır; ancak "kapitalizm" var ve sadece bir tipoloji'dir. Onyedinci yüzyılda Kürdistan mı, on beşinci yüzyılda Fransa mı, daha "feodal"; söylemek zordur, ancak, bir "feodalite" tipolojisi, bilimin, önemli başarılarından birisi oluyor. Bilimde var, ancak romanda daha çok, hepimiz, Rus feodalizminin yıkılışı sırasında ortaya çıkan iradesizlikle tembelliği kişilik yapmış Oblomov'u biliyoruz. Oblomov, Lenin'den çok öncedir, ama yine de Lenin, sosyalizmi kurarken karşılaştığı bu oblomovlarla kavga halindeydi. Oblomov, Rus romancısı Gançarov'un bir roman kahramanıdır, bir tipolojidir, hayal ürünüdür. Ancak bütün gerçeklerden daha gerçek; bütün iradesi kırılmış, hayali tutuklanmış insancıklardan daha yaşayan insan'dır. Ben son, misaferalım'da, seyahat demektir, Apo'yu

hep tipleme üzerinde düşünüp konuşurken buldum ve hem de adını yeni koyduğumuz, Kürt Yükselişi'nin "uzatmalı çavuşları" ile savaş halinde gördüm. Türk ve Kürt köylerindeki bu Osmanlı-Türk zorba ve ikiyüzlü devletinin, insan kılığına bürünmüş uçları olan bu uzatmalı çavuşlar, yetmişli yıllarda, Türkiye İşçi Partisi türü legal hareketlerimizde her köşeyi tutmuşlardı, şimdi de, Kürt Yükselişi'nin açık ve legal her alanında, gazetesinde, partisinde, cephe örgütlenmelerinde bir veba türü yayılıyorlar ve yükselişi, felce uğratıyorlar. Belki tipolojinin isimlendirilmesi bana aittir; "Tarihçe" kitapçığında yer alan bir yıl önce tarihli Yaşar Kemal'e mektubumda da geçiyor, ancak savaş, Apo'nundur. Apo, şimdi enerjisinin önemli bir bölümünü, hırslı ve tamahkar olmaya mahkum bir "küçük ağa" ile jandarma gediklisini birleştiren bu uzatmalı çavuşlarla savaşa ayırıyor ve Apo'nun bu savaşını eskimiş Türkiye solunun ve bu arada Ertuğrul Kürkçü'nün anlamasını mümkün görmüyorum.

Buraya geliyorum. Buraya kadar güzel, ancak, tarihte zamanlamanın da, "ilk çağ" ya da "orta çağ" türü peryodizasyon denemelerinin de bir tür tipoloji denemeleri olduğunu eklemek durumundayım. Bu anlamda, yeni bilimin bir de yeni dönemler bulma anlamına geldiğine inanıyorum; bizim yazılarımızda, iki-üç yıldır, hem Türkiye solunun ve hem de Kürdistan Devrimi'nin, 1995-1996 yılında bir yeni dönemin başına geldiği, eskisi türden süremeyeceği, bir nakarat ölçüsünde tekrarlanıyordu, yine tekrarlıyorum. Son misaferatımda, Başkan Apo ile yaptığımız teorik tartışmalar, gerçekten de şimdi, Türk ve Kürt tarihinde, bir dönemin kapandığı ve bir yenisinin açıldığı konusunda çok verimli olmuştur; ayrıntılarını "kitab" içinde verebileceğimizi düşünüyorum.

Şimdi ve burada, kapanan dönemin bazı tiplerini ele almak isti-

yorum. Dönemi iyice kapamak için bazı tipleri öldürmemiz gerektiğine inanıyorum. "Tipleme" mi; materyalist feslefenin, somutun zenginliğinde soyutlama, ilkesi en büyük yardımcıdır. Tip'e, gerçeğin ve yaşamış kimliklerin zenginliğinden gitmek zorundayız ve ben, şimdi profesör olan Türkkaya Ataöv ile başlamak istiyorum. Antalya'nın orta halli bir ailesinin bu girişken çocuğu, Amerikan Koleji'nde okurken, varlıklı bir ailenin güzel kızı Türköz'le evlenip kapağı Amerika'ya atıyor; öğrenciliğimde asistan olarak tanıdım. 27 Mayıs'tan sonra bir ara çok yakın olduk; Türkiye İşçi Partisi'nden önce daha da yakınlaştık ve öyle hatırlıyorum, Doğan Avcıoğlu ile Mümtaz Soysal'ı, sonradan adı "Sosyalist Kültür Derneği" olan kuruluşa birlikte zorluyorduk, ilk tüzüğü Türkkaya ile hazırladık. Yine öyle hatırlıyorum. 12 Mart 1971 Darbesi, "ilerici" aydın kesime tereddüt soktu, şimdi daha iyi anlıyoruz, iradelerini kırdı ve şimdi net olarak görüyoruz, ipotekli ilericilik dönemini başlatıyor. Mümtaz Soysal'ın Kıbrs bağlantısının, 12 Mart Darbesi'nde ünlü hapisliğiyle ilgisi olması, bana göre, artık kesindir; Soysal, hapisten çıktıktan sonra, "ilerici" kisvesini sürdürebilmek için, müthiş bir "Kıbrıs gericisi" olmuştur. Biz kendi aramızda, aynı fakültede öğretim üyesi Türkkaya'nın Kıbrıs gericiliğini Mümtaz'a kaptırmaktan çok üzüldüğünü saptıyorduk; neyse ki Ermenilerin Türk diplomatlarına saldırılarıyla Ermeni Politikası'nın bir devlet politikası olması, Türkkaya'nın imdadına yetişiyor. Öyle görüyoruz, Türkkaya Ataöv, ilerici sektörde kalabilmek için, birdenbire Ermeni uzmanı oluyor ve birdenbire, "Ermenistan Gericisi" kimliğine bürünüyor. Türkkaya artık "ilerici" sektörde güven içindedir. Çünkü artık Dışişleri Bakanlığı'nın mutemetidir ve uluslararası platformlarda, hiç bilmediği Ermeni meselesinde, "tarafsız" Türk uzmanı olmuştur. De-

vam ediyoruz ve şimdi çok net görüyoruz, Türkkaya, 12 Mart'ta hapis yatmamış ve üstelik Moskova'ya gitmiştir, 12 Mart'ta, sıkıyönetim bir kez Türkkaya'yı Siyasal Bilgiler'deki odasında arayınca, asistanı, "Moskova'ya gitti" demiş ve biz solcuları, "Moskova'ya Moskova'ya" diye kötüleyen askerler, bu sözü işitince asistanın kendisiyle alay ettiğini düşünerek, zavallı asistanı gözaltına almaya kalkışmıştır. Ancak Mümtaz Soysal, 12 Mart'ta tutuklanmış ve bu nedenle iradesi ve hayali perişan olmuştur; ilerici kalabilmek için, "Kıbrıs Gericisi" sıfatıyla yetinmediğini ve Türkkaya'nın "Ermenistan Gericiliği" sektörüne de el attığını görüyoruz. Soysal, Paris mahkemelerinde, Osmanlı-Türk döneminde bir Ermeni Kıyımı olmadığını savunabilen bir profesördür. Bu, bütün profesörlere yetecek bir utanç oluyor.

Öyle sanıyorum, bir tip'e yaklaşıyorum; adını henüz koyamıyorum, ancak, iradesi ve hayali perişanlar, bizim sektörde kalabilmek için kendilerini Türk gericiliğine ipotek ediyorlar. Benim her zaman akıllı ve yetenekli bulduğum Mümtaz'ın Kürdistan Davası'nda inanılmız bir geri çizgiyi savunmasını da akılla açıklamam mümkün değildir; kendisini ipotek altına alması ve aklını rehine vermesiyle ilgili görüyorum. Artık "Özelleştirme İlericisi" Mümtaz, bir "Kıbrıs Gericisi", bir "Ermenistan Gericisi" ve bir "Kürdistan Gericisi"dir. Hem Türk toplumunun yükselmesinin savunucusudur ve hem bütün büyük oluşumların bir federasyon çerçevesinde geliştiğini göremeyen bir anayasa profesörü konumundadır. Artık "tip" çıkmıştır; Kürt açık alanında "uzatmalı çavuş" tipinin karşısında, bizim Türk açık alanımızda, ipotekli ya da rehine ilericiler var. Bunlar da birbirine çok yakın duruyorlar; ben Kürt uzatmalı çavuşlarının Türk rehine ilericilere aşık olduğunu biliyorum. Türk devleti ve Türk rehine ilericileri de, eninde sonunda bu Kürt uzatmalı

çavuşları tutuyor; birliklerini burada görüyorlar.

Bu kadar değil, hem Kürt uzatmalı çavuşları ve hem Türk rehine ilericileri benden nefret ediyorlar ve ben ise yalnızca tiksinmesini biliyorum. "Tip" çıktı, ancak işimiz bitmedi ve sağlamaları yapmamız gerekiyor. Uğur Mumcu ile Ertuğrul Kürtçü'yü sağlama için ayırmış bulunuyorum. Uğur, çok sevgili arkadaşım olmuştur; bizim birinci Türkiye İşçi Partisi'ne dosttu, ancak, Doğan Avcıoğlu'nun liderliğinde Baas türü bir askeri yönetim peşindeydi. Hep dostum Avcıoğlu, bu işinde benim de olmamı çok istedi, öyküsü ayrıdır. 1970 yazında ayrılığımız, toprak reformu ve Kürt Davası üzerinedir; bu sözümden kuşkulu olanlar, hayattalar, daha sonra Doğan'ın karısı olan Gülseli ile Milli Birlik Komitesi'nden Numan Esin'e başvurabilirler, burada ayrıca tarih yazıyoruz. Ancak yine de eğer 9 Mart 1971 Darbesi başarı olsaydı, benim ülkeyi yönetecek meclise konduğumu sonradan öğrendim; Uğur Mumcu ise, "devrimci" hükümetin gençlik bakanıydı. Tutuklandı, şimdi çok korktuğunu anlıyoruz; ipotekli ilerici tipinin en zengin örneklerinden birisini sergilediğini görüyoruz.

Seksenli yıllarda içerde "sosyalist" sözünü edebilmek için, Washington'un sosyalizme açtığı haçlı seferine yazıldı, bugün dünya gericiliğinin eline geçen arşivlerin hiçbirisi Uğur'u doğrulamadı, dünyadaki bütün cinayet ve uğursuzluklarda, sosyalistleri ve başta Bulgaristan'ı görüyordu ve gösteriyordu. Yetmedi, Kürt silahlı mücadelesi mevzi tutunca ve Apo adı ön plana çıkınca, Bulgaristan için yaptıklarının hepsini Apo için de yapmaya başladı; arkadaşlığımız vardı, bana soruyordu, ben "Uğur, bu senin tutunduğun pilotu ve istihbarat bağlantılarını Apo ortaya attı" dememe, ölümüne yakın dostluğumuzu tazelememize rağmen, artık kendisini ipotege vermişti. Artık rehine

bir ilericiydi, ancak dünya gericiliğinin bir parçası olarak "ilericilik" yapabiliyordu. Hem, devletin genel zulmünü destekliyor ve hem de bunlari yapanları, içinden çıktığı Türk solunun katilleri olduğu için kötülüyor ve afişe ediyordu; Mumcu, ipotekli ilericiliğin en riskli işini yapıyordu. Amerikancı, Cia kontrollü, Çatlı-Kırcı-Ağar şebekesi tarafından öldürüldüğünden kuşku duymuyorum.

Kürkçü'ye geliyorum; ben Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nde hoca iken, yandaki mimarlık fakültüsinde öğrenciydi, adını duyuruyordu, ancak ciddi bir devrimci imajı vermiyordu. Dünya nimetlerine düşkün görünüyordu, bu düşkünlüğün Kürkçü'yü hiç bırakmadığı, hapishanede bile izlediği anlaşılıyor; Perinçek de, bu sadık rakibini hep bu yanıyla yıpratmaya çalışıyor. Ben, Ertuğrul Kürkçü'yle uzun hapisliğinden çıktığı zaman verdiği güzel demeç nedeniyle ilgilenmeye başladım, karanlığın yoğunluğunda, o sıralarda Ankara'daki bahçeli evimi, bir tür aydın kalkışmasının merkezi haline getirmiştik, çağırdım, gelmedi, ancak aldırmadım ve çağırmayı sürdürdüm. Bu yayınlar zincirinin başında benim bir başka misaferatım var; Ertuğrul'u Türk ve Kürt emekçilerinin ortak yayın zincirine katmak için çok uğraştım; gülmeceyi çok sevdiğim ve kendimle alay etmeyi kişiliğimi terbiye etmenin bir yolu saydığım, herhalde biliniyor, en sonunda Ertuğrul'a "bak bu işe iki Kürtçü bir Kürkçü gerek" diyordum. Sevgili Beşikçi ile kendimle ve kuşkusuz tüm savcılarla alay ederek ikimizi "Kürtçü" gösteriyordum; Kürkçü'yü yüreklendirmek istiyordum. Çok çalıştık, sonra Bilgesu azarladı ve bu defteri kapattık. Eğer yazıyorsa, orada uzatmalı çavuş görevinden ve Ünal Erkan türü gedikli çavuşların söz konusu cerideleri "kendilerinin" saymasındandır.

Bir: Bab-ı Ali bir bataklıktır. Osmanlı'nın son zamanından

beri, Türk teslimiyetçilerinin fideliği oluyor. Ben, bunun için, Cumhuriyet'in trajı iki yüz bine ulaşırken, belki ülkenin o zamanlar en çok okunan gazeteci-yazarı olduğum sırada, bırakmayı bildim. Bugün Ödep'i, bir Bab-ı Ali derneği olarak görüyorum. İki: Basında ajanslarda çalıştım, 27 Mayıs, henüz üniversite yaşımda, beni Anadolu Ajansı Genel Müdür Yardımcısı yaptı, Türkeş ekibiyle orada boğuştum ve bıraktım; ajanslarda çalışanlara ve özellikle yabancı radyo ve ajanların muhabirliğini yapanlara karşı güvensizlik biriktirdim.

Üç: Elimde "Warreport" adlı bültenin December 1996 sayısı var, bunda "Ertuğrul Kürkçü is an İstanbul Correspohdent for Inter Press Service" diye not düşüyor; Kürkçü'nün, "İnter Press Service" adlı bir yabancı ajansın İstanbul muhabiri olduğu kaydediliyor. Burada Kürkçü'nün, "Türkish Kurds' New Political Crossroads" adlı bir yazısı var olağanüstü iki yüzlü bir yazıdır. Warreport'un bu son sayısındaki Kürkçü yazısını, "TC kötüdür, ancak PKK beterdir" olarak özetleyebiliyorum; yazısını çok yanlış buluyorum, ancak, böyle yazmasını anlayabiliyorum. Çünkü böyle yazmasza, yabancı ajansların muhabiri olması mümkün değildir ve Bab-ı Ali'de geçimini sürdürmesi imkansız oluyor. Kürkçü, bu yazısında, bir "burjuva" bilim adamından çok daha "objektif" görünüyor; o kadar öyle ki köy boşaltmaların ve yıkımların sorumluğunu, hiç ayırmadan, "the insurrection and the army's violent response", başkaldırı ve ordunun acımasız cevabına bağlıyor. "Almost 3000 Villages have been destroyed", hemen hemen üç bin köy yıkılmıştır; bunları söylerken, fail olarak da, başkaldırı ve buna verilen cevabı buluyoruz. Apo'yu da ziyaret etmiş olan ve muhtemelen "Kürt Gazetesi" Demokrasi'de de yazan Kürkçü, "from his base in the Syrian capital, Damascus Öcalan directs", Öcalan'ın Suriye'nin

başkenti Şam'dan, sadece PKK'yi değil, bütün örgütleri yönettiğini kaydediyor. Figaro muhabiri bile, Apo ile bilinmeyen bir yerde görüştüğünü yazarken, Kürkçü, çok "yetkili" birisi olarak, Batı için bu en güvenilir bilgiyi sağlamış oluyor.

Bu kadar değil, Yaşar Kaya'nın kulakları çınlasın, Kürkçü, başında bulunduğu kuruluş için de, tam objektiftir; "in 1994 an abortive Kurdistan Parliament in Exile vas Convened" buyuruyor. Sürgündeki Parlamento için, "abortive" nitelemesini seçiyor; "ölü doğmuş" veya "düşük olmuş" ya da "beyhude" anlamlarından birisine denk düşüyor ve seçimi Yaşar Kaya dostuma bırakıyorum.

Bitiriyorum; Kürkçü, "Öcalan's one-man rule in the PKK" ifadesini buluyor. "PKK'de Öcalan'ın tek kişilik yönetimi" anlamındadır. Batı'da bu söyleyiş, diktatörlükle eş anlama geliyor; Kürkçü, Kemal Burkay'ın şimdi tarih olmuş sözlerini de aktararak, PKK'yi "cinayetleri" üzerinde Batılıları aydınlatmaktan geri kalmıyor ve Öcalan'ın varlığının, okumuş Kürtler ile işçileri, PKK'den uzaklaştırdığını haber veriyor.

Ben de bir haber vermek istiyorum; bir yabancı ajansın zahmetsiz muhabirliği ile rahat geçimini sağlayabilmesi için bunları haber etmesi zorunludur. Belki varsaydığı, bunları, sadece müşterilerinin okuyacağıdır; ancak ben hep söylüyorum, eğer günlük yazarsam, ben dünyayı izliyorum. Ben de haber veriyorum; rehine ilericilik için bunu yapmaya mecburdur ve bir devrimci geçmişten sonra, özelleştirmeden yana, memur bir başkanın yönetiminde, sokakları süpüren bir harekete çavuş olmak zorundadır.

Hepsi budur; "tip" yaratıcı bir çalışma oluyor. Türkiye İşçi Partisi ile Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'nun kuru-

luş gün ve haftasında, bir küçük mafya çavuşunun, Rıdvan Budak'ın, Disk'in ruhunu, bütün şehitlerimizin ellerinin yakasında olduğu, Morrison Süleyman'a teslim ettiği bir zamanda, çok umutlu bir dönemin başında, bu tipleri ortaya çıkarmak bize düşüyor. Bunları yaparken, bütün şehitlerimizle birleştiğimi düşünüyorum. Deniz'den Behice Boran'a kadar, Kanlı Pazar'da, 1 Mayıs'ta, Sivas'ta, Diyarbakır'da şehit edilenlere sevgi ve saygılarımı yazıyorum.

17 Şubat D.Y

MANZARA

Bir "manzara" çizmek istiyorum, "görünüş" demektir ve "nazar" ile ilgili olması gerekiyor, "görüş" anlamındadır; önce nasıl baktığımın işaretlerini vermek durumundayım. Bir: Şu "Anadolu Atatürk" liseleri maskaralığına kesinlikle son vermekten yanayım; ancak sömürgelerde "ulusal" dili yok edecek kadar bir emperyalist ülkenin dili öğretilebilir, buna isyan etmek zorundayız. Ülkemizde, bu ölçüde, amerikanca bilen yurtsever insan ihtiyacı yoktur; soysuz yetiştirmek ise bir ülkenin "ulusal" politikası olmamalıdır, öyle düşünüyorum. İki: Bir "Dergimiz" vardı, yazarları arasında Behice Boran, Kemal Burkay, Ahmet Aras, Kurthan Fişek, Cem Boyner'in partisini miras alan Hüseyin Ergun ve diğerleri vardı, şimdi karışık olduğumuz anlaşılıyor, başka konuların yanında Kürt Sorunu'nda büyük açılımlara sahne olmuştur; ben Emek Dergimiz'de, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nin eğitim dilinin İngilizce olmasına karşı çıkıyordum, hala da karşı çıkıyorum ve iktidarımızda, ulusal dilleri-

mizin dışında hiçbir dilde eğitime izin vermeyeceğimizi tekrarlıyorum. Şuna inanıyorum, dilini sevmeyen halkını sevmeyen'dir ve halk sevgisi, bizim için, Tanrı Sevgisi'nin yerinedir.

Diline titiz olmayan, inancımıza göre, halkından kopuk bir soysuz'dur.

Gerekli titizlik, iki yanı keskin bir bıçak olmak durumundadır, menfa'da, Bir Kürdistan Şurası kurulurken buna "parlamento" denmesinden acı duyduğumu tekrarlıyorum. Kürtler, şura'ya "parlamento" derlerse, dillerini ne zaman geliştirecekler ve hep'liler, dep'liler bütün uyarılarıma karşın, Türklerin moğolca olduğunu bilmedikleri, ancak ırkçılığın bir nişanı yaptıkları, "kurultay" sözcüğünden kopamazlarsa, onurlu bir birlik için gerekli kopuşa ne zaman başlayacaklar? Bunları leninist anlamda "ezen ulusun" yazarı olarak sevgiyle kaydediyorum iyilikle alınmasını diliyorum: "Tanrı önünde", çok açık yazmak zorundayım; bende, Tanrı korkusu yoktur ve yerine halk korkusu vardır. Bende, Tanrı bağlılığı yoktur ve halk bağlılığı vardır. Bende Tanrı'ya güven yoktur ve eninde sonunda, halka güven vardır. Bizimki artık, Tanrı'yı değil emekçi halkı güzelleme'dir. Bizim mücadelemiz, emekçi halkımızın, mutlak iktidara, mutlak bilgiye ve mutlak güzelliğe kavuşması içindir; bu nedenle dilimize sevgimiz, mutlak'tır.

Nazar'ımı açmayı sürdürüyorum; üçüncüsü, terörist televizyonları, spiker ve sunucularının türkçe dersi ve türkçe fonetikten sınavdan geçirilmesini ve bunun için yasal düzenlemeler yapılmasını şiddetle savunuyorum. Böylece Washington tarafından Amerikan tv'ye başspiker atanan, ancak vurguları, sözcük ve heceler yerine gözüne ve kaşına vuran peltek Ali Kırca ve kız takipçilerinden kurtulabileceğimizi sanıyorum. Dört: Orta öğretimde yardımcı ve zorunlu ders olarak, Arap-

ça'nın ve özellikle Farsçanın öğretilmesini çok yararlı ve gerekli buluyorum; bunu "tarihimizden kopmamak" türü bir göstermelik nedenle değil dilimizi daha iyi konuşabilmek için yararlı buluyorum.

Beş: İmam-hatip okulları, kökten kapatılmalıdır. Altı: İmam-hatip lisesi mezunlarının, daha sonra hukuk ve siyasal bilgiler fakültesini bitirmiş olsalar bile, yargıçlık, savcılık, kaymakamlık, valilik ve öğretim üyeliklerinde çalışabilmeleri yasaklanmalıdır ve yargı, mülkiye ve üniversiteler, imam-hatiplilerden ayıklanmalıdır. Bunları, topraklarımızla ilgili bir manzara çizmeden önce, nazarıma ilk önce çarpan tartışma alanları oluğu için özellikle ve öncelikle kaydediyorum.

* * *

Mümkün mü? Acaba biz altmışlı yıllarda gücümüzden ve irademizden çok daha ileriye mi atıldık? "Biz" dediğimiz, Türkiye soludur ve acaba "biz" iktidarı almayı değil de iktidarda onlanları ürkütmeyi mi oynadık ve gericiliği kendimize karşı örgütlenmeye mi zorladık? Acaba, doksan yılları başı serhildanları da Türkiye Kürtleri için altı iyi kurulmamış bir ürkütme hareketi miydi; "kitab" kodadlı kitap'ta bunun bir cevabı var, "prova" olarak niteleniyor. Parantez içinde yazmalıyım, Başkan Apo, geçmişteki pek çok ilerlemeyi bir prova olarak saymak eğilimini gösteriyor ve bu nedenle Kürt boyutunu şimdilik bırakıyorum. Öyleyse, parallelik, altmış ortası Türkiye solu ile doksan ortası Türkiye yobazlığı arasındadır; Erbakan ve tayfası, çok hayırlı bir iş yapmışlar ve bütün fincancı katırlarını ürkütmüşlerdir. Şimdi toplumun her tarafında, Erbakan yobazlarının yarattığı bir ürküntü uçurumu görülüyor ve daha önemlisi, Erbakan'ın iplerini ellerinde tutanlar, iplerine güvenemez hale geliyorlar.

Açık olan ve açıkça görünen şudur: İslam ve imam-hatip okulları, devletin bir programıdır ve çok açık olarak söylemek gerekirse hep ve hep, Türk Genelkurmayı'nın bir politik senaryosu olmuştur. Bu son derece kanıtlıdır, Erbakan yobazlarından milletvekili Hüseyin ile ilgili olarak, Genelkurmay kasasından çıkartılıp televizyonlara verilen bir video kaseti, imam-hatip tayfasının Harp Okulu'na girme niyetlerini ortaya çıkarınca bir tartışma başlamıştır; tartışma, imam-hatiplilere lise statüsünün, 12 Mart Darbesi ve üniversitelere girme imkanının da, 12 Eylül Darbesi ile verildiğini netlikle ortaya çıkarmış bulunuyor. Açıktır, imam-hatip'leri açanlar da, bunlardan, savcı-yargıç ve kaymakam-vali yapanlar da, Türk Genelkurmayı'dır. Bunu, bizi, Türkiye solunun ve arkasından gelen Kürt rönesansı'nı kemikleştirdikleri ideolojileriyle durduramayacakları için yaptılar ve şimdi açtıkları karanlık kuyunun eşiğindedirler. Bu, insanlarımızın, her sabah kendi kendine birkaç kez tekrarlaması gereken bir hakikat'tır; herkesin ezberlemesini ve ezberlemeyenlere ezberletmesini öneriyorum.

Bir: Bizim bir "Toplumsal Kurtuluş" dergimiz vardı, "biz" burada, seksenli yıllardan itibaren "Türk" polisinin ayrı ve bağımsız bir parti olarak geliştiğini açıklıkla yazıyorduk. Şimdi, Türk Genelkurmayı'nın sözü, Türk polisine geçmemektedir; polis, katil sanıklarını, basın ve televizyonun her türlü kanıtlan hergün yaymasına ve bir zamanlar "titreten" dgm'lerin tutuklama kararı çıkarmasına karşın, yakalamamaktadır. İki: Türkiye, hakkında tutuklama kararı verilenlerin resmi işi polis olan devlet memurları tarafından korunduğu dünyanın en garip ülkesi olmuştur. Artık, polis, ayrıdır ve bir yeni yeniçeri güruhu durumundadır. Üç: İlerde yazacağım, ülkemizin tanınmış kötülük komisyoncularından birisi Murat Belge'dir; Murat Belge, daha

"Yürüyüş" Dergimiz'de şiddetle karşı çıktığımız ve Washington'un damgasını taşıyan ve bugün "ülkü ocakları" için, Tüsiad için, odalar birliği için, kullanılan "sivil toplum" lafının ve Abdurrahman Dilipak'ın da tanıtımını üstleniyordu. Bir zamanlar Türkiye solunu kandırabilmek için "melek" görünen Dilipak, şimdi net yobaz kimliğini ve İkinci Mahmut'a nefretini açığa çıkarmaktan geri kalmıyor; haklıdır, Mahmut, o zaman yeniçeri adını taşıyan bir pislik ve cinayet yuvasını topa tutabilmiştir. Dört: Polis, bugün ayrı bir yapıdır ve bu yapıda yobazlık en büyük güce sahip bulunuyor.

Kim bugün, ülkemizin aydınlık günlerini istiyorsa, polisin karanlık güçlerin elinde ve kendisine karşı bir örgüt olduğunu kabul etmek durumundadır. İmam-hatip liseleri, okul değil, Türkiye'nin en gerici partisinin, eğitimcilerinin yetiştirildiği bir "devlet" yapısıdır. Polis, öğrencilerimizi, emekçilerimizi, analarımızı, aydınlarımızı katlederken, coplarken, bunu, aldığı emirlerden daha çok, bir yobazlık örgütü olduğu için, kendiliğinden, kendi ideolojisinden, çatlı ahlaksızlığına, taliban kan içiçiliğine sahip olduğu için yapıyor. Demek oluyor, Refah'ın durumu çok açıktır; silahlı örgütü, "Türk" polisidir. Eğitimci ordusu ise, imam-hatip liseleridir.

Güzel; karanlık manzara belli oluyor. Bir: kim bugün ülkemizin aydınlığını özlüyorsa, gerçekçi olmak zorundadır ve "Türk" adalet sisteminin karanlık güçlerin bir cihazı olduğunu kabul etmek zorundadır. İki: Anayasa Mahkemesi, önüne getirilen bütün emekçi partilerini kapatmakta bir an bile tereddüt etmemiştir. Anayasa Mahkemesi, bugün bir emekçi partisi kasabı konumundadır. Üç: Yobaz Erbakan, Anayasa Mahkemesi'nin özelleştirme ile ilgili kararından hoşnutluğunu, "İşte Yüce Mahkeme ilk kez, bizim lehimize bir karar verdi" sözleriyle belli

edince, bu Mahkeme'nin Çerkes Başkanı Güngör, "dur hele, bizim kararımız olmazsa, Mesut Yılmaz hükümeti düşmez ve siz hükümet olamazdınız, sizi de biz hükümet yaptık" diyebilmiştir. Doğru demiştir. Dört: Temyiz'in başkanı, ünlü "produktör" Ümit Utku'nun kardeşidir, aynı ahlakta birisidir ve başkanlık seçiminde, ülkücü futbolcu Tanju'yu hapisten çıkarmaya dayalı bir seçim kampanyası yürütmüştür. Beş: Ankara'nın bize iddianame yetiştiremeyen faşist savcısı Nusret Demiral, emekli olunca faşist partiye katılmıştır; Kayseri'de beni yargılamamak için kaçacak yer arayan ve sonra katılmadığım bir celsede mahkum eden, dgm başkanı Durdu, faşist partiden aday olmuştur, Malatya'da beni yargılayan dgm başkanı refah'lıdır, Ankara Dgm'de, bir zamanlar solcu iddianameleri, katib-i savcısı, şimdi tutuklama makinası, yedek yargıcı-binbaşı Ülkü Coşkun, kafadan faşist'tir. Altı: Hiç hak savunmamış insanlardan halk savunması beklenemez; Mesut Yılmaz ve Deniz Baykal'ın ikisinin de kafalarının keçelenmiş olmasından ciddi olarak kuşku duyuyorum. Bir kez, dgm kuruluş yasalarını okumalarını öneriyorum; dgm yasasına göre, bir yedek yargıcın bile kendisine istediği sanığı getirmeyen polis amirini hemen tutuklama yetkisi vardır. İstanbul Dgm ise, haklarında tutuklama kararı verilen polisler açısından kalbura benziyor; eğer, dgm savcısı veya başkanı bu işin içinde olmasaydı, pek çok görevlinin hemen tutuklanmış olduklarını göreceklik; içindedirler. Ve manzara açıktır; adalet cihazı, Türk gericiliğinin örgütlerinden birisidir.

Demek oluyor, bugün çizmek istediğim manzara pek büyük netlikle ortaya çıkıyor; Refah için, devlet parti seminercilerini hazırlıyor, maaşlarını veriyor ve binalarını yaptırıyor, imam-hatipler, yobaz partinin, eğitim işleri için TC tarafından kurul-

muş seminerci yetiştirme kuruluşlarıdır. Devlet, Avrupa'ya gönderdiği din adamlanyla, Avrupa'nın yobazlaştırılmasını ve işçilerin Refah'a yazılmasını üstüne almıştır. İkincisi, Türk polisi, Refah'ın özgürce politika yapabilmesi için, Refah'ın rakiplerini ortadan kaldırmaya yönelik, bir silahlı yapıdır. Çok açıkçası, Türk polisini, meşru bir kuruluş olarak değil, karanlık partinin, silahlı örgütü olarak düşünmek gereği var. Üçüncüsü, adalet cihazı bağımsız değil, yobaz örgütünün legal rakiplerini temizlemeye yönelik, ülkemizi aydınlık yayın ve kitaplardan arındıran, legal partilerin önünü kesen, bir karanlık yapı'dır. İşte Refah'ın beşte birlik "büyük" başarısının arkasındaki büyük sır burada yatıyor. Bu bir devlet işidir ve Refah'ı yaşatan, Genelkurmay'dır. Şimdi Genelkurmay, eserinin karanlığından ürkmüşe benziyor.

• • •

Bir soru var, acaba çizdiğim manzara çok mu kaba, acaba çok kaba çizgiler nedeniyle Refah ile Türkeş arasındaki farkı ihmal mı ediyorum; böyle bir soru yerindedir. Aslında ihmal etmiyorum; nedenleri var. Bir: Ben hücreye konduğumda, dalda görevli polisleri, Refahlı veya Türkeşli olmaları açısından pek ayıramıyorum; bunlar, baskı söz konusu olduğunda, aynı şeyin şeyidirler. İki: Tekrarlıyorum, bugünkü bir "Üçüncü Milliyetçi Cephe" Hükümeti'dir ve yetmişli yıllarda kurulan birinci ve ikinci MC, Demirel'in başkanlığında bir Erbakan ve Türkeş hükümetleridir. Üç: Erbakan'ın, Türkeş'in, Demirel'in üçünün de siyasal doğumları aynıdır ve bindokuzyüz altmışlı yılların ilk yarısıdır; Türkiye solunun yükselmesi üzerine, Washington tarafından politikaya sokulan üç figür'dür. Dört: İki milletvekili sahibi iken Türkeş'e başbakan yardımcılığı veren Demirel'dir ve 1991 tarihinde, Türkeş ve tayfasını, parlamentoya sokan da

Erbakan oluyor. Fazla ayırmam gerekmiyor.

Ancak yine de ayırmak durumundayım; Erbakan ile Türkeş arasındaki fark, Mesut Yılmaz ile Tansu Çiller arasındaki uslüp farkı düzeyinde kalıyor. Bir: Bazı deneme ve yanılmalarından sonra, her ikisi oyunlarını kararlaştırmış görünüyorlar ve Mesut Yılmaz'ın kendisine seçtiği rol, Erbakan'ın dublörlüğüdür. Nakşibendi şeyhi Coşan'ın elini öperek, nakşibendi, Eyüp Aşık, Cemil Çiçek, Ali Coşkun, Korkut Özal'la bir vitrin yaparak, Erbakan'ın seksen yılı Konya Belediye Başkanı Mehmet Keçeciler'i yardımcı tutarak, politika yapacağını sanıyor. Yerinde sayıyor ve artık, Madam Çiller kadar bile bir şansa sahip görünmüyor. Bu cinayet şebekesi ile ilgili olarak kendisine verilen bilgileri kullanmak bile Yılmaz'a bir şans getirmiyor; şu ana kadar Yaşar Kemal'den başka bir kimseyi kazanamadığını görüyoruz. İki: Artık bunları parti saymak çok zordur; başka hiçbir neden olmasa bile, sadece şu Birlik Partisi'ni meclise sokması bir skandal sayılmalıdır ve Yılmaz'ı sandalyesinden etmeye yetmelidir, hiçbir etkisi olmuyor. İdeoloji bir kenara bırakılabilir ve bir parti liderinin kendi oyunlarını bozacak bir manga yaratması tepkiyle karşılanabilir; karşılanmıyor, çünkü, hepsi parti açısından değil, karanlık çıkarları ve ideolojileri açısından bakıyorlar. Üç: Türkeş tayfasının en kan dökücü olduğu zamanda, yönetim kadrosunda, Yaşar Okuyan, öğrenciliğinde yüzünden tokatımızı eksik etmediğimiz Ağah Güner vardı ve bunlar, bunlarla beraber, bir babanın solcu oğlunun katili olduğunu bugün de haykırdığı Yaşar Dedelek ve benzerleri, Mesut Yılmaz'ın yönetimindedirler. Madam Çiller'in, Türkeş'in partisinin şimdiki haline ve geleceğine talip olduğu anlaşılıyor. Dört: Madam Çiller'in ülkücülere ve Madam Çiller'in cinayet işlerinden sorumlu veziri Ağar'a ise ülkücülerin daha

çok sahip çıkması, şu anda görülen manzara ayrıntıları arasına giriyor. Beş: Silahlı kuvvetler içindeki "laik görüntülü" eğilimlere uyarak, Madam Çiller'in ve katil ülkücü tayfasının daha laik bir hava çalmaları ve bir ülkücü-asker darbe hazırlamaları ihtimal dahiline geliyor. Altı: Böyle bir darbe, Washington'dan destek alabilir; soğukkanlı düşünme buna işaret ediyor.

• • •

Türk silahlı kuvvetlerini de monolitik, bir bütün olarak, düşünmek doğru görünmüyor. Bir: Bu hafta, Hürriyet'te yazan, Washington'un, Refah nezdindeki ajanı İlnur Çevik, General Karadayı başta olmasa, Refah'ın durumunun çok daha zor olacağını anlatmaya çalışıyordu. İki: Washington'un, Refah Hükümeti'nden şikayetleri yanında çok büyük yararlar da elde ettiği açık olarak ortaya çıkıyor; Washington, Refah'ı laisizm planında sıkıştıran Ordu'nun, Refah'tan İsrail Cephesi'nde sürekli ödün koparmasını hayranlıkla karşılıyor olmalıdır. Üç: Washington'un Nato'yu Doğu'ya açma politikası, Moskova'nın sert muhalefeti ile karşılaşırken, Genelkurmay'ın Letonya ile askeri ittifak imzalaması, tümüyle bir Washington senaryosu'dur. Washington, tıpkı ellili yıllarda olduğu türden ve daha yoğun ölçüde, Türkiye'nin Kuzey Komşusu'nu, Türkiye aracılığıyla rahatsız ediyor ve kışkırtıyor. Dört: Bu kışkırtmadan en çok kazançlı çıkan, kuşkusuz Kürtler ve Elenler oluyorlar; ancak, Türk Silahlı Kuvvetleri'nde bütün kadroların böyle bir politikayı kabul etmesini beklememek gerekiyor. Beş: Bu hafta bölünmüş Türkiye, Washington'a taşınmıştı ve kuşkusuz gazetecileri de gittiler. Gidenlerden, Hürriyet'ten, Ferai Tınç, "ABD Dışişleri'nden bir diplomatın" kendisine söylediklerini yazıyordu ve ben aktarıyorum: "Türkiye ile ilgili bir karar vermek, görüş

oluşturmak için, Hükümet'le temas yetmiyor. Onun yanı sıra Cumhurbaşkanı, Çevik Bir Paşa, Onur Öymen'i de mutlaka görmek istiyoruz. İşler çok uzuyor ama ancak o zaman durumun daha net bir resmini çekebiliyoruz." Galiba daha net; ben, geçen yılın Ekim ayından itibaren, bürokrasinin üst kademelerinde, bir "yeni cumhuriyet partisi" oluştuğunu haber veriyordum ve bunun yöneticisi üçlüsü olarak, General Bir, Öylem ve Mit Müsleşarı Sönmez'i sayıyordum. Burada bir uyum çıkıyor, bir fark var, Demirel'dir; ancak, Demirel, benim için hep fuzuli bir adamdır.

Ancak bu Yeni Cumhuriyet Partisi'nin pek güçlü olmadığını eklemem gerekiyor.

* * *

Manzara mı? Bir televizyona konuşan Genelkurmay eski Başkanı Çeçen General Güreş, otuz koruma ile gezebildiğini söylüyor ve hala öldürülmekten korktuğunu ekliyordu. Hürriyet'e kendisini anlatması için bir sayfa ayrılan Emin Çölaşan ise, pek güçlü korumaları olduğunu, menemen yumurta sevdiğini, ancak zırhlı araba ile bir yere gidebildiğini, hep evde olduğunu, karısını, çok "Atatürkçü" bulduğunu söylüyor ve en çok da televizyonların "evet-hayır" programlarını ve bir de "şaka-maka" dizilerini sevdiğini anlatıyordu.

Peki ben bütün bunlardan ne sonuç çıkarıyorum? Önce şaşıyorum, bu düzeni hala neden yıkamadığımıza şaşıyorum. Sonra, sorumluyu buluyorum; başta ben, sorumlu biziz. Ve manzara işte budur.

22 Şubat, D.Y

DUNYA

Acısını duydum, sevincini paylaştım, Türk idim, bir de Kürt halkıyla özdeşleştim; hem Türk olarak ve hem de Kürt sayılarak, iki halk adına, bir büyük utancım var. Utancım Suryan kavmi ile ilgilidir. Çünkü, ancak benim türümden bilim tarihi tutkunları, Suryan kavminin insanlığa büyük hizmetini bilebilir; insanlık klasik çağında bir kez doğmuş, ancak kendisini unutarak büyük bir cehaletin içine düşmüştü, insan olarak yeniden doğuşumuzu, Suryanca kitablara ve Suryan bilim adamlarına borçluyuz. Çok azımız, İsa'dan sonra üçüncü ve dördüncü yüzyılda, Urfa'nın dünyanın bilim kenti olduğunu biliyoruz; Urfa eski Suriyece de diyeceğimiz, Siriyak ya da Suryan biliminin kalbiydi. Yine genç Muhammed'in okuma-yazması olmadığını, Arapça ile "ummî", Farsça ile "maderzad" olduğunu, bir kervanla Kuzey'e gelmişti, daha sonra Kur'an'a koyduğu bilgilerin çoğunu buradan topladığını pek azımız biliyoruz: "Kur'an" sözcüğü bile Arapça değil, Suryancadır ve sadece "bible" gibi kitap ya da okuma anlamına geliyor. İşte bu tarihin pek bilgin halkını, biz Türkler ile biz Kürtler, yavaş yavaş ve soğukkanlılıkla ve inatla dünyadan

silmeye kalkıştık, utancım buradan geliyor. Hem utanıyorum ve hem de şaşırıyorum. Bana, bir yandan da, Suryan halkının bir yaşamsal inadı olarak geliyor; bölgemizin hemen hemen bütün halkları, yeryüzü için "dünya" sözcüğünü kullanıyor. Suryanca'dır. Biz Türkler, başka dillerden aldığımız sözcüklere nokta eklemeyi seviyoruz; gul'u, "gül" ve dunyayı "dünya" yapıyoruz; ben bizim dünyamızı ele almak istediğim bu incelemeye başlarken, bu kendisine inatlı bilgin halka güller sunuyorum.

Bizim dünyamız mı; zorbaların dünyasıdır. Zorbaların başında ise hala Amerika var. Amerika'nın bizim dünyamızla ilgili son zorbalıkları ise, görebilen gözler için, son derece açıktır; ben birkaç noktasına değinmek durumundayım. Bir: Amerika hem Ortadoğu ve İç Asya politikaları ve hem de, Rusya ile muhtemel rekabeti açısından Türkiye'de bir İslamcı hükümet ve iktidar istemektedir. Ancak Amerika'nın birinci tercihi, Kürt turşusu, seyyar vaiz, nurcu tarikatı lideri Fethullah Gülen'dir. Kürdistan'da doğmasına karşın Kürde düşman ve Türkçü, paracı ve Amerikancı bu tarikatın misyonerleri, Kürdistan'da ve İç Asya'da faaliyet halindedir.

İki: Seyyar vaiz Fethi'nin Amerika'da tanıtımını, Mısır kökenli Mardin ailesinin pek yeteneksiz oğlu Profesör Şerif Mardin yapıyor; Seyyar vaiz Fethi, İç Asya'ya misyoner gönderirken en büyük yardımı, dışişleri bakanlığı zamanında Hikmet Çetin'den gördüğünü açıklıyordu, doğrudur. Çetin her zaman Washington çizgisini izleyen bir politikacı olmuştur. Arkada Amerika var, ben ayrıca, Cumhuriyet'in soytarısı Toktamış Ateş ile Profesör Nur Vergin'in de vaiz Fethi'nin ayaklarını öpmelerinde de Amerikan parmağını görüyorum. Üç: Ancak şu anda Amerika'nın elinde, Seyyar vaiz Fethi'den de daha ilkesiz Necmi Hoca bulunmaktadır. Washington, Necmi Hoca'nın fırıldak örneği dönmesinden rahatsız olmakla birlikte, sürekli tokat atarak Necmi Hoca'ya her

istediğini yaptırmaktan henüz yorulmamışa benziyor.

Devam ediyorum; ancak bir parantez açarak bir parçası olduğum Türkiye solu ile ilgili bir sav yazmak istiyorum. Sav şudur: Türkiye solu yürürken sakız çiğneyemez ya da sakız çiğnerken yürüyemez hale gelmiş durumdadır. Son hali bende bu izlenimi yaratıyor, ben şu son ışık yakıp söndürme eylemlerini yanlış veya anlamsız bulmuyorum, sakız çiğnemenin de bir sağlıklı yanı var. Ancak dış dünyayı izlemek öteden beri Türkiye solunun tutkularından birisiydi; şimdi bunu da unutmuş görünüyor. Şimdi Amerikan basını çok açık olarak yazıyor; artık Washington sömürgelerinde, doğrudan doğruya askeri idarelerinden daha çok askerin görünür biçimde arkada olduğu, "sivil" yönetimleri tercih ediyor. Pakistan'ın son zamanlarda izlediği çizgi, Amerikan basınında, tipik bir yeni "Washington Yönetim Modeli" sayılıyor. Bu nedenle, Türkiye'de ilk Amerikan burslusu Demirel'in, Pakistan'da yapılanları beğendiğini söylemesi ve benzerini Türkiye'de yapmak istediğini açıklaması, Washington için sürpriz sayılmamalıdır; sürpriz olarak görünmüyor.

Dünyamızı irdelemeyi sürdürüyorum. Dört: Genelkurmay ikinci başkanı General Bir, son Amerika gezisinde tam bir dışişleri bakanı olarak davranmıştır. Beş: Türkiye'den bir Genelkurmay başkanının Telaviv'i ilk kez ziyaret etmesi, çok İslamcı ve "fırıldak" Necmi Hoca'nın hükümetine rastlamış bulunuyor; bunun Washington açısından son derece başarılı bir manevra olduğundan hiç kuşku duymuyorum. Yalnız bu kadar değil; Türk Genelkurmay Başkanı General Karadayı, İsrail'de tam bir hükümet başkanı ve hatta devlet başkanı olarak karşılanmış ve kabul görmüş bulunuyor, bu siyasal tarihimizde yepyeni bir durumdur. Altı: İlerde ayrı ayrı yazacağım, Eylülist cunta sırasında Türkiye'de görev yapan Amerikan Büyükelçisi Straus-Huppe, Türk medyasını Amerika adına yazmaya başlamıştır. İlk kazanımı, ittihatçı Cemal Paşa to-

runu Hasan Cemal'dir ve Hasan vasıtasıyla ikinci kayıt, bana Ermeni asıllı olduğu bildirilen Ufuk Güldemir oluyor. Güldemir yönetimindeki Star Televizyonu'nun da General Karadayı'ya ve karısına, devlet ya da hükümet başkanı ailesi muamelesi yaptığı açıkça görülüyor; Star'ın son zamanda Refah kuyrukçuluğu eğer bir yeni ihale nedeniyle değilse, uyaran mutlaka Amerika'dır. Amerika, son tokatlardan perişan, Fırıldak Hoca ile Şevket Kepçe'nin gönlünü alıyor.

Bütün bunlardan bir sonuç çıkıyor; ben, son zamanlarda tükenmiş politik kadrolarla terörist medyadaki milli güvenlik kurulu duyarlılığını eskimiş bir hassasiyet olarak görüyorum. Artık Türk Genelkurmay'ı Milli Güvenlik Kurulu'na ihtiyaç duymayacak bir şekilde politikanın ve üstelik iç ve dış politikanın dümenini eline almış bulunuyor. Ne kadar sürdürür; söylemek zor, ancak generaller hiçbir politik nezakete ihtiyaç duymadan açıkça ve dobra dobra, ülkemizi yönetmeye başladılar.

Yönetmek mi? Mekanizmaları çok değişmiştir. Artık emperyalizm sadece askeri üs veya sadece dış borç mengenesi olmaktan çıkmıştır; adamları ve kurumlan var. Amerikan yurttaşı bakan veya başbakan, artık sadece Türkiye'de görülmüyor. Bosna'nın dışişleri bakanı da Amerikan aksanıyla konuşan bir Amerikan yurttaşıdır. Türkiye'de "atv" türünden, bütün yayın politikası Washington'da çizilen "özgür" televizyonları var; Hasan Cemal ve Ufuk Güldemir türü yayıncıların tek referansı Washington'dur. Bugün her akşam ışık söndürme ayinleriyle belleklerde tutulmak istenen bu cinayet şebekesinin özü, Şükrü Balcı ve iki yardımcısı Ağar ve Erkan'dır ve bütün bunlar doğrudan doğruya Washington'un uzantılarıdır. Emperyalizm, banka ve tarım sektöründe, ayrıca aşiret düzeyinde, kontrol kulelerine sahiptir. Artık emperyalizm yönetim sömürgesinin içinde dal budak salmış durumdadır. Artık dış dünya, iç dünyamız olmuştur. Artık

Amerika iç dünyamızda dal budaktır. Sadece emperyalizm mi? Devlet de yeni bir dal budak oluş sürecine girmiş bulunuyor. Belki hatırlanıyor, devleti, yepyeni bir somutlukla halka yönelmiş şişlerin toplamı ve konuşlanışı olarak anlatıyordum; bunu burada tekrarlamak istemiyorum. Ancak şimdi, devletin de tıpkı emperyalizm türünden, içimize dal budak saldığını söylemek istiyorum.

Nasıl mı; bunu da çok kısa ve oyuncularıyla birlikte çok somut olarak sahnelemek durumundaydım. Bir: Doksanlı yılların başıydı, partinin başında Feridun Yazar vardı, kıyımları anlatıyorlardı. Milletvekilleri vardı, ben de vardım. Hollanda'da Dünya Kiliseleri Birliği'ne gidilmişti, İngilizce konuşuluyordu, ben daha çok dinliyordum. Dünya Kiliseleri Birliği yöneticisi, piskopos efendi, tıpkı evine hırsız giren evsahibine çıkışan komisere benziyordu, arkadaşlarımız hangi zulmü anlatsalar, bilmiş bilmiş, "ama asıl kabahat sizde" diyordu; dinledim, dinledim ve birden bire, "piskopos hazretleri, yoksa siz sürekli olarak Murat Belge'yle mi konuşuyorsunuz?" dedim, şaşırdı ve belki de boş bulundu, "evet, ne var?" deyiverdi. Ben de hemen söyleyiverdim; "aman efendim" dedim, "lütfen bu söyleyeceklerimi kendisine de söyleyin, Yalçın Küçük söyledi, deyin, Murat Belge yalancıdır, devletin yalanlarını yaymakla görevlidir", bunları ekledim ve şimdi de ekliyorum. Devlet sözde solun içindedir.

Şimdi kaç kişi hatırlıyor? İki: Yine doksanlı yılların başıydı, yine bu Murat Belge, yine Mehmet Altan ve bazı yazarların "ikinci cumhuriyetçiler" dedikleri tayfa birden bire "ver-kurtul" adını verdikleri bir kampanyayı başlattılar. Savlarına göre, Kürtler Türkiye ekonomisi üzerinde bir yüktü ve eğer, Ankara, Kürdistan'ı, Kürtlere verirse, kurtulacaktı; bunu tutturdular. Ben yine bunlara cevap yetiştirmeye çalışıyordum; hesaplarının yanlış olduğunu, Türkiye kapitalistlerinin, Kürdistan'ı sömürdüğünü muhtaç ol-

duğunu ve ekonomi-politikte böyle bir mantığın olamayacağını söylüyordum. Üç: Yalnız o zaman bilmiyorum, bunun, bugün hala Kürdoloji'de en tartışmalı kitaplardan birisi sayılan Kürt asıllı Amerikalı araştırıcı Mihrdad İzadi'nin, 1992 yılında Amerika'da yayınlanan "The Kurds" adlı kitapta ileri sürüldüğünü, bilmiyordum. Bu kitabı, ilk fırsatta tanıtmak istiyorum, İzadi, burada çok açıkça, "it does not requre much sophistication to see that for Turkey to shed such an area and population, it would be shedding only liability" diyordu; İzadi'ye göre, Türkiye, eğer bu bölge ve nüfusu koparıp atarsa, sadece bir yükten kurtulmuş olacaktı, ben Murat Belge and Co.'nun, o zamanlar, bir Amerikan kitabında ortaya atılan bir savı papağan örneği tekrarladıklarından habersizdim, şimdi görüyorum. Dört: Belge, kaç kez politikayı bıraktığını tekrarlamışken birden Ödep'in kurucusu oluverdi; ben bu parti içindeki pek çok yurtseveri rencide etmek istemiyorum, ancak Belge'nin buraya getirdiği sadece Amerikan bağlantısıdır. Beş: Başkan Apo, bu parti kurulduğunda, Med Tv'deki bir oturumunda, kendine özgü sezgisiyle burada Alman parmağına işaret ediyordu; bu parti içindeki pek çok yurtseveri ayrı tutuyorum, ayrıntılarını yazmayı ileriye bırakıyorum, Alman parmağını sokan, Kürt kökenli Yavuz Önen'dir. Ne yazık, Ödep, çok parmaklı bir parti olarak ortaya çıkıyor.

Devam ediyorum; içine girdiğimiz bu yeni aşamada, şimdiye kadar tuttuğum bütün sicilleri açmayı çok gerekli bir görev sayıyorum. "Devlet" kavramının bir başka boyutuna işaret ederek sürdürmek istiyorum; "devlet", bir büyük dünyayı, daha küçük dünyalara bükmek demek değilse nedir? "Devlet" eninde sonunda dünyayı parçalamaktır, parçalanmış dünyada sınırlarda "diplomasi" var. Devlet, hem ayrılmadır ve hem de diplomasi ile bir yeni bağ kurma anlamındadır; şimdi Türk Devleti'nin bu diplomasi işine geliyorum.

Bir: Bugün, Türk ve Kürt devrimci solundan herhangi bir örgüt

veya temsilci, Sovyet dönemi artığı komünist partilerden herhangi birisine, örnek olsun, şimdi tam itirafçı Fransız Komünist Partisi'ne gitse alacağı tek cevap, kendilerinin "terörist" kabul edilmeleridir. Fransız Komünist Partisi'nin Türkiye'deki gelişmelerle bir ilgisi kalmamış bulunuyor. Ancak bütün devrimci örgütleri "terörist" sayıyor. Nedeni sorulduğunda, tek cevap var; "bize Sıtkı Coşkun böyle söylüyor" diyorlar. İki: Bu Sıtkı Coşkun, Kundera'nın tipleri türünden ihaneti yaşam biçimi yapmıştır; yetmişli yılların ortasında, sosyalist Disk'i, Nabi Yağcı ile birlikte, Ecevit'e satmıştır. Doksanlı yılların ortasında, Sadun Aren'in liderliğindeki Sosyalist Parti, Kürtlerle işbirliğine yanaşınca, buna karşı çıkmış, yıkmış, Murat Belge ve Yavuz Önen'le birleşerek, Ödep'e kapı açmıştır. Üç: Önemli bir adam değildir; ancak Fransız Komünist Partisi türünden bürokratik yapılar, "kardeş" komünist partilerin aynı hızla gerilemeleri süreci içinde, Ödep'i, "kardeş" Türkiye Komünist Partisi sanmakta ve eskisinden burada kalan sadece Sıtkı'yı bilmektedir; önemi buradan geliyor. Dört: Ödep, ne yazık, bu tür hainler vasıtasıyla Türk devletinin en karanlık diplomatik işlerini yükleniyor.

Devam ediyorum; Ödep'in yetmediği zamanda, "Resmi" İşçi Partisi eksiği tamamlıyor. Bir: Perinçek gizli servislerin birbiriyle rekabet eden bölümlerinden eline geçen bazı raporları yayınlamasının ötesinde, son sonbaharda, çok önemli bir toplantı yapmış bulunuyor. Türk devleti, tarihinin en büyük komünist ve sosyalist partiler buluşmasını, Perinçek eliyle gerçekleştirebilmiştir; dünyanın önde gelen ileri partilerinin önde gelen yöneticileri, geçen sonbaharda, Pera Palas'ta bir toplantıda buluştular. İki: Bu toplantıya, Türk devletinin hiçbir itirazı olmadı, özendirmiş olabilir ve bu toplantı vasıtasıyla Perinçek, ülkede kaybettiği sosyalist kredibiliteyi, dışardan kazanabilme imkanını elde ediyor. Üç: Yaptığı, Sıtkı'nın yaptığının aynıdır. Perinçek de dünyanın sosyalist partilerine, Türk devletinin solla ilgili diplo-

masisini aktarıyor. Dört: Yetmişli yıllarda, Sıtkı, "Moskovacı" ve Perinçek, "Pekinci" olarak birbirinin boğazına sarılıyordu; Türk devletinin diplomasisi bunları aynı çizgiye çekebilmiştir.

Bitiriyorum; Cüce Xeng öldü. Dünya basınını izliyorum, dünya televizyonlarını seyrediyorum, dünya radyolarını dinliyorum; dünyanın bütün karanlık yüzleri, Xeng'in ölümü üzerine dünyayı gözyaşları sellerine verdiler. Bu hafta bütün emperyalist dünya Xeng'e ağlıyordu ve Çin'in ikiyüzlü şimdiki liderleri de "babamız" diye hıçkırıyorlardı.

Neden mi? Cevabı, doksanlı yılların başında çıkan, "Sovyetler Birliği'nde Sosyalizmin Çözülüşü" kitabımda var; dünya basını, Xeng ile Garbaçov'u karşılaştırıyor ve Xeng'i, Mustafa Kemal'in yolunu izleyen bir lider olarak görüyordu. Batı, soğukkanlı olarak baktığında, Mustafa Kemal'i bir koalisyonlar ustası sayıyordu; özellikle geriye adım atarken bir koalisyonu yıkmadan iki yeni koalisyon kuruyordu. Başka bir deyişle, duvarı yıkarken arkasına iki baraj kuruyordu; Xeng, Garbaçov'un aksine, Çin'de sosyalist yapıları bir bir yıkarken, tedbirli davranıyor ve tam bir yıkılışı önlüyordu. Batı şimdi Xeng'i, Çin'de kapitalizmi kuran adam diye gözyaşlarıyla alkışlıyordu.

Bitiriyorum, devlet şimdi sol dünyamızda köşe tutuyor. Dönüyorum. Suryanlarla başladım, bizim katliamlarla dolu dünyamızda ve şimdi bu yeni cinayet şebekesinin ortaya çıkan katliamları karşısında, Türk düzeni, bir temizliğe gidebilecek mi? Görebildiğim, çok korktuğudur ve Türkiye düzeni, şimdi, en küçük bir temizliğin, bütün barajları yıkarak, sistemin tam çöküşüne yol açması ihtimali karşısında tir tir titriyor. Türk siyasal dünyası, şimdi temizliğinden korkuyor ve pisliğine kenetleniyor.

28 Şubat D.Y

ORDU

Önce çok yakın zamanlı saptamalar yapmak durumundayım; üç nokta var. Bir: Ülkemizin bir "restorasyon" süreci içinden geçtiğini yazıp duruyorduk. Ecevit de, son çalkantılara "restorasyon" demeye başladı. Çok cahildir, bu tür sözleri bilmez ve bizden aldığı kesindir. İki: Geçen yaz ortasında bir basın açıklamasıyla ve daha sonra, ilgili savcılığa yazıyla başvurarak RP'nin kapatılması gerektiğini ileri sürdüm ve istedim, Refah Partisi'nin kapatılması süreci başlatılmıştır ve ben, karar için en uygun zamanın arandığını görüyorum. Üç: Daha önce başkasının aklına geldi mi bilmiyorum, çok kısa bir süre önce, imam-hatip liselerinin kapatılmasını, buralardan mezun olup da yöneticilik, yargıçlık ve öğretim üyeliği görevlerinde bulunanların tasfiye edilmesini istedim; son milli güvenlik kurulu, "ihtiyaç fazlası" olanların kapatılmasına tavsiye etti, hepsi ihtiyaç fazlasıdır.

Sonra orta zamanlı üç saptama yapmak zorundayım; birincisi şu ünlü "27 Mayıs" ile ilgilidir. a. Türk gericiliği, 27 Mayıs ile 12

Mart ve 12 Eylül arasında kesin bir ayrım yapıyor; buna karşılık sözde "Türk Solu" bunun üçünü aynı sepete koyuyor. Kesin gaflettir. b. 27 Mayıs, kesin bir halk hareketi ve devrimidir. Oluşumun da, başını profesörler, Turhan Feyzioğlu, Aydın Yalçın, Muammer Aksoy'un çektiği, yakınında Coşkun Kırca'nın, şimdi Amerika'da, seyyar vaiz Fethi Gülen'in elçisi Şerif Mardin'in ve çok arkasında Ecevit ve benzerlerinin yer aldığı, "Forum Dergisi" çerçevesinde, bir aydın çıkışının büyük rolü görülüyor. 27 Mayıs'a yaklaşırken, genel başkanı olduğum Fikir Klübünün - Hikmet Çetin benim sekreterimdi- rolü de büyüktür. Fikir Klübü'nün, Mayıs'tan sonra, Fikir Klüpleri Federasyonu, daha sonra Sosyalist Fikir Klüpleri Federasyonu adını aldığını, daha sonra Ertuğrul Kürkçü-Doğu Perinçek aracılığıyla Devrimci Gençlik Federasyonu ve daha sonra da Türk Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi'ne aktığını tekrarlıyorum. c. Ancak 27 Mayıs'ın oluşumunda en aktif rol, "Türkiye Milli Talebe Federasyonu" eylemlerine ait bulunuyor; Türkiye gençliğinin bu en örgütlü yapısı, daima bir polis kuruluşu olan Milli Türk Talebe Birliği'nin karşısında, örnek olsun Refah'ın Kültür Bakanı İ. Kahraman bu örgüttenmiş, bunun benim için anlamı polis olduğudur, bin dokuzyüz ellili yıllarda, devletin boyunduruğundan çıkma mücadelesi veriyordu. Benden önce bu mücadelenin önünde ve şimdi yine önde olanlardan, Anayasa Mahkemesi Başkanı Yekta Güngör Özden, Vehbi Koç'un bürokratı Can Kıraç vardı. Benimle birlikte olan şimdi Barış Partisi'nden Mahmut Kemal Kumkumoğlu, Ahmet Güryüz Ketenci, Mayıs'tan sonra da bu çizgiyi sürdürdüler. Ancak bu hareket, elli sekiz ve elli dokuz yıllarında, benim yönelimimde, tam bir kütle boyutunda, sürekli polis çatışmalarıyla, Türkiye'yi tuttu ve "demokratize" etti. d. Yeni bir kavram ileri sürüyorum; "hareketi kendisiyle bitirenler," yeni bir kavramdır ve bu zincire bir halka olup, sonra Thkp-C'yi bitirenler,

şimdi bu tarihe büyük bir kinle bakıyorlar, aslında, bu tarih belgedir ve zamanın gazetelerinin birinci sayfasında resimlidir. Tabancalıdır ve silahlıdır; zamanın ünlü haftalık dergisi Kim'in kapağını, "Bakış" kitapçığıma kapak aldım; kör gözleri daha da körleştireceğini sanıyorum. Önemi şurada yatıyor, bu mücadele ile büyük gençliğimiz, devletin ideolojik boyunduruğundan kurtarılmış ve bağımsızlaştırılmıştır. İstanbul'da 28 Nisan ve Ankara'da 29 Nisan 1960 tarihlerinde, ise, iki ayaklanma provası olmuştur. Turan Emeksiz, Castro Nuri, hala yaşayan milli futbolcu Doktor Memduh, o zaman öne çıkan kahramanlarımızdır, hepsini saygıyla anıyorum. e. Kesin halk katılımı vardır. 28 Nisan, İstanbul'daki, bir halk hareketidir ve 29 Nisan'da polis kuvvetleri tarafından sarıldığımızda, Ankara'da, Cebeci Halkı, yaşlı nineler, eteklerinde cephane olarak bize taş taşıdılar; hala göz yaşlarıyla şükran duyuyorum. f. Ancak asıl halk katılımını, elli yediden sonra İsmet Paşa sağlamıştır; Paşa'nın her Anadolu'ya çıkışı bir küçük isyana dönüşmüş, hükümet kuvvetleri ile halk karşı karşıya gelmiştir. Bunlardan birisinde, Said-i Nursi'nin Ankara yakınında yeşil bayrak açması üzerine, Paşa üzerine yürümüş, generaller önünü kesmek isteyince genç subaylar Paşa'ya yol açmışlardır, ordunun bölünüşüdür. Belki de bu zamandan sonra genç subayların halk hareketimize katılımı başlamıştır.

Birinci tez şudur: 27 Mayıs, bir halk devrimidir.

İkinci tez şudur: Ancak 27 Mayıs bir örgütsüz halk devrimidir. Örgütsüz olduğumuz için halk devrimimizi elimizden kaçırdık. 27 Mayıs, kısa bir süre içinde, emperyalizmin, sermayenin ve şovenizmin rengine bürünmeye başlamıştır.

Devam etmeden önce bir parantez açıyorum. Bir çok yerinde teoremimiz var; "teorisiz devrim olmaz", bu teorem yerindedir. Ancak Türk ve Kürt Solu'nun teorisizlik bir yana giderek esnaflaşma

tehlikesi ile karşı karşıya geldiğini görüyorum; hem kavramlaştırmaktan kaçıyor ve hem de teoriye sırtını dönüyor. Bu incelemede değineceğim; örnek olsun, bir yanda, Ercan Kanar'ın ve diğer yanda Sedat Yurtdaş'ın, son Mgk kararı ile ilgili açıklamaları, bende bu izlenimi bıraktılar, ipin ucunu kaybetmişe benziyorlar. Şimdilik her ikisine ve benzerlerine, bu paragrafta, "bizi" izlemelerini, "bizden ayrılmamalarını". Özgür Politika'yı yakından takip etmelerini ve özellikle Med televizyonunun politik yayınlarını, artık Cuma'ya alınan panellerini, birkaç kez seyrettikten sonra seminer olarak çalışmalarını söylemek istiyorum. Tek sözcükle ciddiyet talep ediyorum. Teorisiz ve perspektifsiz politikanın, esnaf çizgisi olduğunu tekrarlıyorum.

Kavramlaştırma nedir? Şu anda, İstanbul polis şefi Diyarbakır'dan, Ankara polis şefi Urfa'dan geliyor; demek oluyor, bir zamanlar memurun sürgün yerleri, şimdi baskı aygıtında, terfi anlamına geliyor. Bu kadar mı? Bir: Benim kitaplarımda Türk Genelkurmay başkanlarının yakın zamanlarda, mutlaka İstanbul'daki birinci ordu komutanlığı görevinden geçtikleri, bir "yasa" olarak, yazılıdır. Bunun bir istisnası var; Faruk Gürler, Cumhuriyet Gazetesi'nin terfi tartışmalarına açıkça katılmasıyla, o zaman Konya'da olan ikinci ordudan kara kuvvetlerine ve daha sonra da genelkurmaya gelmiştir; Avcıoğlu Hareketi'ni eline yüzüne bulaştırmış ve daha sonra, gerici kampa geçmiş, 12 Mart Darbesi'ni yapmış, kendisine güvenenleri rezil etmiş ve kendisi rezil edilmiş ve kanserden ölmüştür. Bu yasa şudur: Birinci ordu komutanlığı, İstanbul'da, gelecek genel komutanla büyük sermaye kesiminin bağ kurma yeridir ve gelecek komutanın büyük sermaye ideolojisini vücutlamasının kanalıdır. Bu kadar mı? İki: Bütün kritik zamanlarda, dışişleri bakanı, Moskova büyükelçilerinden seçilmiştir. 27 Mayıs, dışişleri bakanı olarak oramiral Fahri Korutürk'ü ilan etmiş, ancak altı saat sonra,

değiştirilmiş, yerine, Moskova eski büyükelçisi, Stalin'in Türkiye'den toprak ve üs istediği yalanının yayıcısı, büyük Amerikan uşağı Selim Sarper getirilmiştir. 12 Mart, dışişleri bakanını doğrudan doğruya Nato'dan getirmiş. Nato'da memur diplomat Osman Olcay dışişleri bakanı yapılmıştır. Ancak 12 Eylül'ün dışişleri bakanı, yine Moskova büyükelçisi, Amerikan kadrosu, son seçimde faşist Mhp milletvekili adayı İlter Türkmen olmuştur. "Kör ölür badem gözlü olur" adıyla maruf Turgut Özal bile, o kadar mebusu varken, dışişleri bakanı olarak, o sırada Moskova'da büyükelçi Vahit Halefoğlu'nu seçmiştir. Bu yasanın anlamı şudur: Moskova'da Türk büyükelçiliği, Washington hesabına kadrolanmasının yeridir. Kadrolanmayana imkan yoktur; bu o kadar öyleki, Bülent Ecevit başbakan olduğunda, yurtsever diplomat, İttihatçı Esat Işık Paşa'nın oğlu Hasan Esat Işık'ı bakan yapmamış ve yerine, Koç Sermaye Grubu ile Washington'un adamı pek sevimli Turan Güneş'i getirmiştir. 27 Mayıs'ın da çizgisi aynı yönde oluyor; dışişlerini, henüz kadrolanmamış Fahri Korutürk'e veremiyor, vermişken geri alıyor; ancak, Amiral Korutürk daha sonra Moskova büyükelçiliğine gönderiliyor, öyle sonuç çıkarıyoruz, "iyi sınav" veriyor ve sonunda, Türkiye'ye cumhurbaşkanı yapılıyor.

Devam ediyorum; 27 Mayıs, benim için hem de pratik bir sergüzeşt değeri taşıyor. Pratik tarafı şudur; Türkiye mücadelesi açısından ben artık "demokratik" aşama ile ellerimi yıkamış bulunuyorum. "Devrimci demokrat" hareketlere sempati duyuyorum, Kürt devrimci mücadelesi açısından bir devrimci demokrat açılımı destekliyorum; ancak benim için, Türkiye coğrafyasında, her türlü demokrasi mücadelesi geride kalmıştır. Bunu açıkça söylüyorum ve bunu kesinlikle tekrarlıyorum; ben kesinlikle demokrat değilim, bir kez daha bilinmesini istiyorum. Kendi pratik planımda dahası var; "devrimci" olmayan hiçbir demokratı ciddi-

ye almıyorum ve "devrimci" olmayan hiçbir demokrata saygı duymuyorum. Mayıs'ın teorik öğretisine geliyorum; ciddi bir biçimde ve bürokrasi dahil toplumun her kesiminde örgütlenmemiş her türlü iktidara yönelişi, hüsrana mahkum çabalar olarak görüyorum. Mayıs'tan bunu öğreniyorum.

Bu bir teorik görüştür ve böylece ikinci saptamaya gelmiş oluyorum; bu 12 Mart noktasıdır. Aslında 12 Mart, bir "Avcıoğlu Hareketi" niteliği taşıyordu; Doğan Avcıoğlu'nun, benim evlilik tanığım olmasının yanında sevgili oğlumun "devrim" isminin de babası olduğunu yazdığımı hatırlıyorum, tekrarlamış oluyorum; Martçı Darbe, Avcıoğlu'nun başarısızlığı ve sonudur. a. 1970 yazı, ünlü 15-16 Haziran işçi kalkışmasına tarih düşüyor. b. Yazın, Türk Silahlı Kuvvetleri bölünmüştür ve çeşitli birliklere çeşitli politik gruplar egemen durumda görünüyorlar. Hepsi yakında iktidarı almanın hesabı içinde oldular ve çoğu, radyodan okunacak bildiriyi yazmam için bana başvurdular. Sıcakta bir "cuntalar savaşı" yaşanıyor. c. Türkiye İşçi Partisi örgütlülüğü yüzeyseldi, Türkiye Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi, bir örgütlülüğü değil rüzgarı temsil ediyordu; bu netlikte olmasa da bunları ve bir radikal iktidarı tutamayacağımızı görüyordum. Bütün başvuruları reddettim ve Avcıoğlu cuntasının temsilcisi, 27 Mayıs'ın Milli Birlik Komitesi üyesi yüzbaşı Numan Esin'in son katılma önerisini de, Odtü'de rektör yardımcısı arkadaşım Doktor Atilla Sönmez'in odasında, birlikte reddettik; Atilla, Kürtlüğünü reddetmeyen, ancak öne de çıkarmayan, bir Kürt idi ve biz, hem Kürt Sorunu'nu çözecek ve hem toprak reformunu yapacak bir örgütlü gücümüz olmadığını söylüyorduk. f. Aybar Muhalefeti nedeniyle zayıflayan, Mihri Belli ve Thkp çıkışlarıyla bütün gücünü yitiren Türkiye İşçi Partisi olarak, "faşizm geliyor" saptamasını yaptık ve "faşizme hayır" kampanyasını açtık. Kendimizi rahatlatmanın ötesinde bir etkimiz olabildiğini sanmı-

yorum.

Martçı darbe tahminimizi doğruladı; ancak, kütleler bu darbeden ufku hapsedilmiş fakat iradesi kırılmamış olarak çıkıyordu. Bu durum, solda, bugün Ödep içinde biraraya gelen, Türkiye Komünist Partisi ve Devrimci Yol oportünizmlerinin egemen olması ve ortada "Karaoğlan" soytarılığının her yeri tutmasına yol açmıştır; bu dönemde devrimci çizgi her yerde güçsüz ve azınlıktadır. Ve aciz Bülent Ecevit hükümettedir. Bu acz, bizi, üçüncü saptamaya getiriyor; bu Eylülist Darbe'dir. Sonradan adı "Eylülist" olan darbenin gelişi belliydi; ülkemiz tarihinde, o zamana kadar pek az görülmüş, belki Yıldırım'ın Timur'a yenilmesini izleyen "fetret devri" ile karşılaştırılabilecek kanlı bir iç savaşa sahne oluyordu, daha büyük bir kinin egemen olacağını görüyorduk ve bunun için iktidarı almaktan başka çare bulamıyorduk. a. Tip yönetimine önerdim, önce ilgilendiler, sonra düşündüler, arkasından beni "anti-Sovyet ve anti-komünist" olarak niteleyip Türkiye Komünist Partisi aracılığıyla, Sovyetler Birliği'nin koruyucu şemsiyesini tercih ettiler. b. Çaresizdik; bu çaresizlikle, iktidarı vurgulayarak, "Sosyalist iktidar" dergisini çıkardık, Sosyalist İktidar Partisi, politik gıdalarını bu dergiden alan ve şu anda bizimle sadece amaç ve ideoloji yakınlığı bulunan, sevinerek yazıyorum beni de pek beğenmeyen bir politik harekettir; ancak, o zamanlar bu ölçüde bile etkiden uzaktık. c. "Bir Yeni Cumhuriyet İçin" başlıklı kitabımı çıkardım, içine generallerin iş başına geleceğini koydum, ayrıca, "Erbakan'ı hapse atacaklarını ve Erbakan'dan daha çok Erbakancılık yapacaklarının" altını çizerek belirttim; bir Eylül'ün ilk haftasında kitap olarak çıktı ve ikinci haftasında geldiler. Sonra, talihin cilvesidir, bu kitaptan dolayı beni de hapsettiler.

Eylülist zulüm mü? Bizim iktidarı alamamamızın ve daha

önemlisi almayı düşünmememizin faturasıdır. Büyük bir iç savaştan sonra iktidarı alamayanlar büyük bir zulme mahkumdurlar.

Ordu mu? Artık Eylülist günlere gelirken Türk Ordusu, bir "ordu" olmaktan çıkmış, Amerikancı, büyük sermaye ile göbek bağları kuvvetli ve ülkeyi, soldan ve Kürt yükselişinden kurtarmak için, Erbakan karanlığıyla nikah kıymış, bir generaller klubüdür. İçindeki bütün halk unsurlarını tasfiye etmiştir; kalanların bir bölümünü de, Harp Okulu 1978 yılı çıkışlıları da, Eylülist günlerde, o sıralarda üsteğmen rütbesindeler, büyük işkencelerden geçirdikten sonra tasfiye ederek, kendisini kire gömmüş bir silahlı kuvvettir. Böyle olduğu için, kan emici Amerikan emperyalizminin, aç gözlü ve gaspettiklerini kaybetme korkusuyla kuduran büyük sermayenin kinini benimseyebiliyor ve sunni karanlığını, bir kültür olarak seçebiliyor. Bu, kendisini ordu olmaktan çıkarabiliyor ve tarihinin renkleriyle bağlarını koparıyor.

Tarihinin renkleri mi? Cehalet, benim tiksinti vericilerimden birisidir. Bir: İttihat ve Terakki'yi, sadece olumsuzlukları ile ele almak, Türk gericiliğinin bir karakteridir; Türkiye solu içinde de böyle düşünenler sola sızmış gericilerdir. İttihat ve Terakki, ikisi Kürt, birisi Amavut, birisi Arap, dört "Osmanlı" askeri öğrenci tarafından kurulmuş burjuva demokrat ihtilal örgütüdür. İki: Ordu'da örgütlenmiş, "Şeref" adlı vapurla bir vapur dolusu genç subay sürgüne gönderilmiş ve en sonunda, Niyazi, Enver, Sabri adında üç kahraman subay, dağa çıkmışlar ve zalimleri özgürlük ilanına zorlamışlardır. Üç: Karanlık, "şeriat" rumuzuyla başkenti İstanbul'u ele geçirince, o zaman Kabe-i Hürriyet kabul edilen Selanik'te tam bir devrimci-burjuva, halk, asker ve subay karışımı olan, Hareket Ordusu'nu kurarak, başkentin üstüne

yürümüştür. Baskın karakteri olmasa bile renklerinde bunlar da yer alıyor.

Peki, Milli Güvenlik Kurulu'nun son bildirisinin bunlarla ne ilgisi var; şimdi bu soruyu ele almak istiyorum. Ancak bu bildiri dolayısıyla, Ercan Kanar-Sedat Yurtdaş çizgisinin açıklamaları ile, Erbakan ve Yılmaz ile Madam Çiller'in konuşmalarının yakınlığını görmekten büyük üzüntü duyduğumu kaydetmek zorundayım. Daha da önemlisi, Kanar ve Yurtdaş'ın bizi bir yana, bu bildiriyi bile tamıtamına okumadıklarını görmekten ayrıca üzüntü çıkarıyorum. Şimdi bildiriye ve bildiriyle birlikte "laiklik" tartışmasına geliyorum.

Laiklik

Başlarken, bir yöntem sorununa değinmek zorunluluğu var; güncel politika kestirimlerinde yanılma ihtimali tarihsel olayları değerlendirmeye göre çok daha fazladır. Yanılma payını azaltmanın en önemli yolu, sürekli tartışma ve tartışma için de sürekli eleştirmedir; Kanar-Yurtdaş çizgisiyle de yaptığımız budur. Ancak bunun ötesinde, bir de sürekli kestirim yapma ve bunları olaylann gelişmesi ile sınama yolu bulunuyor; şimdi burada çok öğretici olacağını düşündüğüm bir tartışma seansı'ndan söz etme gereği duyuyorum. Yer, PKK Karargahı'dır; Başkan Apo ile oturuyorduk ve televizyonlar, Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları'nın Gölcük'e gittiğini ve bir "tatbikat" üzerine görüşeceklerini, önemsiz bir biçimde haber verdiler. Derhal saptamamız şu olmuştur: "Hep böyle başlar. Bu toplantılara binbaşı ve yarbay rütbesinde temayüz etmiş subaylar da katılır. Bunlar ordunun politik toplantılarıdır. Komutanlar hem nabız yoklariar, hem ayrı komiteleri saptamaya çalışırlar ve hem de ortak bir yol arariar". Saptama bu olmuştur ve gelişmeler hep bu yönde akmıştır; Kanar-Yurtdaş çizgisinin bunu göremediği anlaşılıyor.

Ayrıca ve daha önemlisi ve daha vahimi, hiç okumadan politika yapıyorlar; burjuva basını bile, Mgk bildirisinden önce, Harp Okulu'nun Kızılay'da yürüyüş yapmak istediğini ve hava kuvvetleri pilotlarının işaret uçuşlarına hazırlandığını ısrarla yazdılar. Sincan Tankları bunlardan birisidir; bütün bunlar, Ordu'nun tabanında, bir hareketliliğin olduğunun işaretleridir. Ordu'nun tabanında genç subayların kendilerini duyurmaları, 12 Mart 1971 tarihinden beri ilk kez ortaya çıkıyor.

Devam ediyorum, yalnız, daha önce "Sezar'ın hakkını Sezar'a" vermek durumundayım. Bu bildiriden sonra, yine Hadep adına, Genel Başkan Yardımcısı Güven Özata'nın da bir açıklaması çıkıyor ve bu açıklamayı aktarıyorum: "MGK toplantısı klasik anlamda bir müdahale değil, ancak üstü kapalı bir müdahaledir. Bu toplantıda hükümet ciddi olarak uyarılmıştır. Bu uyarı, anayasal çerçevede bir uyarıdır. İlk defa bir MGK sonuç bildirisinde Kürt sorunu konusunda sosyal, siyasal, ekonomik sorunlar ve demokratik çözüm önerileri getiriliyor. Bu da hükümetin Kürt sorunu konusunda önünün açıldığını gösterir. RP'yi zor bir dönem bekliyor." Bu, ciddi bir politik harekete yakışan, ağır başlı bir değerlendirmedir; katılıyorum. Özat'a kadar ikirciksiz bir iyimserliğe kapılmasam da, uzun yıllardır, ilk kez, bir Mgk bildirisinde, Türkiye solu ile Kürtlerimize küfür edilmediğini görüyorum; bundan memnunluk duyuyorum. Ayrıca, Kürt Yükselişi'ni hep aydınlık, hep ağalığa, şeyhliğe, hep karanlığa karşı ve hep laik bir çıkış olarak görüyorum, görmek istiyorum; bunun anlamı, çözümün mutlaka aydınlıkta olduğudur. Ankara'da iktidar noktalarının, otuz yıldır ilk kez, fenere doğru bir dönüşe geçmeleri sevindiricidir ve bunu görmemek ise körlük anlamına geliyor.

Körlük var, ama nereden geliyor? Emperyalizm bir zifiri ka-

ranlıktır, büyük sermaye içinden kördür, şovenler hepten ışıksızdır; bunları kastetmiyorum. İdeolojik olarak buradaki körlüğümüzün iki kaynağı var; bunlardan birisi, Sovyet komünizminin, İslam ile flörtüdür. Bunun tarihine girmek istemiyorum; sadece, en sonuncusuna değinmek istiyorum, Sovyet komünizminin, Humeyni karanlığı karşısında, İran komünistleri ile Kasumlu Kürt hareketine yaptığı kötülüğü hiç kimse yapmamıştır. Moskova, hasis ve miyop dış politika çıkarları nedeniyle, Humeyni karanlığının anti-Amerikan konuşlanmasına bakarak, Tudeh'i ve Kasumlu Kürtleri'ni bu karanlıkla işbirliğine ikna edebilmiştir. Humeyni karanlığının asıl düşmanlığı ışık olduğu için, iktidarını kurar kurmaz, hem Tudeh'i ve hem de İran Kdp'sini Orta Çağ'ı aratmayan bir kin makinasıyla ezmiştir. Ezmiştir; ancak, Türk ve Kürt solu, yanlışlıklarına katolik nikahıyla bağlı olduğu için, karanlığı, hala dostu olarak görmeyi sürdürebiliyor.

Kabul etmek gerekiyor; İslamın, birinci aşamada, Arapça'ya düşkün olması ve siyasallaştığı coğrafyadaki milli diller için ısrarlı olmaması, Kürtleri her zaman kandırabiliyor. Ancak bu sadece ilk aşamadır, aslında İslamın, bir "birey dini" olmadığı, bir "siyasal din" olduğu, genişlemesinin hep coğrafik savaşlarla gerçekleştiği hep unutuluyor; bu nedenle İslam, bir devlet gücünü eline geçirince, genişlemek için, iktidarı aldığı coğrafyanın ulusal ideolojisine en şoven bir biçimde sarılıyor ve öldürüyor. İran'da Kürtlerin başına gelen budur ve 1996 yılında yayınlanan, "l'Iran au XXC siecle" adlı çok değerli kitapta, İranolog Yann Richard'ın yazdığı bölümler, Humeyni karanlığında Kürtler'in acı yazgılarını çok iyi bir biçimde sergiliyor; herkese tavsiye ediyorum.

Türkiye aydının serabına geliyorum; bu büyük yanılgıda,

bugün aynı yanılgılarını Ödep'e taşımış Tkp'den başka en büyük pay, Çetin Altan'a ait bulunuyor. Ben Çetin Altan'ı Türkiye solu ve aydınının büyük ayıplarından birisi olarak görüyorum; eylülist darbenin ilk günlerinde, halkımızın büyük uyku hapı olduğunu ilan ettiğimi hatırlıyorum. Leninist anlamda bel kemiği olmayan bu fıkra yazarı, Türkiye solunun yükseliş aşamasında, Meclis'e sokuldu ve aynı zamanda, Türkiye gericiliği, İslamı, "komünizmle mücadele dernekleri" adı altında, Türkiye'nin aydınlığına karşı örgütlemeye başladılar. Demirel ve Erbakan, işte bu karanlık hazırlık sırasında politika sahnesine itildiler; hep ırkçı hep Türkçü ve o zamana kadar hep "şaman" Albay Türkeş de, Washington'un telkiniyle, İslamcı faşist renklere yelken açtı. İşte tam bu sırada, Türkiye soluna, en gerici bir bakış açısı, bu bel kemiksiz fıkra yazarı tarafından sokuldu; Altan, solcuların sömürüyü, marksizmle ve Erbakan yobazlarının ise Kur'an ile sınırlamak istediğini yayıyordu. Böylece Erbakan karanlığı, Türkiye aydınlığının kardeşi ilan ediliyordu; bununla da çok mücadele ettik, etkisini azaltmakla birlikte, bütünüyle başarılı olamadığımızı görüyorum.

Karanlık, aile boyu yayılıyor. Ben, Çetin Altan'ın iki oğlunda, Altan'ın oğulları olmalarının ötesinde bir yazarlık mayası bulamıyorum; bunlardan birisi, Ahmet'i, eylülizmin karanlık günlerinde, Türkiye devrimine küfrederek roman yazarı olmayı denedi, "Küfür Romanları" kitapçığını çıkardım ve memnuniyetle kaydediyorum, yazmayı bırakmıştı. Şimdi yokluğumdan yararlanarak yeni bir roman çıkartmış, pazarlamacı Erdal Öz'e bakılırsa, çok baskılar da yapmış, getirttim, hakkında yazmak istiyordum; bütün okuma inadımla ancak on beş safya okuyabildim, attım. Arkadaşlarımdan rica ettim, Ahmet Altan'la bir işim yok, eğer buna roman diyen bir eleştirmen varsa, bilmek istiyorum; hesap kesmemiz gerekiyor.

İşte bu Ahmet Altan, reklam gazetelerinden Yeni Yüzyıl'da "hadi değiştirelim" başlıklı fıkrasında, babasının ideolojisinde yürüyor ve "laiklik demokrasinin temelidir" diyenlere karşı çıkıyor ve "demokrasi laikliğin temelidir" ayetini indiriyor. Ne demeli? Üç Yiğit Kürt kızı kendilerini bomba yapıp patlatınca, terörist medya, ağızları salyalı "neden kızlar?" diye tutturuyordu ve ahlak özürlüsü beyinlerinde hikayeler yazıyordu. Ne yazık, benden başka gören olmuyor; şu televizyonlara bakın, ülkemiz, ilkokul ve banka katipliğinden sonra, televizyon muhabirliği ve sunuculuğunu da bir kız mesleği haline getirdiler. Bugün "Kadınlar Günü" tarihinde yazıyorum, çocukluğumdan beri günlere tepki duyuyorum, çocukken annemin kabul günlerini kabul edemezdim, şimdi hiçbir Amerikan gününü, anneler, babalar ve kadınlar gününü kabul etmiyorum; ancak Türk televizyonlarına kıran türü giren ve soyadlarından "iyi aile kızları" olduklarını çıkardığım bu genç kadınların bilgisizliği, dilbilmezliği ve aptallığı nedeniyle, bu mübarek kadın gününde, kadınlara çok tepki duyduğumu saklamıyorum. Ve "belki" diyorum, bu kadar cahil genç kızın arasında, böyle cahil bir Ahmet Altan'a da yer vardır.

Bir: Demokrasi ile laiklik arasındaki tek ilişki, birbirinin zıttı olmalıdır. İki: Dünyada ilk laik toplum, Büyük Fransız Devriminden sonra Fransa'dır. Fransız devrimcileri laisizm konusunda öyle ileri gittiler ki papazlara ve pazar günleri kiliseye gitmeye kızdıkları için, yedi günlük haftayı değiştirip on güne çıkardılar. Üç: Ayların adını değiştirdiler ve İsa'ya çok kızdıkları için, takvimin İsa ile bağını kopararak, Kral ve Kraliçe'nin başını kopardıkları yıl, 1791 yılını, birinci yıl saydılar. Dört: Laisizmi, devrimle başlattılar. Beş: Dünyada ikinci büyük laisizm denemesi, Büyük Ekim Devrimi sonrasında görüldü; sosyalist devrim, akıl üzerine bir toplum kurmaya yöneldi. Altı: Bu o kadar öyle ki Sovyetler yüzde yüz akıl düzenli bir toplum kuramasalar da,

yıkıldıktan sonra, bütün Rusya'yı ve Sovyet Cumhuriyetlerini, en yobaz dinsel karanlıklar kapladı. Yedi: "Demokrasi", laisizmi ortadan kaldıran bir süreçtir. Sekiz: Demokrasiyi laisizmin temeli saymak, hem cehalet ve hem de aptallık oluyor. Çünkü devrimler laisizmi getiriyor, "demokrasi", pek çok "şeyi" ve bu arada akıl düzenini bozuyor.

Böylece bir Altanzade'yi bitirmiş oluyorum: Mehmet Altan'a, Ahmet Altan türü yaklaşmıyorum, bana yararlı bir yazar olarak görünüyor. Ancak Fransa'dan bir "doktora üniversiter" derecesinin, bizdeki akademi doktoralarından daha alt düzeyde olduğu yolundaki yazılı görüşlerimi tekrarlıyorum; günlük yazabilmenin bilgi birikiminden yoksun görünüyor. Bu yoksunlukla ve babasının yanlışlarını izleyerek, ülkemizde bir "kışla-cami karşıtlığı" olduğuna inanıyor; bu çok yüzeysel bir yaklaşımdır, altını çizmek istiyorum.

Bir: Türkiye'de, otuzlu yıllardan itibaren, dinsel bir geri dönüş için, halkta ciddi hiçbir istek ve hareketlilik olmamıştır. Dine dönüş, özellikle kırklı yılların ortalarından itibaren, sınıfsal ve politik olarak sıkışan, İsmet Paşa yönetiminin başlattığı bir sığınak olmuştur. İki: Bundan sonra her iktidar, her sıkıştığında halka biraz daha karanlık vererek, iktidarlarını sağlama almak istemiştir. Üç: Mayıs'tan sonra daha ön plana çıkan ordu, önce bizim sol ve daha sonra Kürt yükselişi karşısında, dinsel karanlığı ülke kurtuluşu saymıştır. Dört: Bizim sol yükselişimizde, 27 Mayıs'ın lideri Orgeneral Cemal Gürsel'in cumhurbaşkanı ve daha sonra cumhurbaşkanı olan Cevdet Sunay'ın genelkurmay başkanı olduğu zamanda "komünizmle mücadele demekleri" adı altında camiler örgütlenmiş ve Kürt yükselişi ile birlikte, Batman'da Hizbullah bir katil mafyası olarak ortaya çıkarılmıştır. Beş: Benim, eylülist darbeden önce, generallerin iş başına gele-

rek Erbakancılık yapacaklarını haber vermem, bilimseldir. Benim bilimim üzerine iktidarı ele alan General Evren'in, kendisini "imamın oğlu" olarak hikaye etmesi, Mehmet Altan'ı yanlış çıkaran net bir durum oluyor. Altı: Bu kitabım Selimiye Kışlası'nda yargılanırken, sonunda beni sekiz yıla mahkum ettiler, ben İstanbul sokaklarında takkesiyle gezen bir babayla çocuğunun resmini de savunmama koydum, uyardım, ama dinlemeye niyetleri yoktu. Ülkemizde takke giyenleri, yobazları çoğaltan, ordudur; bu yüzden Erbakan'ın boşboğazlanndan Hasan Hüseyin, Evren zamanında imam-hatip cennetinden söz ediyor. Yedi: Mehmet Altan'a, bu aya ait Le Monde Diplomatique'de çıkan, Martin Lee'nin, "Le Liaisons Dangereuses de la Police Turque" yazısını tavsiye ediyorum; Selçuk Demirel'in olağanüstü güzel bir deseniyle sunulan bu yazı, ülkücü, yobaz ve asker bağını, bunların karşısında "mağdur", Türk Solu ve Kürt Emekçisi ikilisini çok güzel ortaya çıkarıyor. Le Monde'da artık güzel incelemeler çok azdır; özellikle salık veriyorum. Le Monde'dan, Martin Lee'nin yakında Londra'da, "The Beast Rewakens" adıyla bir kitabının yayınlanacağını öğreniyoruz; Lee, bütün bunları faşizmin uyanması olarak görüyor ve hepsini Washington'a bağlıyor.

Karanlık

Şimdi yanılgıların eklem yerine geliyorum. Mehmet Altan'ı bir kenara bırakıyorum, ne de olsa kenardadır ve solla bir bağlantısını bilmiyorum; Kanar-Yurtdaş çizgisine dönüyorum. İnanmak istemiyorum, inanmaya zorlanıyorum, galiba, Kanar-Yurtdaş, yetmişli yıllarda en büyük çığırtkanlığı kimseye bırakmayan, ancak şimdi pek uslu "yurttaşlar girişimi" olan Tkp döneklerinin yaptıkları türden, Susuriuk'ta gerçekten bir kamyon kazası olduğunu düşünüyorlar; eğer öyleyse, gerçekten bir gaf-

letle karşı karşıya bulunuyoruz. Her ikisi de hukukçudur ve avukatlık yapmış olmaları gerekiyor; bugün bir cinayet şebekesini mahkum edecek kadar fotoğraf ve belge ortaya çıkmıştır. Bunlarda önemli olan nokta bütün bunların, tarihlerinin kamyonla mercedesin birbirini bulmasından önceye uzanmasıdır; Kasım başından sonraki tarihlerin işaretini taşıyan bir tek kanıt bile ortada yoktur. Ayrıca inanmak istemiyorum ama zorlanıyorum, galiba Kanar-Yurtdaş, bu belgelerin hepsinin, bir kaç manga stajyer aile kızından başka, üç buçuk adamdan oluşan ekiplerle çalışan televizyonlar tarafından bulunup yayınlandığına inanıyorlar; öyleyse gafletten de öte bir zorlukla karşılaşıyoruz. Gerçekten görüşlerimizden, bu arada "mehmetçik gazeteci" değerlendirmesinden pek çabuk vazgeçiyoruz; gaflet oluyor. Eğer bu kadar saf ya da gafil değilsek, bütün bu belgelerin devletin elinde ve kasalarında olduğunu düşünmek zorundayız. Bu, önemli bir ipucudur.

Bu ipucuyla, hiçbir komplo teorisine başvurmadan, Susurluk'ta mercedeste bulunanların hepsinin ölümünün planlandığını kabul etmek zorundayız. Eğer korucubaşı Bucak da kaza kurbanı olsaydı, bu operasyondan çok önce "yeni cumhuriyet partisi" adını verdiğim, Med'den ve Politika'dan ilan ettiğim, icra komitesine, General Bir, Müsteşar Sönmez ve Müsteşar Öymen'i açıkça oturttuğum eğilimin işi daha kolay olacaktı; zorlaşmıştır. Belki de kolaylaşmıştır, düşünmek durumundayız.

Ancak net olarak, bütün bu belgelerin, Madam Çiller ve Süleyman Demirel tarafından, öncesinde bilindiğini de kabul etmek zorunluluğu var; böyle olmazsa ve bir de, kod adı "yeni cumhuriyet partisi" olan eğilimin tehdidi olmasa, Madam Çiller'in Ağar'ı istifaya zorlaması ve yerine en güvenilir ve inanmadığım kadınlar gününde yazıyorum, en aptal adamlarından birisi bir

kadını atamasını ve Demirel'in, şimdi "yeni cumhuriyet partisi" eğiliminin kuvvet kazanmasından sonraki ataklığını o zamanlar esirgeyerek denetleme kurulunu işin içine sokmaktan kaçmasını anlamamız ve anlatmamız imkansızdır. Aynı biçimde, düzenin, kendisini cezalandırmak yerine, şebekenin ölerek ve kaçarak sahneden çekilmesini tercih etmesini de kavramamız mümkün olmayacaktır; şimdi imkan dahiline giriyor.

Devam ediyorum, ancak bir sonuca ulaşmış oluyoruz ve yazmak istiyorum. Son Mgk bildirisi ile Susurluk operasyonu arasında kesin bir mantık sürekliliği görülüyor; bunu kurmak zorundayız. Bu kuruluş bizim bilimsel öngörülerimize de denk düşüyor; "biz", son bir kaç zamandır, başta Kürt sorunu olmak üzere temel sorunlarda bir dönüş ve çözüm süreci bekleyişi içindeyiz. Bazılarımızın unuttuğu nokta, pislikten temizlik beklenmeyeceğidir; bu nedenle, hem Susurluk operasyonunu ve hem de Mgk programını, başta Kürt davası, önemli sorunlarımızın çözümü yönünde, temkinli adımlar olarak değerlendirmek zorundayız; bu iyi yönde, bir zorunluluktur. Daha açık yazabiliyorum; Susurluk operasyonu, Mgk programı ile muhtemel bir onurlu çözüm arasında birbirini izleyen ve kuvvetlendiren bir mantıksal bağ görülüyor. Kürtler aydınlık istiyorlarsa ve ben istediklerine inanıyorum, bir çözüm için, Mhp ve Refah karanlıklarının kamu düzeni ile ilgili bağlarının koparılması yönünde, korkak da olsa, adımlara şaşmamak gerektiğini düşünüyorum.

Refah'ın karanlık rolüne gelmiş bulunuyorum; ancak öncesinde yine bir parantez açıyorum. Bizim, ufkumuz açıktır ve irademiz özgür durumdadır; bu bizi, Tkp ve Dev-Yol artıklarından ve Ödep çizgisinden, ödleklerden, damat Ferit artıklarından ayırıyor; ufku hapis ve iradesi kırılmışlar, marksiz-

min-leninizmin çok güzel gösterdiği üzere, toplumsal ve sınıf ilişkilerine değil "şeylere" bakarlar ve şeyleri fetişleştirirler, bu nedenle günde beş vakit bir kamyona tapınma ayinleri yapmalarından da korkmuyorum; onlara, fetişlerini atmalarını ve "bizi" görmelerini öneriyorum. Bütün Türk ve Kürt devrimcilerini de, bu arada, kendilerine saygılı olmaya çağırıyorum; doksan üç başından beri, Ankara Rejimi'nin bir çözüm arayışına geleceğini ileri sürüyorlardı, görebildiğim, ilk kez kapıların açılmakta olduğudur. Burada özellikle 1996 yılında Türk ve Kürt devrimcilerinin, bir Mayıs'ta, hapishanelerde, ölüm oruçlarında, ölüme koşuşta, sergiledikleri kararlılık çözücü roldedir. Ben şimdi, bu kesin inançla, bir kamyonun önünde değil, bu kutsal kayıplarımızın anıları önünde eğiliyorum.

Şimdi Refah'ın cinayet şebekesiyle ilişkileri konusundaki yanılgılara geliyorum; burada çifte yanılgı, yanılgılarından kurtulma işaretleri veren değerli politikacı Aydın Menderes'e aittir. Reklam gazetesi Yüzyıl'da, Neşe Düzel ile yaptığı görüşmede, "kör ölür badem gözlü olur" adıyla bilinen Özal'a "onun döneminde tanklar yürümedi" diyerek takdirlerini arzederek yanılmaya başlıyor. İnsaf; badem gözlü Özal, tankların yürüdüğü ve her gün bir insanın darağacında öldürüldüğü bir zamanda, cuntanın başbakan yardımcısı değil midir; tanklar yürümeseydi, "kör ölür badem gözlü olur" Özal, hiçbir yere gelemezdi, ikbalini tanklara borçludur. Önce bunu kaydediyorum; yalnız, asıl yanılgı yanında önemsiz bulduğumu belirtmek istiyorum.

Menderes, "Refah'ın Susurluk'la ilgili siyasetini de anlayamadım" dedikten sonra, "Susurluk olayında bir tane Refah Partili yoktur" diye sürdürüyor; asıl burada yanılıyor. Susurluk'ta ölen katil Çatlı'nın katliamlarına başladığı zaman da Milliyetçi Cephe Hükümeti vardır ve Erbakan, bu hükümetin başbakan yardım-

cısı olarak görev başında bulunuyor. Bir: Bizim doğrularımızın bugün herkes tarafından kabul edilmesi, şimdi doğru olduğu anlamına gelmiyor. Biz, daha Bahçelievler katliamı işlendiği zaman, katillerin devletin içinde olduğunu söylüyorduk ve o devletin ikinci başı Erbakan'dır. İki: Bu canilerin bağlı olduğu Mhp'yi, doksan bir yılında meclise sokan, Erbakan'dır. Üç: Erbakan'ın bugünkü hükümetinin dayanaklarından birisi, katil Çatlı'nın ağabeyi Yazıcıoğlu ve tayfasıdır. Dört: Bugün İçişleri Bakanlığı'nın bütünüyle bu cinayet şebekesini koruduğu, katilleri yakalamadığı gün kadar ortadadır; buradaki örgütlenme, Erbakan'ın içişleri bakanları Asiltürk, Korkut Özal ile şimdi Erbakan'ın yanında olan Abdülkadir Aksu'nun işidir. Beş: Türkiye'deki bütün kirlenmelerde Erbakan tayfasının birinci derecede rolü vardır.

Şimdi tekrar demokrasi sorununa dönüyorum; kimseyi benim "demokrasiden uzak" çizgime çekmek istemiyorum. Vurgulamam, yanlış anlaşılmaktan korkmamdan kaynaklanıyor; yine de vurgulamak için tekrarlıyorum, "sade" demokratlardan hiçbirisini tam sağlıklı bulmuyorum ve hepsine, sağlığına kavuşturulacak kusurlular olarak bakıyorum. Ancak aynı kampta düşündüklerimi, bu demokrasi şehveti ile, Madam Çiller'le, son günlerdeki açık artırmaya uyarak artık "demokrasi" de demiyor ve "demokrasi, demokrasi, demokrasi" sözcüğünü seçip tekrarlıyor veya "gerçek demokrasiyi savunma misyonunu" Refah'a mal eden, Nakşi müridi, zorba İçişleri Bakanı Aksu'yla aynı sepette görmek istemediğimi belirtmek istiyorum. Eğer Çiller, Aksu veya Yazıcıoğlu ve özellikle Fırıldak Hoca ile aynı nakaratı tekrarlamaktan sıkılmıyorlarsa, söyleyecek söz yoktur; sıkılıyorlarsa, bir söz bulmalarını öneriyorum.

Sadede geliyorum; Mgk, Ypk türünden, Mayıs Anayasası'nın kurumlarındandır. Mayıs, ekonomideki plansızlıktan rahatsız

olmuştur ve demokrasiye net bir güvensizliği yansıtmıştır; yüksek planlama kurulu, başbakan ile üç bakan ve üç planlama daire başkanıyla bir müsteşardan oluşan, bürokratlarla politikacıları eşit haklarla karşı karşıya getiren bir kurul oluyor. Mayıs, demokrasilerde, yüksek bir kalkınma hızının gerçekleşemeyeceğine, sosyal adaletin sürekli olarak zedeleneceğine inanıyor; burjuva demokrasileri açısından ben de kesin bu inançtayım. Milli Güvenlik Kurulu, yüksek planlama kurulunun simetriğidir; güvenlik ve laisizm türü, ekonomi dışı konularda, politik kadrolara güvensizlikten kaynaklanıyor ve eşit sayıda üst düzey komutan ile ilgili bakanları cumhurbaşkanının başkanlığında biraraya getiriyor. Ben, bu demokrasiye büyük bir inançsızlıkla, hem Ypk ve hem de Mgk mekanizmalarıyla demokrasi arasında bir çelişki göremiyorum; her ikisini de çağdaş bir kamu düzeninde geçerli sayıyorum.

Nasıl geçerli saymayız ki? Eğer modern toplumlarda anayasa mahkemesine razı oluyorsak, bu kurullara nasıl itiraz edebiliriz? Bunlar, eninde-sonunda kararlarını, bakanlar kuruluna sunuyorlar; anayasa mahkemesi ise, meclislerin çıkardığı yasaları bile, uygun hallerde, "yok" sayabiliyor. "Demokrasi teminatı" sayılan partileri Anayasa Mahkemesi kapatıyor. Anayasa Mahkemesi üyeleri de, eninde-sonunda atamayla geliyorlar; bu yüzden Mgk veya bir zamanlar Ykp'ye itiraz ederken, bunların atama ile geldiğini ileri sürmek, Hasan Hüseyin'e layık bir karanlıktır. Hiçbir demokraside seçilmiş olanların güçleri mutlak olmuyor; demokrasiye inançsızım, ama inançlı olanlar kadar da cahili olmadığımı sanıyorum.

Peki? Sorun bu kurullarda değil, içeriğindedir. Bir: Planlama ve Yüksek Planlama Kurulu, Erbakan karanlığının devlete sızmaya başladığı zamanda "takunyalılar" adı verilen bir çe-

kirge sürüsünün hücumu ile kişiliğini yitirmiştir. Bu dönemde, bir ellerinde sürekli tespih tutan bu takunyalılar, tarihimizin en büyük rüşvet furyasının aktörleri oldular. İki: Ben oradaydım ve bu hırsız şebekesiyle, Demirel'in müsteşar getirdiği büyük hırsız Turgut Özal'la çalışmamak için, bu çok sevdiğim mesleğimden ayrıldım, Turgut Özal'ın hırsız olduğunu, radyodan söyledim, Cumhuriyet Gazetesi'nde belgeleriyle yazdım. Üç: Turgut Özal'a "hırsız" diyebiliyorum, çünkü ölüdür; kardeşi Korkut Özal'a diyemiyorum. Ancak bu kardeşleri altmış yılların başından beri tanıyorum, benim türümden memurdular ve şimdi Korkut Özal, Türkiye'nin en büyük zengilerinden birisidir. Demirel, milli petrol şirketinin başına bu zavallı adamı getirdi; Korkut Özal, şimdi kendisi bir petrol şeyhidir. Dört: Ülkemizin kirlenmesi içinde, planlama ve Ypk kaybolmuştur.

Milli Güvenlik Kurulu'na gelince, benim sorunum, kurulun kendisinde veya yetkilerinde değildir; Türk Silahlı Kuvvetleri'nin Amerika ile organik bağ içine girmesi, büyük sermaye ile kenetlenmesi ve emekçi bağlarını reddetmesidir. Benim sorunum, bu bağların kırılması, kenetlerin parçalanması ve halkçı bakış açısının yerleştirilmesidir; bu, bizim sorunumuzdur ve başka bir bakış açısını gerektiriyor. Bu çok güçlü bir anti-Amerikan, çok güçlü bir anti-kapitalist ve çok güçlü bir emekçi aydınlık, akılcı ideolojik hücumu zorunlu yapıyor. Hücum bize geçiyor.

Öğrenci politikasını, esnaf bakışını bırakmak zorundayız.

Toplumun her yanındaki, genç kıpırdanmalarla, aydınlık, akılcı, halkçı kenetlerimizi kurmak durumundayız.

Hem açılımla ve hem de güçle hareket etmeye mecburuz. Politikanın, bir güç yaratma, güç toplama ve güç sevketme sanatı olduğunu unutmamız mümkün değildir; her gün hatırlatıyorum.

Çözüm mü? Eğer bütün bu gelişmelerin derininde, benim hep ileri sürdüğüm türden "biz" varsak, pratik ve üstünde yürünebilir çözüm önerilerini de bizim ortaya koymamız zorunlu oluyor. Ben, bitirirken, düşünebildiklerimi sıralamak istiyorum. Bir: Valilikler kaldırılmalı ve illerin yönetimi seçilmiş, valilik yetkileriyle belediye yetkilerinin birleştirildiği, il yöneticilerine bırakılmalıdır. Bunu biz, yetmişli yıllarda, Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay'ın danışmanlığını yaparken bilimsel dayanakları ile geliştirmiştik; Ankara Belediyesi arşivlerinde bulunduğunu sanıyorum. İki: Yöneticilerini seçen illerin, kendi aralarında bölgeler kurmaları yolu açıktır, ancak özendirilmelidir. Bunu biz, Türkiye İşçi Partisi'ni yeniden kurarken, yasaları inceleyerek geliştirmiştik; anayasa hukuku açısından imkanlıdır. Üç: Milletvekili seçimlerini birer kişilik dar bölgeye indirgemek ve il yöneticilerinde de, en sonunda oyların yarısından fazlasını alanın, başkan ya da vekil olmasını sağlayacak seçim sistemine yönelmek kaçınılmazdır; bu partileri ortadan kaldırmadan, partilerin bugün kokuşmuş merkez diktatoryalarına son verecek tek yol olarak görünüyor. Dört: Başkanlık sistemini kesinlikle reddetmek ve cumhurbaşkanını daha da önemsiz hale getirmek mantıklı görünüyor; Demirel, önemsiz, işi-gücü, düğün-dernek gezmek olan, bir cumhurbaşkanını göstermiş bulunuyor. Beş: Koşulsuz, eksiksiz bir genel af en acil gündemdir.

Bundan sonra mı? Bundan sonrası taze bir başlangıçtır.

Peki "restorasyon" mu, devrim mi? Bir yeni dönemeçtir.

8 Mart D.Y

YORGUNLAR SAVAŞI

Ateş, canlandırandır.

Ateş, gerçektir.

Ateş, Kürtçesi ile "agir", bir sözcük olarak Türkçe değil, Kürtçenin de bir mensubu olduğu İran dillerinden ve İrancadır; İrani halklar, ateş'e "ateş" diyorlar ve bilginleri ise, "adar" veya "azar" tabir ediyor, "azarbeycan" sözcüğünün başında da yer alıyor. Ateş, İran yaylası insanlarında, Kürtlerde, Türk boylarını etkilediği ölçüde biz Türklerde, kutsal'a en yakındır; çünkü, doğuran ve doğurtkandır. Çünkü ateş, doğayı harekete getirendir; havaların ısınmasıyla, canlanma başlıyor ve her yıl en az bir kez oluyor, bu canlı başlangıca biz "noruz", Türkçesi ile "yenigün" diyoruz. Artık ahlak olmuştur ve en az yılda bir kez canlanıyoruz.

Bu incelemeyi, "yorgunlar savaşı" çözümlemesini, işte böylesine ateş dolu, canlandıran, doğurtan bir haftada yazıyorum.

Ülkemizde, Kürt Savaşı'na ek, bir savaş var; bu savaşa, "yorgunlar savaşı" adını veriyorum. Canlı ve ateşli yanlarımız var; dağlarımız ve hapishanelerimiz alev alevdir. Ancak savaş yine de, bütün tarafıyla, bir yorgunlar savaşıdır.

Bir: Türk Ordusu, yorgun yorgun canlanmaya ve yavaş yavaş ateş almaya çalışıyor. Geçen yaz sonundan itibaren, belki bu hükümetin kuruluşunun hemen arkasından, kesinlikle fetişik Susurluk vakasının öncesinden başlayarak, kendisini yenileme çabası içinde görülüyor; henüz güçlü olmaktan ve kendisini yenilemekten uzaktır.

İki: Türk aydını kırılmış ve tükenmiştir; kendi halinde bir canlanma işareti bile gösteremiyor. Ben, son hafta içinde, bir müessese, bir güç olarak, Türk aydınının tümüyle yok olduğunu gördüm; yenisini kurmaya çalışıyoruz, bu nedenle fazla acı çektiğimi söyleyemiyorum. Nasıl mı; tarih düşüyorum, "Pen" uluslararası yazarlar örgütü, Türkiye'deki hapisçi yazarlara destek için, Türkiye'ye büyük bir heyet gönderiyor, Beşikçi'ye, Yurtçu'ya "selam" demek istiyorlar. Bütün televizyonlarda bütün terörist medyada izlemeye çalıştım; yanlarında ve "muhatap" olarak, bir tek "Türk" yazar örgütü, "Türk" pen, Tkp artığı Ataol Behramoğlu'nun elinde "Türk" yazarlar birliği, Türko-Kürd Yaşar Kemal, hiçbiri, ama hiçbirisi yoktular; yokolmuşlar. Seksenli yıllarda bize, Arthur Miller ile Harold Pinter'i gönderdiklerinde, belki kırbaçlarımızla, karşılanna bütün aydınları çıkarabilmiştik; şimdi muhatapları, aslında bir yazar olmayan ve müzik düzenleyicisi olarak bildiğim bir Şanar Yurdatapan vardı, sadece teşekkürlerimi yazıyorum. Şimdi hapisteki yazarlarımız Türk olsun ya da Kürt olsun genellikle Kürt davası nedeniyle hapse kondukları için, "Türk" yazarlar kayboldular ve dünya yazarları destek için geldiklerinde, Yaşar Kemal, Behra-

moğlu, şu "düşünceye özgürlük" kahramanlığını sahneleyenler, korkaklar, yorgunlar ve kırıklar, yokoldular. Türk yazarları şimdi yazarlığın onurunu, müziğe emanet ettiler, emaneti alanlara onur ve verenlere utanma düşüyor. Çok üzülmüyorum. Sağlıklı tırnağın sürebilmesi için üstündeki kara ve ölü tırnağın kopması gereklidir; kopuyorlar. Yenisi çıkıyor ve bu nedenle, yokoluşlarını, bir canlanmanın işareti sayıyorum.

Üç: Halkımız, aheste aheste kendisine geliyor. "Gazi" halkımız, halkımıza öncülük ediyor ve gaza yolunu gösteriyor; sevindiricidir. Varoşlar, kuşatmalarını kırıyorlar.

Dört: İşçi sınıfımıza gelince; bu ateş haftasında, görüşlerimin çoğunun özgün olduğunu bu nedenle şaşırtıcı ve yorucu geldiğini kaydederek, işçi sınıfımızın hala bir "azınlık kompleksi" içinde bocaladığını yazmak gereğini duyuyorum. Anlatmak istediğim şudur: Azınlık, güç görmeden meydana inmemek ve ilk güçlükte meydanı terketmek eğilimindedir; bizim sınıfımızda güçlülük duygusu bulunmuyor. Bu da normal; artık salt üretim koşullan işçi sınıfına güçlülük bilinci vermiyor ve gücünü sınamak için grev bile yapamayan bir sınıfın "işçiyiz, güçlüyüz" demesi ise, bir 23 Nisan marşını aşmıyor. Bu nedenle işçi sınıfı güveninden yoksun işçi sınıfımız, ordunun daha açık bir biçimde siyaset meydanına inmesinden yüreklenmişe benziyor; şu anda, Disk ve Türk-İş Genelkurmayın yedeğindedir. İşçi sınıfı örgütleri, Disk ve Türk-İş, orduya güvenerek ve ordunun gölgesinde meydanlara iniyorlar; orduya dayanarak, Hak-İş türü yobaz örgütlenmelerinden kopuyorlar. Burada, eylülist darbe sırasında, generallerin kucaklarına oturttukları Necati Çelik aracılığıyla palazlanan bu işçi düşmanı yapıdan kopmayı, olumlu sayıyorum.

Beş: Gençliğimiz, üzerindeki ölü toprağı parçalıyor; bugünkü gençlik, Eylülizm'in acımasız idam ve katl'lerini bilmiyor; bu kor-

kuya uzak olmak anlamındadır. Bunu sevindirici buluyorum; ancak, ideolojik planda, tüm yanlış yapıların tüm yanlışlarını göğüslerinde saklıyorlar. Bu da yorgunluktur, çünkü yanlış ideolojiyi cisimlendirmek, her savaşta, sadece güçsüz olmak anlamındadır. Çünkü yanlışı kalbinde ya da kafasında barındıran, her zaman güçsüzdür.

Güzel, ama neden? Bu "yorgunlar savaşı" çözümlemesini, yalnızca gözlemeyle sınırlandıramayız, ayrıca yorgunluğun dinamiğini denemek zorundayız. Deneyeceğim, ancak önce, bir küçük haber, bu incelemelerim, ülkede de muhataplarına ulaşıyor ve bazı eklemelerle kitapçıklar halinde çıkıyor, birisi, başında uzun bir inceleme olan Yürüyüş'tür. İstanbul Dgm, Yürüyüş'ü hemen mahkum etmiş, yayınevi sorumlusuna bir yıl hapis ile sekizyüz elli milyon lira para cezası layık bulmuş; ben arkadaşlarıma, bir milyar bırakmalarını ve "üstü kalsın" demelerini öneriyorum. Yürüyüş'ün girişinde "tarih felsefesi" başlıklı bir uzun inceleme var; burada, Türk devletinin, önce yükselen Türkiye solunu ve sonra gecikmeyen Kürt yükselişini yenmek için, kendisini bozmaktan başka çare bulamadığını yazıyordum. Türk devleti, "bizi", aydınlığı temsil eden Kürtleri bozamamıştır; Türk devleti, bizi ortadan kaldırabilmek için, sürekli olarak kendi vücuduna iltihap enjekte etmiştir. Şimdi Türkiye toplumu, vıcık vıcık iltihaplıdır. İşte bu yüzden yorgundur ve işte bu yüzden de, kendi içindeki savaşı da bir yorgunlar savaşıdır.

Devam ediyorum ve iki parenteze ihtiyacım var. Bir: Refah, ölümcül bir iltihaptır. Bu iltihabı, Türk yönetenleri, bilinçle, taammüden, isteyerek, aydınlığı, güzeli, yeniden doğuşu, canlanmayı temsil eden biz, "yenigün" Türklerini, biz "noruz" Kürtlerini, yenebilmek için, toplumumuza çalmıştır. Şimdi ilti-

habın ateşi ile "öldüm" diye bağırıyor; ancak iltihap yorgun düşürdüğü için, sesi zayıf, yumrukları da güçsüz çalıyor. İki: Copernicus'un, ünlü kitabının adının başında "revolution", devrim, sözcüğü var; ancak bugünkü anlamıyla hiçbir ilgisi bulunmuyor. Ancak ben, bu cilveli sözcüğün serüvenini izlemek isteyenlere, Alain Roy'in "Revolution" başlıklı, "L'histoire d'un mot", alt başlıklı kitabını, "bir sözcüğün tarihi" anlamına geliyor, salık verdikten sonra, Copernicus'un bu kitabının yine de çok devrimci olduğunu yazmak gereğini duyuyorum. Çünkü Copernicus'un devrimine kadar, yine dünya hareketsiz, güneş ya da aynı anlama gelmek üzere "ateş" hareketliydi; dünyanın döndüğünü söylemek, evrenin merkezine, hareketli insanı almaktır. Bu çok doğrudur, evrenindeki bütün oluşumlara ve çözümlemelere, kendi hareketini ve kendi dönüşünü merkez almayan, devrimci değildir, bunu bu canlanma haftasında, büyük bir canlandırıcı olarak yazıyorum. Yorgunluğun mekanizmalarını çözümlemeye devam ediyorum; ülkemizde hızlanan gelişmelere milad olarak, Susurluk'ta bir kamyon ile mercedes'in çarpışmasını alanların tümünü devrimci saymıyorum ve tümünü, "yenigün" Türklerine, "noruz" Kürtlerine layık bulmuyorum ve reddediyorum. Bu, bize, aydınlığa çalınabilecek en büyük karanlıktır.

Bu cahiliyedir. Bu ateşli haftada bizim yükselen ateşimize ayıptır. Vedat Aydın boşa mı öldü? Musa Hoca, boşuna mı aramızdan ayrıldı? Vedat, Musa, Hüseyin, Aysel, bomba olup aydınlığa uçan yiğit kızlarımız, hapishanede ölümü oruç yapan yiğitlerimiz, 1 Mayıs'ın çiçekleri, diğerleri ve diğerleri göçenler ve bize kalanlar, hapisteki sevinç Beşikçi, hapisteki onur Yurtçu, hepsi hepsi, şimdi adı hatırlanmayan Cavit Orhan Tütengil, Doğan Öz hepsi hepsi, aramızdan ayrılarak veya dört

duvar arasında çiçekleşerek, "onları", yordular. Uçarak, yordular. Ölürken, zalimin zulmünü tükettiler.

Kısa tutuyorum, Kürt savaşı, generallerin kendine güvenini kırmıştır. Dağlardaki ateş, böyle gitmeyeceğini kafalara kakmıştır. Kısa tutuyorum, yorgunluk bizim elimiz mahsulüdür. Net yazıyorum, bu bizim kısmi sonucumuzdur. Bir daha yazıyorum; böyle düşünmeyen ve gelişmeleri, bir kamyon ile bir arabanın çarpışmasına bağlayan devrimci değil, bir putperesttir. Peki? Bu yorgunlar savaşı şimdilik nereye gidiyor? Şimdilik gittiği yeri abartmamız mümkün değildir; şimdi görebildiğimiz, "kirli olmayan" bir savaşa doğru yol aldığıdır. Biz ne diyorduk? Biz bu savaşın kirli ve kalleş olduğunu yazıyorduk; şimdi devlet kendi kalleşlerini hapse koyuyor. Bir: Biz, "özel tim" denilen güruhun bir kirli savaş aygıtı olduğunu ileri sürüyorduk. Şimdi bu aygıtın başı hapistedir. İki: Biz, itirafçıların insanlıktan çıkmış kudurgan köpekler olduğunu yazıyorduk ve şimdi bunların bir bölümü hapistedir. Üç: Biz, pislikte silahlı kuvvetlerin onayı ve parmağı olduğunu yazıyorduk ve şimdi bazı kurmay albaylar ve bazı binbaşılar hapistedir. Dört: Biz Jitem denilen bir katiller şebekesinden söz ediyorduk; şimdi Jandarma Genel Komutanı Teoman Paşa "Jitem yoktur" buyuruyor, bunu bundan sonra olmayacağı şeklinde anlıyoruz. Beş: Biz, inanılmaz bir değerlendirme ile yeşilden kırlıdan, hırlıdan, söz ediyorduk, Elazığ'da canlarımızı alanların bunlar olduğunu söylüyorduk, şimdi bunların kurdurmuş katiller olduğu kabul ediliyor. Ancak, yorgunlar savaşında kaçmalarına izin veriliyor. Devletin içinde bunların başı sayılan Jandarma Generali Veli Küçük'e ise henüz dokunulmuyor; ayrıca adalet ve içişlerinin en karanlık güçlerin elinde en gerici aygıtlar olduğunu tekrarlıyorum. Dgm'ler bile şimdi, kalbura dönmüştür ve şebeke baylarını, bir-

iki uyarı ile kurtarma hazırlığında görünüyorlar.

Ben sosyalist öğretide aşamalara inanmam: ancak, "kirli savaş" aşamasını geride bırakmak üzereyiz, öyle görünüyor. Şimdi bizi "kirsiz savaş" bekliyor. Daha ilerisi mi? Bu, bize bağlıdır. Şimdi "bize" biraz daha yakından geliyorum. Bizim tutumumuzun da, ayrı bir yorgunluk olduğunu kaydediyorum; başta PKK Genel Başkanı Öcalan'ın açıklamaları var. Bunu burada ele almak istemiyorum; ancak son ziyaretim sırasında, PKK içindeki tartışmalarla ilgili iki saptamamı dillendirdiğimi hatırlıyorum ve hatırlatıyorum. Bir: Bugün PKK içinde herkes "apocu" tutumdadır. Ancak bunların bir bölüğü, artık "eski apocu" bakış açısını taşıyor ve Başkan Apo ise yepyeni çözümlemeleri ileri sürüyor. İki: Özellikle doksanlı yıllardan başlayarak Kürt Yükselişi, hızla çok büyük kütlelerle kucaklaşmıştır, bir de Kürt yürüyüşü, devlet olmadan devlet imkanlarını bulmuştur ve bu arada, sürekli kendisini yenileyen devrimci bir yükselişi kavraması hiçbir zaman mümkün olmayan unsurlar da, bu dalgaya binmişlerdir; hemen yoruluyorlar ve hep yoruyorlar.

Safralar ya da uzatmalı çavuşlar, hep yorucudurlar. Kabul ediyorum, ben de bir yorgunluk nedeni oluyorum; zamanı geldi, buna değinme gereği var. Bir kez, Türk savcıları, Türk gericiliği, Türk "tatlı su" solcuları ve çok zaman kendisine güvensiz Kürt politikacıları, benim yazı ve açıklamalarım ile Başkan Apo'nun düşünceleri arasında sürekli bire-bir bir ilişki kuruyorlar. Benim her yazımdan önce Başkan Apo ile telefonla görüşme yaptığım düşüncesi çok yaygındır. Bunu, acımasız bir yanlışlık olarak görüyorum; ancak, kendimi ve kutsal doğrularımı incitmeden bunun aksine kimseyi de inandırmanın da kolay olmadığını biliyorum. Ayrıca zaman zaman beni çok

yaralayan hücumlara neden olmasına karşın, çok fazla da önemsemiyorum.

Bir tanesine değiniyorum; geçen yaz, Alevilik ile ilgili bir basın açıklamasını ülkeye göndermiştim, kendimce, Alevilik üzerine pek güzel sözler etmiş ve bu arada, devlet ihalecisi Veziroğlu'nun "Alevi partisi" projesini ihanet olarak nitelemiştim, Hürriyet'te Emin Çölaşan, bunu temel alarak, bana bir küfürname yayınlıyor. Dahası var, ülkede değil Avrupa'da sözde PKK'li bir yığın Alevi bana küfür için sıraya giriyorlar; ben, bu açıklamada, biz sosyalizmi kurduğumuzda, Alevi yaşam biçimini, temel kültür olarak alacağımızı ve geliştireceğimizi söylüyordum ve bir bölük Kürt Alevisi, bunu okumadan ve sadece Emin Çölaşan'a dayanarak beni küfür ateşine tutuyordu.

Acı mı, tuhaf mı? Üzerinde düşünmek istemiyorum. Ancak ben aynı açıklamada, Kürt siyasi önderliğinin bu ihanetleri bildiğini ve "önlemli" hareket ettiğini de kaydediyordum; sonradan, Zülfikar'ı yöneten bir arkadaşım, "hocam, kusura bakma, arkadaşlar bu sözü Başkanla konuşarak yazdığını sandılar ve panikle böyle tepki gösterdiler" diyordu. Yönetici arkadaşım, içinde bana küfürler olan "Zülfikar" sayılarını da verdi; açmadım bile, herkesin bana küfür özgürlüğünü kabul ediyorum. Kabul etmediğim bir nokta var; benim yazdığım yerde küfür ve hakaretin yayın ilkelerinde yeri bulunmuyor, bunlara itiraz ediyorum. Ama kusur bendedir ve ben yoruyorum.

Bir: insanlarımızın, devlet ihalecisi Veziroğlu'ndan da umutlanmaları mümkündür ve ben bu umudu kırıyorum. İki: Bütün ülkemiz, dağ, taş, "Karaoğlan" efsanesi peşinde güvercin olmuş mavi göklere çıkmaya hazırlanıyordu ve ben, "Bir Yeni Cumhuriyet İçin" kitabımın önsözünde Ecevit'in büyük bir cahil ve eylülist darbe sonrasında yeniden umut sayıldığı zaman

ise, Tezler'de, konuşmalarının metin analizini yaparak, generallere oynayan bir zavallı olduğunu yazıyordum. Ham umutlan kırıyordum. Üç: Emin Çölaşan benim arkadaşımdı, ilk kitabını yazdı, şimdi aramızdan göçük Aziz Nesin, İlhan Selçuk ve bütün Türk aydınları, Emin'i kutluyorlar, Ekonomi Nobel Ödülü'ne aday gösteriyorlardı; sonradan okudum ve çok geri bir kitap olduğunu ve Turgut Özal'ın propagandasını yaptığını açıkladım. Sonradan Emin dahil herkes kabul etti ama, yorgun ve kumarbaz, aydınlarımızı bir kez yormuştum; ham umutları koparmak da yorucudur. Dört: Madam Çiller çıktı, görevimi yaptım ve "Madam" dedim, belki tesadüfen ve belki de bilerek, kan emici kişiliğini sergiledim, önceden haber verdim; benim yazdığım gazetede, galiba Gündem'di, Ragıplardan birisinin beni "hırçın ve işbirliğini bozan" bir adam olarak azarladığını işittim; "hırçın" sözü, Tkp'lilerin çok zaman benim ismime ekledikleri bir sözdür. Beş: Kürt Yükselişi'ni gördüm, herkes küfrediyordu, ben Bekaa Vadisi'ne gittim, lideri ile görüştüm, görüşlerinden yasaların imkan verdiklerini aktadım, o zaman bu zaman değildi, ülkede ilk kez oluyordu, Kürtlerin çoğu da yükselişe kızıyordu; yine Ragıplardan birisi, terörist medyada beni "Apo makyajcısı" ilan etti. Bu söz yakın zamanda Dgm savcılarının ağzındadır, beni mahkum etmek için Ragıplardan birisinin bu sözünü alıyorlar ve kullanıyorlar; son zamanlarda "Yürüyüş" kitapçığımın da, "Apo'yu övmek" suçundan mahkum olduğunu öğrenmiş bulunuyorum. Kimseyi övmüyorum, doğruları söylüyorum; Apo'yu hiç övmediğimi, "dostlarımıza" anlatamamakla birlikte, döndüğümde, Dgm savcılarına anlatabilmeyi umud ediyorum.

Yorduğumu kabul ediyorum. Üç parça olarak yayınlanan "Ordu" incelememin de, pek çok Kürdümüzü ve bu arada

Yaşar Kaya ve Serhat Bucak dostlarımı pek yorduğunu öğrenmiş bulunuyorum. Yorduğum için özül diliyorum; ancak işimdir, yormaya devam etmek durumunda olduğumu da ifade ediyorum.

Cepheye

Ben Başkan Apo ile telefonla görüşmüyorum; ancak hiçbir açıklamasını kaçırmıyorum. Son günlerde ülkemizde önemli gelişmeler vardı, ne düşündüğünü merak ediyordum; sürekli deplasmanda olduğum için, geçen hafta sonu, pek güzel Strasburg kentinde bir konferans verdim, bu hafta sonu Viyana'da Noruz kutlamalarındayım, gelecek hafta sonu Brüksel'de bir panele katılacağım, izleyemediklerim oluyor ve bu nedenle arkadaşlarıma hep soruyorum. Geçen pazar akşamı, ben uçaktayken, yaptığı "Ordu" ile ilgili açıklamasını sonradan duydum ve Politika'da yayınlananı okuma imkanı buldum; kendisini yenilemeyen ve politikaya dinamik bir biçimde yaklaşmayanların, bu açıklamaları izlerken yorulacaklarını sanıyorum.

Devam ediyorum; sevgili Serhat'ın yazısını iki ve belki de üç kez okudum, anlayabilmek için pek çok yorulduğumu saklayamıyorum. Bizim gazetede neden bu denli özensiz yazılar çıkıyor; sevgili Serhat yazmaya mecbur mu, hiç anlamıyorum. Serhat, "kimse bize 27 Mayıs'ın halk devrimi olduğunu yutturmasın" diyor; söz, benimdir ve kimseye yutturmaya çalışmıyoruz. 27 Mayıs konusunda sevgili Serhat ile aramızda görüş ayrılığı olduğu anlaşılıyor; olsun, çok önemli bulmuyorum ve bir sakınca görmüyorum Ancak Serhat'ın imam-hatip okulu sayısını az bulmasını ve yüzde doksan sekizinin müslüman olduğunu iddia ettiği topraklarımızda kuran kurslarını daha da çoğaltmaktan yana bir tutum almasını, çok şaşırtıcı ve aşırı

kızgın bir yaklaşım olarak görüyorum. Fırıldak Erbakan takımının sözleri bizim ağzımıza yakışmıyor.

Bir: Hangi yüzde doksan sekizimiz müslümanmış ve nasıl müslümanmış? Ülkemizde pek çok "pratikçi" olmayan müslüman vardır; "non-pratiquant" dinlerde teknik bir sözcüktür, kiliseye, sinegoga veya camiye gitmeyen, ama yine de, dinine bağlı inananları anlatıyor. Bunlar için, imam-hatiplere ve kuran kurslarına ihtiyaç yoktur. İki: Halklarımızın üçte birisinin, Türk, Kürt ve Arap kökenli "Alevi" olduğu söyleniyor ve Alevi halklarımızın, sünni imamlarla ve sünni kuran kurslarıyla hiçbir ilgisi yoktur. Benim sosyalizmi kurduğumuzda temel yaşam biçimi olarak alıp geliştirmeyi önerdiğim Alevi kültürümüzün sahiplerini incitmeden, bunları karşıya almadan, imam-hatip okullarının ve kuran kurslarının artırılmasını savunmak imkansızdır. Kürt politikacılarımızı, ikinci kez, öğrenci politikasından uzaklaşmaya çağırıyorum. Üç: İmam-hatip okulları, Refah'a kadro yetiştiren fabrikalardır. Dört: Bizim sorunumuz dinle değildir, biz dindara saygılıyız. Gençlerimizi ölüme gönderen, halklarımızın nefretni kazanan Şevket Kazan, işte bu okulları en iyi temsil eden bir imam-hatip mezunudur. Beş: Bizim kuracağımız düzende, devletin din okulları açması yoktur ve olmamalıdır. Din işlerini, güçlendirilmiş yerel yönetimlere bırakma önerimi tekrarlıyorum. Altı: Bizim, Sovyet düzeninin din konusundaki yanlışlarını tekrarlama lüksümüz bulunmuyor; ancak, inanan insanla Refah yobazlarını kesinlikle birbirinden ayırmak durumundayız. Ayıramayanlara, Başkan Apo'nun, geçen hafta Politika'da çıkan açıklamasından aktarıyorum: "Refah Partisi, politikasıyla, en taşra, en artık, en para etmez, ne varsa ona talip olmak isteyen, burjuvaziyi temsil ediyor. Aslında Türkiye burjuvazisinin en yeteneksiz, en çaptan düşmüş partisidir." Politika

yapmak isteyen Kürtlerimizin, bu sözler üzerinde düşünmelerinde yarar var; her yeni olay, bunu doğruluyor.

Artık ortaya çıkıyor; Refah ülkemizin en ahlaksız ve dinsel temizliğe en uzak partisidir; Fırıldak Hoca, bir doktor profesörün, bir hastasına en utanmaz bir biçimde cinsel tacizde bulunması karşısında, bu seyri bile mide bulandıran pislik karşısında, üzerine gidecek yerde, profesörün albay olmasına bakarak, bunu, Ordu'ya köpekleşmenin vasıtası sayıyor ve "ordumuza dil uzatılıyor" diyebiliyor. Yedi: Ancak Serhat Bucak, benim sevgili dostumdur ve kırmak istemiyorum, Kürt siyasal organizması üzerinde konuşma hakkını kendimde görmüyorum, fakat biz Türk tarafı iktidarımızı kurduğumuzda, bütün imam-hatip okulları ile Kur'an kurslarını, Serhat'ın memleketi Siverek'e göndermeyi vaad ediyorum.

Devam ediyorum: Apo da söylüyor, ülkemiz bir arayış içindedir ve Başkan, "ordu, Lebed'ini hazırlıyor" değerlendirmesini yapıyor. Bir arayış içindedir; daha önce de yazdık; Washington, Türkiye'ye "Pakistan modeli" öneriyor, bu modelde, generaller, sivil yönetimin görülebilir ölçüde arkasındadır. Şimdi Türkiye, bu noktaya gelmişlir; Madam ve Fırıldak, kem-küm etmekle birlikte, askerin sözünden bir adım dışarıya çıkamıyorlar. Ancak, hem Kürt davası ve hem de diğer dinamikler, böyle bir modelin Türkiye açısından istikrarlı olduğu izlenimi vermiyor; şu andaki denge dengesizdir ve hemen bozulmasını beklemek gerekiyor. Ayrıca ordu, kendisinin son siyasal direktiflerini daha içtenlikte uygulayacak, içişleri ve adalet cihazında düzenlemeler yapmaya elverişli bir yeni hükümet arayışındadır.

Ne yapılabilir ve ne tür senaryolar söz konusu oluyor; üzerinde durmak gerekiyor. Bu arada ben, düşünmeyi kolay-

laştırmak için sürekli kavramlar üretiyorum; Meclis Başkanı Yaşar Kaya Dostumuz'dan da rica ediyorum, başkalarına hakaret ve bana da hakarete yakın sözler yağdırmak yerine, başında bulunduğu kurumu ve bu arada Kürt Enstitülerini, bilimsel politika yapmanın laboratuarları haline getirmeye çalışmalıdır, öylesi layık görünüyor. "Hakarete yakın" sözünü özellikle seçiyorum; çünkü, Özgür Politika'da bana en küçük hakaret olduğu taktirde yazmayı hemen bırakacağımı söylemiş bulunuyorum. Ortak alanlarımızın dışında isteyen istediği kadar bana hakaret edebililir, kuşkusuz canım sıkılıyor, ancak ben yorucu bir vazife yaptığımı biliyorum. Bütün dünyayı izleyerek, beynimde işledikten sonra, iki halkımızın hizmetine sunuyorum; zor işimizdir. Yorgunlar küfürüne alışığım; ancak bir büyük tesellim bulunuyor, bana kırk yıldır küfrediliyor, ancak küfür edenler, sıra sıra, bu mücadeleyi bırakıyorlar. Ben, bana küfredip de, mücadelede kalanı bilmiyorum ve her küfredene de, bir ölçüde, "bırakıyor mu" diye bakıyorum. Yaşar Kaya'ya böyle bakmıyorum.

Devam ediyorum, ortaya attığım düşünme matrikslerinden birisi, dillendirilmesi belki bir yıla yaklaşıyor; Kürt mücadelesinin, 1990 öncesine yöneldiğidir. Apo, doksan sonrasında pek çok atılımı prova sayarak bu değerlendirmeye uzak durmuyor. Türkiye Cumhuriyeti'nin, bin dokuzyüz onsekiz ve ondokuz çizgisine döndüğünü ileri sürüyorum ve Türkiye'de özgürlük, aydın ve sol mücadelenin ise bin dokuzyüz elli sekiz ve elli dokuza çekildiğini ekliyorum.

Söylediklerim tartışılabilir; ancak, laisizm-şeriat tartışmalarının bu kadar ön plana çıkması, benim bu şemalaştırma çabalarımı destekliyor. Bir: Ellili yıllarda Aydın Menderes'in babası Adnan Menderes iktidardaydı ve "Vatan Cephesi" politi-

kasını açmak zorunda kaldı. Ülkemizi, bizden önce cephelere bölüyordu, "Vatan Cephesi" ilan ediyordu, başındaydı, insanları oraya zorluyordu ve Menderes'i zalim görerek ayrılan genç avukat Hüsamettin Cindoruk da, bazı kedi köpekler arasında, bu cepheye katılıyordu. Kedi ve köpek sözünü bilerek kullanıyorum; çünkü, Menderes, her gün bu cepheye girenlerin isimlerini yayınlarken artık evlerdeki kedileri ve finoları da saydırıyordu; karşıda olanları "ehl-i salip" "haçlılar" olarak görüyordu. İki: Yetmişli yıllarda, vatan cephesi'nin yerini, "Milliyetçi Cephe" alıyor; başında, ilk Amerikan burslusu, Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının idamını bir "haçlı zaferi" sayan, Morrison Süleyman bulunuyor. Yakın zamanda, ışıkçı tarikatının televizyonu Tgrt'de aydınlar ocağı başkanı profesör Nevzat Yalçıntaş, milliyetçi cephe ve hükümetlerinin kendi inisiyatifleriyle kurulduğunu açıklıyordu; bunda, Demirel ile birlikte Erbakan ve Türkeş yer alıyordu. Üç: Türkiye'de, devletin içinde cinayet şebekelerin yerleştirilmesi ve ordu ve polisle, bir yandan ülkücülerin ve diğer yandan refahcıların kenetlenmesi işte bu zamanda başlıyor. Dört: Refah'ın, cinayet şebekeleriyle bağlantısı olmadığını düşünenler fena halde yanılıyorlar.

Beş: Fırıldak Hoca-Madam Çiller hükümeti kurulduğunda, bir basın açıklamasıyla, ben bunun, bir yeni milliyetçi cephe hükümeti olduğunu ileri sürdüm; şimdi daha da netleştiğini görüyoruz. Fırıldak Hoca'nın son açıklamaları, Apo'nun çaresizlik hükümeti olarak değerlendirdiği bu zavallı idarenin, bir yeni "milliyetçi cephe" hükümeti için açıkça harekete geçtiğini ortaya çıkarıyor. Erbakan, Madam'ın Partisi için, "biz tek başımıza hükümete gelsek bile sizden ayrı iş yapmayız" türünden çocukların bile güleceği yaltaklanmaları sergiliyor ve Anap'ın tabanına karşı davet üzerine davet çıkarıyor. Fırıldak

Hoca, Türkeş'in artık tümüyle ordu ve laik kampı seçmesine bakarak, Yazıcıoğlu'nun "katiller ocağı" Birlik Partisi'ne yeniden kurlar yapıyor ve memur maaşları konusunda sözde ayırmalarla bu konuyu sorun yapan bu faşistlerin gönlünü almayı deniyor. "Ehl-i salip" cephesi olarak da aklınca, Baykal, Ecevit ve Yılmaz'dan, üç sol yaratıyor ve bunlara bir de medyayı koyuyor; şu anda, asıl korkusu medyadır. Çünkü şu anda, ordunun tümüyle egemen olduğu tek alan, üç medya dediği yerdir. Altı: Fırıldak Hoca, bir yeni milliyetçi cephenin, Washington'un desteği olmaksızın ayakta kalamayacağını biliyor ve bu nedenle de, son zamanlarda, Amerika'ya karşı, köpekleri bile utandıran bir yaltaklanma sergiliyor. Özetle Fırıldak Hoca, "Batı taklitçileri" dediği partileri içine almayı ve düşman saydığı Washington'un ayaklarını öpmeyi, şimdi en büyük ibadet sayıyor. Bir cephe var. Bize bu cepheyi yıkmak düşüyor. Gündeme, "halk kurtuluş cephesi" oturuyor. Bunun üzerinde yazacağım; ancak şimdi üslubundan söz etmek durumundayım. Yalnız önce bir açıklamaya ihtiyaç var; bana "hırçın" diyorlar ya, ben bunlara hep gülüyorum. Çünkü ülkemizdeki bütün iş yapan cephelerde ben varım; ellisekiz-ellidokuzdaki büyük cephede, özellikle öğrenci kesiminde, lider konumundaydım. Türkiye İşçi Partisi'ni bırakıyorum; 12 Mart'ta rezistansı yürütüyordum. Eylülist döneme gelince, Aziz Nesin'i, Bilgesu Erenus'u, birkaç kişiyi ve bu arada beni çıkarırsanız, bu görkemli direnişten geri ne kalır; bizim evimiz, açlık grevlerinin, aydın buluşmalarının, kurulan pek çok derneğin merkezi olmuştur.

Bunları şimdi bir kenara bırakıyorum; ancak ilerde "insan hakları" oluşumunu ele almayı vaad ediyorum. Bunlar övünme nedeni değil, onur kaynağıdır ve onuru hep bize ait kalıyor. Gerektiğinde yaparız; Şerafettin Elçi'den Kemal Burkay'a kadar

açılan bir yelpazeye dostça yönelmek durumundayız ve dostluklarımızı tazelemek aşamansındayız. Med Televizyonu'ndaki Madam Mitterand mülakatı, çevirideki kusurları bir yana, fevkalade sevindiricidir; aynısını, Paris merkezli Kürt Enstitüsü ile de yapmak gereğine inanıyorum.

Aynı yaklaşımı Türkiye örgütlerine de yöneltmek durumundayız; benim Kemal Paşa fotoğrafları konusundaki gereksiz hassasiyeti çözmeye yönelik açılımlarım, doğrudan doğruya Ödep'i rahatlatmakla ilgilidir. Bunların bir bölümü Kemal Paşa fotoğrafları asıyor ve diğer bölümü indiriyordu; şimdi de bazı Kürtlerimiz, alevi derneklerinde Kemal Paşa fotografları asılmasını sorun yapıyorlar. İlericiliğimizin, putlarla ve put kırmakla ve bu arada Kemal Paşa'nın kişiliğine saygısızlıkla hiçbir ilgisi olmamak durumundadır; yaptıkları ve özellikle, halk gerçekliğine düşman politikaları, kesin eleştiri konusudur. Kendi konumumuzu çok netleştirerek, eleştirimizden hiç vazgeçmeden, kemalistlerle ve çok zaman bağnaz sünnilerin zulümleri yüzünden kemalizme sığınmak zorunda kalan alevi yurttaşlarımızla her türlü işbirliğine hazır olmak durumundayız.

"Cephe", bir yanı güçlülüktür ve diğer yanı, bir üsluptur. Ben Yaşar Kaya dostumuzun üslubunu hiç doğru bulmuyorum; oturduğu koltuğa yakışmıyor ve cephe sanatına ve dostluğa aykırı düşüyor. Beni, "megalomani" ile suçluyor, insaf, ben kendimi beğensem, bu kadar çok çalışır mıyım; kendimi geliştirmek, kendimi kendime beğendirmek için, günde kırk sekiz saat çalışıyorum. Hala yetersiz buluyorum; ancak, benim düşüncelerimin çok net ve devrimci olduğunu, bende düşünce açıklama konusunda pek az kimsede görülen bir medeni cesaret olduğunu kabul ediyorum. Yaşar Kaya karıştırıyor.

Bunları anlıyorum da, anlamadığım, bizim gazetenin yazar-

larına ne olduğudur? Birisi tutuyor, "oğlunu çok seviyor; bu devrimci değildir", diye yazıyor. Birisi çıkıyor, "dağa çıktım diyor, olsa olsa Uludağ'a çıkmıştır" diye buyuruyor. Yaşar Kaya da, bir kitapçığımın kapağına beni tabancalı gösteren bir haftalık derginin kapağını almıştım, "tabanca nerde, olsa olsa çakı taşır" diye beni küçültmek istiyor.

Şimdi ben gülüyorum; 28 Şubat gecesi, geç vakit, Med televizyonunda açık oturumdaydık, Mgk bildirisi geldi, ilgili arkadaşımız çok kısa özetledi, bu arada, yayın sırasında benim incelerne imkanım oldu ve hem "bu bir yeni hükümet programıdır" dedim ve hem de başka maddelerini incelerken, "bakın, buradaki sözler, galiba, işkenceyi kaldırma direktifine benziyor" diye ekledim. Şimdi, bu kukla hükümet işkenceye son verme politikalarına başladığını açıklıyor, galiba, risk alarak haber verdiğim gelişmelerden birisi daha doğru çıkıyor, ama ben merak ediyorum, Yaşar Kaya dostumuz, şimdi Mahir Sayın'ı de alıp, "yok yok, siz yanlış duymuşsunuzdur, Yalçın Küçük işkenceden değil işkembeden söz ediyordu" mu diyecek? Doğrusu, bu ateş ve canlanma haftasında içimden sadece gülmek geliyor.

Bir de Kaya dostumuz, öğrenci liderliğim döneminde, beni bir gün Alemdar Karakolunu'na götürdüklerinde, gelip kurtardığını anlatıyormuş; bilmiyorum, ama, eksik olmasın, beni Alemdar Karakolu'ndan, ünlü Sansaryan Han'a götürdüler ve mütteferrikaya kapattılar. Böylece, Türkiye solunda, işkenceleriyle ünlü bu polis merkezini de görmek imkanını bulduğum için hep sevinç duyuyorum ve ayrıca Yaşar Kaya'ya borçlu kalmadığımı da biliyorum. Ben de, doksanlı yılların ileri bir zamanında, Yaşar Kaya dostumuzu bulup, galiba Ülke Gazetemiz için, bir mülakat yapmıştım; bu benim bilgime göre,

Yaşar Kaya'nın Kürt Yükselişi ile yeniden buluşmasıdır. Dostuz, dostlar arasında bu tür karşılıklı yardımlaşmalar oluyor, sözünü etmeye değmez. Ama, ne de olsa, bizim ikimiz de de "megalomani" hastalığı var. Dağda ateş var mı?

Halkta canlanma var mı?

Bunlar bizim kaynağımızdır. Bunlara bakıp, bugünlere sevinçliyiz.

20 Mart D.Y

KEMALİST KÜRTLER

Bazan kendime soruyorum, eğer bunlar bana böyle yazıyorlarsa düşmanlarına nasıl küfrederler; zaman zaman karşılaştığım küfürler nedeniyle böyle düşündüğüm oluyor. Sonra, hemen bu sorumun pek yersiz olduğu sonucuna varıyorum; bunlar beni düşmanları olarak görüyorlar ve bana, nefretle yazıyorlar. Özgür Politika'da, son haftalarda benimle ilgili fıkraların yazarları, kinlerini kusuyorlar. Böylece sorumu ve sorunumu unutuyorum.

Kızıyor muyum; yıllardır, "bunlar, bana küfretmeyecek de kime sövecekler" sözü, benim tekerlemelerimden birisidir. Bazıları, bana küfretmeye mahkumdur. Üzülüyor muyum; insan soyu, kendisine her türlü küfür karşısında üzülmek durumundadır. Bende küfür hiç olmamıştır ve hep eleştiri vardır; eleştiriyi bilmeyenlerde ise, küfür hep ön plandadır. Bazılarını anlıyorum ve bazılarını hiç anlamıyorum; küfredenlerden birisi ve en küfürbazı, maocuymuş, anlıyorum, bunların bana bitmez tükenmez bir kini var ve her yerde fışkırıyor. Ancak Başkan

Mao'ya büyük saygım var, maoculara hep büyük eleştirilerim olmuştur; bu nedenle, maocuların bitmez tükenmez küfürlerini hakettiğimi kabul ediyorum. Ayrıca eleştiri bir disiplindir; bu disiplinden gelmeyenlerin küfürünü hep hak ediyorum.

Nasıl haketmem ki; görebildiğim bütün yanlışların üzerine gidiyorum ve putları kim kırarsa heyecan duyuyorum. Bir putumuz daha vardı; "hapishane üniversite" diyorduk, bunun, siyasal tutsakların halk insanlarıyla birlikte yattıkları zaman ortaya çıktığını göremiyorduk, ancak siyasal tutuklular hep birarada yatınca, tutsaklara zulum insan hayalini zorlayınca, hapisciliğin ufku zaptetme ve iradeyi kırma fonksiyonları da ilave olunca, salt hapis yatmanın, ne kadar uzun olursa olsun, pek de bir yenileşmeye yol açmadığını göremiyorduk. Ben hep birlikte göremediklerimizi hissediyordum; bu nedenle, anında "zından konferansı" kapısına sahip çıktım, biz Türkler için de "zından konferansı" gerektiğine inanıyordum. Zındanda insancıklarımızın çoğu, az duygusallık, az lümpen ahlakı, iki-üç roman özeti kazanıyor ve sonunda mı, sonunda bir "Selim Çürükkaya" adayı oluyorlar. Belki "selim çürükkaya" tipolojisine de ihtiyaç var; ama, büyük bir kinle küfreden bu eski maocu, bana Çürükkaya'yı hatırlatıyor. Yeni Selim Çürükkaya üretimine karşı uyarı görevimi yerine getiriyorum.

Peki? Yapacaklarım ikidir; birincisini hep söylüyorum, eleştiriyi seviyorum, eleştirilmeyi geliştirici buluyorum, ancak gazetenin bir esnaf kahvesi olmadığını da biliyorum, esnaf kahvelerinde tartışma ile küfür hep birbiriyle karıştırılıyor, esnaflar kahvelerinde birbirine küfür ediyorlar ve sonunda kolkola çıkıyorlar, ama ben böyle bir ahlak erimesi karşısında irkiliyorum ve bana böylesine kin duyanların yazdığı gazetelerde işim olmadığını hep söylüyorum. Kaya'yı, Bucak'ı ve bu maocu

küfürbazı, Özgür Politika'ya bırakıyorum; bu, son yazımdır. En az iki yıldır, yöneten arkadaşlarıma, benim bu cephede işimin bittiğini söylüyordum, yazmayı kesmek istiyordum; bana hep ısrar ediyorlardı ve ben de inanıyordum; tamam'dır ve hiçbir talebim bulunmuyor. Ancak artık iki halklı oldum, ayrıca Kürt halkındanım, halklarıma karşı görevden kaçma terbiyem yoktur ve ayrıca, biz bu işleri bir Türkiyeli devrimci ve bir sosyalist olduğumuz için yapıyoruz; bu küfürbazlar beni okumayı bırakırlarsa ve legal alandaki bu en başarılı kurumlardan birisi olan Özgür Politika'yı yönetenler, ahlaklı gazeteciliği öğrenirlerse, bütün bunlar da, ben ülkeye dönmeden önce olursa, yine de yazabilirim. Ayrıca küfürbazlarım beni affetsinler, küfürlerini pek önemsemiyorum; benim kırgınlığım Gazete'nin yöneticilerinin gazete ahlakını öğrenmemek için inat göstermesinden kaynaklanıyor. Ancak şimdi yazmam bitmiştir; kutluyorum.

Bu kadar değil ve ikincisi şudur; Yaşar Kaya'nın yazısını okumamıştım ve bana yapılan özete göre "hakarete yakın" nitelemesini yapıyordum, Bucak'ın yazısını biliyorum ve bu maocu küfürbazın yazısını ise Noruz için gittiğim Viyena'da gördüm, tanıdığım ve pek okuduğum birisi değil ama bana küfürleri başlığında görülüyordu. Bunların kaybolmasını istemiyorum, Gazete'den getirttim; ayrıca bu maocunun İstanbul'da Demokrasi'nin de yazarı olduğunu, ancak Demokrasi'nin yönetenlerinin bu küfür yüklü yazıyı çöp sepetine attıklarını öğrendim, bunların Avrupa gazete sütunlarında kalmalarına gönlüm razı olmuyor. Bunları, yakın zamanda çıkacak olan "Sicil" adlı kitabıma alacağım; ama, beni yine affetsinler, başlıklarını, içeriklerine benzetmek istiyorum. Kaya'nın yazısını, "Megaloman Yalçın Küçük", Bucak'ın yazısını "Yutturmacı Yalçın Küçük" ve bu maocu küfürbazın yazısını da, "Şişinik Yalçın Küçük" olarak yayınlayacağım; bun-

ların, Özgür Politika'da yayınlandığını ekleyeceğim; göçmen olmayan Kürt ve Türk halklarımız bunları bilmek durumundadır.*

Yalnız, "Sicil" kitabımda bir eksik kalıyor, ortak gericiliğimizin ve bu arada Tkp'lilerin, bana yüklediği sıfatlardan birisi eksiktir; bu, Mahir Sayın'ın okumadığım küfürlerine denk düşüyor, ama Mahir, Kürt olmadığı için kitabıma almıyorum. Bu arada Yaşar Kaya'dan rica ediyorum, birisine sipariş vermelidir, Mahir'in yazısı da yeniden çıkarsa, bunu da, "Hırçın Yalçın Küçük" başlığıyla kitabıma almayı vaad ediyorum. Yalnız, bir ricam daha var, bu benim müstakbel küfürbazımın hiç olmazsa yaşamının bir döneminde üç kaz gütmüş olmasını özellikle arz ediyorum; çünkü, artık hayatında üç kaz bile gütmemiş olanların küfürlerinden bıktım, bunu belirtmek mecburiyetini duyuyorum. Küfürbaz mı; bunda da bir imtihan var, hiç olmazsa yaşamında bir kez üç kaz gütmek zorundadır.

Böylece bu iş tatlıya bağlanmış oluyor, hepsi geride kalıyor ve şimdi yeni incelememe geçiyorum, ben bu incelememde "kemalist kürtler" kategori ve tipolojisini ele almak istiyorum. Bu konu, Kürt Aydını'nı ele almaktır. Bunu çok önemli buluyorum; çünkü, bugünkü Kürt Aydını öylesine hastalıklarla dolu, öyle kısır ve öylesine itici ki, hareketin tabanında müthiş bir güvensizliğe kaynaklık ediyor ve genç militanlar, özellikle "gundi" kökenli olanlar, çıkış kaynaklarının da itişiyle, bir aydın düşmanlığına yöneliyorlar. Böylece, bugünkü Kürdistan Aydını, Kürt halkımızın yükselişine katmerli engel oluyor; hem aydın fonksiyonunu yerine getirmiyor ve hem de bir aydın düşmanlığına zemin hazırlıyor, şimdi bunu ele almak gereğini

**Sözü edilen yazılar "Kürt Yazarları" üst başlığıyla Ek Bölüm'dedir.*

duyuyorum.

Bir yanıyla, altmışlı yıllarda ülkemizde solun patlamasıyla birdenbire yazar ve hatta büyük yazar olan ve yüksek sol dalgaya binen, pıtrakgillerden Türk yazarlarına benziyorlar, akıllarına ne gelirse yazıyorlar. Şimdi Kürt Cephesi'nde en çok olan yazar türü'dür; benim bu son küfürbazlarımın üçü de, sonradan, en yeni terminoloji ile Kürtler'in "erken devlet" aşamasında yazar olmuşlar. Üzülüyorum ve hatta utanıyorum, ama değinmek zorundayım; ben Yaşar Kaya'nın yazısından söz ederken okumamıştım, bana hakaret ettiğini ve beni kurtardığını yazdığını söylediler, eksik olmasın, kurtardığını söylediği yerden o zamanlar İstanbul'un en ünlü zındanına götürüldüğümü belirttiğimi hatırlıyorum. Ama ne yazık, "Sicil" kitabıma almak için, Kaya'nın artık çok ünlü olan bu yazısını Gazete'den rica ettim ve şu anda okumuş bulunuyorum. Ne mi, diyorum; sadece "hey Allah" diyorum. Okuyunca utandım, bir kez, ben Yaşar Kaya'yı o günlerden hatırlamıyorum ve daha önemlisi, bizim o zamanki mücadelemiz Menderes Bayar istibdatına karşıydı ve biz, gençliği "demokratize" ederken, Bayar-Menderes zulmu bize karşı Kürt gençliğini örgütlüyordu. İstibdatın gençlik lideri, Samet Gündoğan adında bir Kürt idi ve bizi polislerden daha çok tutucu Kürt gençleri sıkıştırıyordu. Biz mücadelemizi iyi götürüyorduk, sonunda devlet polis zoruyla bizi dağıttı ve benim koltuğuma Samet Gündoğan adındaki bu Kürt'ü oturttu. Bunların hepsi, zamanın gazetelerinde yazılıdır; ve burada kalmıyor, ünlü Türk gericisi Demirel, daha sonra, Samet Gündoğan'ı Elazığ'dan milletvekili yaptı. Yaşar Kaya'nın hiç bilmediği bir konuyu ve aşırı milliyetçi bir tahrifata tabi tutmasını çok yadırgıyorum ve bunları yazarken, Kürt halkımızın adını taşıyan bir Parlamento'nun başkanının böyle

bir bellek kaybına uğramasını gözlemekten çok acı çektiğimi tekrar ediyorum; ama ahir zamanında, bu kadar meşguliyeti varken, yazarlık türü zor bir meslekte, neden kendisini deneme ihtiyacı duyuyor, bunu da hiç anlamıyorum.

Bu noktanın bir önemi var mı? Bunlar halk hareketlerini anlamada çok önemi ipuçlarıdır, yoksa, bütün yanlışlarına karşı değinmek istemezdim, mecbur kalıyorum. Yalnız bir nokta daha var, Kürt gençliğimizin bu dönemde tümüyle istibdatın yanında olduğu düşüncesi çok yanlıştır; bizim cephede ve benim yanımda Yaşar Kaya'yı hatırlamıyorum, ancak, Mardin'den Abdullah Timur ve daha sonra adı uğursuz işlere karışan Elbistan'dan Sıtkı Elbistan, benim en yakın mücadele arkadaşlarımdı, ben ilk Kürtçe türküleri Abdullah'tan dinliyordum, bana her fırsatta türkülerini söylüyordu. Bizim cephemiz halklar cephesiydi; ancak, bizim karşımızdaki gençliğin önde gelenlerinin hepsi Kürt'tü; bu 27 Mayıs açısından önemli bir noktadır.

27 Mayıs'ın ilerici çizgilerinin yanında Kürt Davası'nda gerici bir çizginin sahibi olduğu çok doğrudur; yalnız, bu doğruya eklenecekler var. Bir: Özgürlükçü gençlik olarak bizim karşımızdaki hükümet yanlısı gençlik kuvvetleri Kürt gençlerinin yönetimindeydi. İki: Bugün çıkan şeriat kaygısı o zaman da fışkırmıştı ve şeriatı ceryanını o sırada, Said-i Kürdi'nin nurculuk tarikatı temsil ediyordu ve yeşil bayrağı, Said-i Nursi olarak da bilinen, Said-i Kürdi taraftarları açıyordu. Üç: Menderes, bizim halk muhalefetimizden çok sıkıştığı için, Kürt oligarşisi ile flört kapılarını açıyor ve Şeyh Said'in torunu, şimdi aziz dostumuz, Abdülmelik Fırat'ın yaşını büyüterek meclise sokuyordu, şimdi Dostumuz Melik Bey, bana yeni nüfus kağıdını kendisinin çıkarttığını söyledi; ancak o zamanlar, bu olay büyük bir anayasa skandalı sayılıyordu. Dört: Oy planında, Bayar-

Menderes zulmünü değiştirecek imkanlar Batı'dan çıkıyordu; ancak şeyhlerin ve feodallerin boyunduruğunda Kürdistan zulmün oy deposu olarak ortaya çıkıyordu. Özetle, o sıralarda Kürt halkımız, şu sıralarda bazı öğrenci çaplı aydın ve politikacıların yapmak istedikleri türden, topraklarımızdaki kamplaşmada karanlık cepheye konuyordu.

Bu tarihsel saptamaların teorik işareti; sosyalist devrime kadar bütün devrimlerin tutarsızlığı üzerinedir. Hiç kimse, her halk hareketinin, tutarlı ve her halk devriminin bir pınar kadar saf olacağını düşünmemek durumundadır; tam tersine, halk hareketleri tutarsızlıklarla yüklüdür. Daha açıkça yazmak zorundayım; halk hareketlerini abartmak, sadece cahillerin işidir. Halk hareketleri çok çizgili ve çok renklidir; böyle olmasaydı, birincisi, nakşibendi şeyhleri Ubeydullah ya da Sait'in hareketlerinde halkçı çizgiler bulamazdık; Mustafa Barzani, Kürt halkının seçkin liderlerinden birisidir, ancak ufku hep büyük devletlere bağlıdır. İki: Bedirhan, bir gecede, onbin Süryani'yi doğramıştır, buna bakarak, Bedirhan'ı tümüyle halkçı çizgilerden soyutlayacak mıyız? Üç: Simko Ağa, bölgesindeki hristiyan liderleri görüşmeye çağrıp boğazlamıştır, bu durumda, Simko'yu, Kürt halkının mücadele tarihinden çıkartacak mıyız? Uzatmak istemiyorum; bilimsel bakış bir tartı ve bir vezin işidir, yazarlık yoluna özenen Kürtlerimizi, ölçülü olmaya çağırıyorum. Eleştirmen Nurullah Ataç, tanınmış yazar Yaşar Kemal için, "o, okur-yazar değil, sadece yazar" diyordu; ben de bu yeni Kürt yazarlarımızı, en az yazdıkları kadar okumaya ve düşünmeye çağırıyorum.

Ancak geçerken benim küfürbaz yazarlarımın sorunlarının da pek bunlarla, 27 Mayıs'la ya da kemalizmle, ilgili olduğunu sanmıyorum; bu noktaya gelmek üzereyim. Ben gülüyorum ve

aktarmak istiyorum; anlatan, Sevgili Dostumuz Leyla Zana'dır. Pek sevgilimiz Beşikci'nin, en kibar sözcüklere çevirerek aktarıyorum, sık sık ve bir öfkeyle, "bu Kürtler akılsız, gazetede, Mihri Belli her gün kemalizm propagandası yapıyor, ses çıkaranları yok" dediğini söylüyordu; kuşkusuz, hapse girmeden önce Paris'te söylüyordu. Doğrudur; Belli, her yazısında, Kemal Paşa'yı, savaşını, 27 Mayıs'ı süslüyor, ancak Kürt yazarlarımız arasında itiraz edeni görünmüyordu ve bunlara bakıp ben de her yerde, "bizim" gazetelerin gerçek anlamda özgürlükçü olduğunu, överek, anlatıyorum. Ayrıca, ilk kez günlüğe geçtiğimizde, gazetemizin, çok "tarafsız" olduğunun bir başyazıyla anlatıldığını ve bunu desteklemek için, bir askerin bulunarak röportaj yapıldığını ve burada, PKK gerillaları için, "PKK itleri" dendiğini de hatırlıyorum. "Bizim gazetemiz ve bizim yazarlarımız çok demokrattır", bunu hatırlatıyorum.

Bunları hatırlatıyor ve hatırlıyorum, benim küfürbazlarımın yazdıklarımdan çok benimle sorunlu olduklarını görüyorum; sorunları zaman zaman benim kısa boyumu da aşıyor. Bazan, korkak davranıp, frenklerin ünlü sözüyle, "benim omuzlarımın üzerinden" bir yerlere söz ulaştırdıklarını düşünüyorum; nedenleri var. Başkan Apo, çok yakın bir zaman önce, Özgür Politika'nın, "Ordu Lebed'ini hazırlıyor" başlığıyla yayınladığı derslerinde, şunları söylüyor: "Ordu partisi, ideolojik ve politik bir reformu yaşayacak. Bu reforma, yeni kadrolarıyla ve yeni önderleriyle hazırlanmak durumundadır. Bu kitlenin başka türlü kendisini yaşatması mümkün değildir. Hantal olduğu için, kat kat olduğu için, kendisini dönüştürmekte zorlanacaktır. Bana göre, kelleyi kurtarmak için bir son çırpınış olacaktır. Çünkü, generaller yaşamaya çok düşkündür. Hızlı bir solculuk gösterebilirler. Kürt sorununu herkesten çarpıcı ortaya koyabi-

lirler. Bu tür gelişmeleri beklemek mümkündür ve bu, bizi şaşırtmamalıdır. Orduyu bir yerde ne çok olumlu, ne de çok olumsuz değerlendirmek gerekiyor." Bunlara ben katılıyorum; ancak bunlar beni aşıyor. Fakat bu nedenle yiğitliği öneriyorum; Türkiye'de çıkan, "Atılım" Dergisi'nin, Med Televizyonu'nda yayınlanan "Yeni Bir Tarihe Doğru" programlarından dolayı Başkan Apo ile beni kemalist ilan ettiklerini ve aynı şiddetle küfürlerini eksik etmediklerini öğrenmiş bulunuyorum. Yiğitin hakkını kabul ediyorum.

Hem yiğitlikten ve hem ciddiyetten yana olmaya çağırıyorum. Bir: Kendimi çok beğenmediğimi yazdığımı hatırlıyorum; bu nedenle kimseye beğendirmeye de hiç çalışmıyorum. İster beğenilir, isterlerse beğenmezler, ben çağdaş bir anayasada ve bizim kuracağımız düzende de, "yüksek planlama kurulu" veya "milli güvenlik kurulu" türünden mekanizmalara karşı değilim, bana göre çağdaş bir kamu yönetiminde yerleri var. İki: Ancak ben bu kurulların içinden hoşnut değilim; generallerin emekçi halkımızın çıkarlarından uzak düştüklerini, tekeller ile Wasihgton'un ideolojisini benimsediklerini ileri sürüyorum, bizim bakışımıza yakın subayları arıyorum. Üç: Ordu'yu ciddiye almayanların hiçbirisini ciddiye almıyorum ve öğrenci politikacısı sayıyorum.

a. Altmış sonlarına doğru yükselen Türkiye gençleri ordu'yu ciddiye aldılar ve Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu'nu kurdular. b. Yetmişli yılların sonlarına doğru ayaklanan Kürt gençleri, Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu'nu kurdular. Kendilerini ve yaptıklarını ciddiye aldıklarının işaretidir. Dört: Türkiye Ordusu'nda her zaman ve en zor şartlarda bile emekçi halkını düşünen genç subaylar olmuştur. Beş: Eylülist zalimler, 1978 Harp Okulu çıkışlıların hepsini, üstteğmen oldukları zaman,

büyük işkencelerle tasfiye etmişlerdir. Bunlar arasında, sadece evi benimkine yakın olduğu ya da beni okuduğu için ağır işkence gören üsteğmenler de vardır. Altı: Ben bana küfredenlerin, hayatlarının bir aşamasında hiç olmazsa bir kez üç kaz gütmelerini istiyorum. Çok mu?

Devam edebilir miyim? Bir: Med Televizyonu'nda, Ahmet Türk Dostumuz'un da katıldığı bir oturumda şematik olarak açıklamaya çalıştığımı hatırlıyorum, imam-hatip okulları, eğitim kuruluşları değil, Refah Partisi'nin kadro fabrikalarıdır. İki: Sorun, din ile laikler arasında değildir; imam-hatip fabrikalarından çıkanların beyni, uzun yolda taş yemiş bir otomobil camına benziyor, bu binlerce tuz-buzun her parçacığında bir beyincik vardır, bunların her birisinin bu kadar kolayca yalan söylemeleri bu yüzdendir. Bu fabrikadan çıkanlar, özgürlüğe, halk gerçekliğine düşman ve akıl düzeninden uzak karanlık canlılardır; ben daha Mgk bu konuyu ele almayı bile düşünmezken, Politika'da, bunların kapatılmasını istemiş bulunuyorum. Üç: Mazoşist değilim, demokrat olmadığımı yüz kez yazdım, 27 Mayıs sabahı demokrat mücadeleleri arkamda bıraktım; Mgk'nin, Türkiye soluna ve Kürt halkına cephe almayan 28 Şubat tarihli kararından rahatsızlık duymuyorum. Dört: Demokratik vehimlerim hiç bulunmuyor. Ülkemizin demokrat olmadığını bildiğim için, Mgk kararlarını ayrıca demokrasiye karşı bir darbe olarak görmüyorum. Beş: Artık Ercan Kanar-Sedat Yurttaş çizgisinden utanç duyduğumu ifade edebiliyorum; biz, doksan üç yılında bir darbe olduğunu söylemiyorduk? Güreş-Çiller Darbesi'nden söz eden bizler değil miyiz? Bunlar, arkadaşlarımız Hatip ve Leyla'nın ve Orhan ile Selim'in ve Mahmut'un hapse kondukları tarihi, 2 Mart'ı, "Mart Darbesi" saymıyorlarmıydı? Bu ilkokul öğrencileri, darbeyle maytap taban-

casını mı karıştırıyorlar? Bu köksüzlük, doğrularımızı kusma, bu esnaf politikacılığı bana acı veriyor. Benim gördüğüm bunların öğretmenlerinin Cengiz Çandar-Ahmet Altan familyası olduğudur.

Dalgacı Aydınlar

Ne yapılabilir? İlk akla gelen şudur: Özellikle Avrupa'daki bu yeni Kürt Aydın topluluğunu çok ciddi bir eğitime tabi tutmak gerekiyor. Bunların hepsini, "zından konferansı" benzeri, bir hülya ve bilgi kazanında bir süre arıtmak ihtiyacı kesinlikle ortada duruyor. Okumalarını ve özellikle, "Bir Yeni Tarihe Doğru" türü video halinde mevcut ders programlarını tekrar tekrar izlemelerini ve zaman zaman da teste tutulmalarını ciddiyetle düşünmek durumundayız. Çünkü bu halleriyle, tekrar ediyorum, her toplumun yenileşmesinde vazgeçilmez bir yere sahip olan aydınlık fonksiyonlarını yerine getirmemeleri bir yana, kısırlıkları, iticilikleri, ham övünmeleriyle, tabanda ve özellikle köylü kökenli kadrolarda, büyük bir aydın güvensizliğine yol açarak, sakıncalarını katmerleştiriyorlar.

Bunların yazılması gerekiyor; ancak yazılmasının kolay olmadığını biliyorum. Ancak bu son yazımdır; yeni husumetleri ve küfürleri umursamayan bir konumum var. Bu konumumu özellikle yazma ihtiyacı duyuyorum. Bir: Doksan bir genel seçimlerinde Shp ile ittifak çerçevesinde, Hep kontenjanından, Türkiye millet meclisine milletvekili olmam ciddiyetle önerilmiştir ve ben sadece teşekkür ettiğimi hatırlıyorum. İki: Kürdistan Parlamentosu üyeliğiyle onurlandırılmam istenmiştir ve sadece teşekkür ettiğimi biliyorum. Üç: Ortak gazetelerimizin hazırlık çalışmalarını ben yürütüyordum, görüşmelerin hepsi Toplumsal Kurtuluş bürolarında oluyordu, beni affetsinler, o sıralarda

yazarımız olarak bu benim küfürbazlarımız hiç aklımıza gelmiyordu, sonra yazmama sıra geldi ve koşulum olup olmadığı sorulunca, "ben para almam" diyordum. Dört: Daha sonraki bir görüşmemizde, Başkan Apo, bana, "hocam, onuruma dokunuyor, bunlar bizimle ortak mücadele ederken bizden para alıyorlar" diyordu ve hepsi parayla yazıyordu. Beş: Türkiye solunun bütün gelenekleri kara değildir ve ben Türkiye solunun en has çizgilerini sürdürmek istiyorum; Yaşar Kemal, altmışlı yılların sonunda bütün zamanını, Ant ve Yön Dergileri'nde yazmaya ayırmış ve bir kuruş almamıştır. Aziz Nesin, politik ve kültür yazılarından kuruş almamayı ilke saymıştır. Bunlar bizim güzel geleneklerimizdir. Altı: Türkiye solunda en az gücü olan bile, siyasal çalışmalarının giderlerini kendisi üstlenir; seksenli yıllarda biz Aziz Nesin ile aydın direnişini yaparken, nakliyat dahil her masrafımızı kendimiz yapıyorduk. Yedi: Bizde örgüte yük olmamak esasdır; ben Paris'e yeşil pasaportla geldim, ancak hükümet sonradan beni elinden kaçırdığını düşünmüş olmalı, yayınevlerime bile baskı yaptı ve bütün gelirlerim kesildi; sıkıntılı günlerim oldu, iki yüz franklık yardım için beş saat kuyrukta bekledim, hiçbir örgütten ve özellikle Kürt kardeşlerimden on para almadım. Şimdi sıkıntılarım geride kaldı ve on para almadığım için, sıkıntıya dayanabildiğim için, sadece kendi kendimi kutluyorum. Sekiz: Kürt halkım için mücadele bana sadece hapis getirdi, hücre getirdi, zından getirdi. Dolayısıyla, bu eleştirilerim sonucunda, kaybedeceklerim en fazla, hücrelerim ve zındanlarımdır.

Bu kadar mı? "Üç kaz gütmelerini" istiyorum; ne mutlu bizim için, 12 Eylül sonrasında, toplum önünde "Kürt" sözcüğünü ilk kez telaffuz etmek bana, Kürtçe türkü söylemek de Bilgesu Erenus'a nasip oldu. Sonuncusundan söz etmek istiyorum;

şimdi Kürtçe söyleyen Kürt ve Türkler çoğaldı ve Bilgesu artık söylemek bile istemiyor, hatırlatılmasından bile utanır bir hali var. Ancak ilk kez Kürtçe söylediği için pek çok kez hücrelere girmiştir ve birisi de Viranşehir'de oluyor. Konserinden sonra gözaltına alıyorlar; polis, bir ara söylediğinin Kürtçe olup olmadığından tereddüt ediyor ve bir Kürt bekçiyi çağırıyor, bekçi biraz alık rolünü oynuyor ve ana dili Kürtçe olan birisi olarak Bilgesu'nun türkülerini hiç anlamadığını söylüyor. Bilgesu'yu bırakıyorlar; biz, bunu hep, halkımızın olağanüstü becerisi, olağanüstü dayanışmasının bir örneği sayarız; buna benzer öykülerimiz çoktur ve bunlar beni hep heyecanlandırıyor. Sadece, zından ve zulum mü; bu mücadele, bize, sıradan halkımızın, Fransızcasıyla, "tout a fait ordinaire" Kürt halkımızın, inanılmaz sevgisini kazandırdı. Biz sadece zulüm mü görüyoruz; "ah!" bu halklarımızın, Türk ve Kürt halkımızın, bunların en isimsizlerinin, en ortadakilerinin, en umulmadık, en zor koşullarda bir sevgisi var ki, bütün zülumları yeniyor ve bütün zındanları deliyor. Bunlar bizi yaşatıyor ve bunlar bizi çelikleştiriyor; işte bu sevgi ve bizimle halklarımız arasındaki bu büyük aşk, beni en büyük husumetlere karşı zırhlandırıyor ve uğurlarına, inandığım bütün doğruları söylemek için yüreklendiriyor. Her adımı atarken çok korkuyoruz, ama bu sevgiyi görünce kanatlanıyoruz. "Kemalist Kürtler" çözümlememi, bu sevginin kanatlarında yazıyorum.

Böyle oldu; Doğu Perinçek, eylülizmin ebedi olduğunu düşünerek devrimci geçmişe küfürlerini sürdürüyordu ve bizim mukavemetimizle durdu; arkasından bizimle ortak parti için cilvelerine başladı. Seksenli yılların ortasındadır; şimdi aramızdan göçük Mehmet Ali Aybar, Perinçek ile benim katıldığım ilk açık toplantıda, Şişli'de bir sinemada, "ortak parti" sorunu için

toplandık, bizim sol tarihimizde önemli bir gündür ve Avrupa'da hatırlayanlarına çok rastlıyorum. Benim kendi açımdan ise önemi üç noktada toplanıyor, birincisi, ben o zor günlerde bir başkaldırı rengi olduğu için, ilk kez bir kırmızı atkıyla kürsüye çıktım; Türkiye basını benden çok kırmızı atkıyla ilgilendi, halkımız benimsedi ve artık beni kırmızı atkısız reddediyor. İki: Önce Sevgili avukatımız Öznür Gündoğdu ile üç saat çalıştık, resim yapar gibi sözcüklerin yerini seçtik, ben bu toplantıda, eylülist darbeden sonra ilk kez "Kürt" sözcüğünü kullanmaya hazırlandım, Kürt sorununu çözmeyecek bir partide olamayacağımızı söyledim. Anlatması çok zor, önce bir bomba düştü, saniyeler ölü sessizliğiyle geçti, sonra bir gürültü patladı, salon sevinçten havaya uçuyordu. Üç: Perinçek'i kemalist bulduğumu o gün söyledim ve birlikte parti kuramayacağımızı anlattım. Bunlar da yazılıdır ve belki bir kitabımda yayınlanmıştır; "kemalizm bizi ileriye götürmez, biz kemalizmden geriye düşmeyiz" ilkesini, o gün formüle ettim. Biz kemalizmi, bir tutucu reformasyon hareketi olarak görüyoruz; ancak gerisine düşmemiz ve hele kemalistler de istediği için, akılcı eğitime karşı çıkmamız, imam-hatip fabrikalarına ikircikli bir biçimde kemalistler de karşı çıkıyorlar diye tarikatçıların kucağına oturmamız imkansızdır.

Ben, "Yeni Bir Tarihe Doğru" video kasetlerinin, yeni bir sosyal bilimin ipuçlarını taşıdığını düşünüyorum. Orada Başkan Öcalan'ın, kemalizme çok gerçekçi yaklaşımları yer alıyor; Kürt Aydını'nın bu ders kasetleri üzerinde seminerler yapmalarını tekrar olarak yazıyorum. Eleştirebilir, reddedebilirler; ancak önce incelemeleri zorunludur. Önce yaşamı ve mücadeleyi ciddiye almak meburiyeti var.

Bizim kemalizmde hiçbir zaman anlaşamayacağımız nokta,

bütün doğu halklarını, Arapları, İranlıları, kendi Türklerini ve Kürtleri küçümsemesidir; başta Kürt halkımıza ve aynı ölçüde olmasa bile, Anadolu'da kalan, Elen, Ermeni, Süryani halklara, şaşırtıcı olabilir, Türk halkımıza zulümle yaklaşmasıdır. Ancak bu haliyle kemalizmin sadece Türkiye'ye özgü bir hastalık olmadığını, kendi halk gerçekliğini küçümseme ile anlamsız bir böbürlenmenin iç içe geçmiş bir yumağı olarak kemalizmin, kendine güvenini yitirmiş bütün doğu halklarının hastalığı olduğunu saptamış bulunuyorum; İranilerde de Kürtler de kemalist katmanlar ve hastalıklar mevcuttur. Türkiye'nin bunlardan farkı, kemalizmin, bu topraklarda iktidara kadar tırmanabilmiş olmasıdır; bu çözümlememizi, daha bilimsel bir katkı olarak yazmayı vadediyorum. Ancak şimdi değil, kemalist hastalıkların çözümlemesini başka ve daha ayrıntılı çalışmalarıma bırakmak eğilimdeyim; burada sadece örgütsel plandaki kemalist hastalık üzerinde durmak istiyorum ve bunu, şu anda çok daha tahrip edici buluyorum.

Bir:Küfürbazlarımı yeniden kızdırmak pahasına, Sevgili Doktor Beşikci'nin "zorunlu iskan" ile ilgili olanı türünden doğrudan Kürt Davası'nı içeren olağanüstü parlak ve olağanüstü yol açıcı çalışmaları bir yana, kemalizmi, bilimsel planda çürüten çözümlemelerin çok büyük bir bölümü, benim on ciltlik "Tezler" dizimde yer alıyor. Bu çalışmalar kemalist falsifikasyonun önemli bir bölümünü gün ışığına çıkarıyor. İki: Kemal Paşa'ya atfedilen, Mayıs1919 tarihinin doğum günü olduğu sözü, bir anlamda doğrudur; insan olarak değil de, tarih yapan bir kimse olarak alınacak olursa, Kemal Paşa'nın, Mayıs 1919 öncesi yaşamı son derece sıradandır. Üç: Yurttaşlık bilgisi derslerinden bilimsel kitaplara aktarılan, Kemal Paşa'nın "Vatan ve Hürriyet" Partisi'nin bir çocukluk uydurması olduğunu ki-

taplarımda kanıtlayabilmiş bulunuyorum. Dört: Hareket Ordusu'nda ordu kurmay başkanı olmadığını da gösterebildim; birliklerden birisinde sadece bir kurmay subaydır. Beş: Şimdi büyük bulut yığınları içinde kutlanan Çanakkale Savaşı, birbiriyle hiç ilgisi olmayan iki bölümdür. Birincisi, aşağıda Çanakkale Boğazı'nda olan, boğazın toplarla kapatılması ve emperyalist gemilerin geçmesinin önlenmesi ile ilgilidir; "Çanakkale Geçilmez" sloganı işin bu kısmıyla ilgilidir. Bu denizcilerin ve deniz topçularının işidir; bunun Kemal Paşa ile uzaktan ve yakından ilgisi bulunmuyor; kahramanlardan birisi, sonradan paşa olan, Albay Selahattin Adil'dir. Altı: Batı tarihlerinde bir efsane olarak anlatılan Çanakkale Savaşı ise Kuzey'de Gelibolu yarımadasında olandır; Kemal Paşa burada sadece ihtiyat kuvvetlerine komuta eden bir yarbay'dır. Burada asıl kahramanlar, tarihimizde Cevat ve Vehip Paşa olarak bilinen iki kardeştir. Yedi: Çanakkale'den sonra Kemal Paşa, başarısız bir subay olarak açığa alınmıştır; daha sonra kemalist tarihçiler, bunu, Enver Paşa'nın kıskançlığına bağladılar; bir genelkurmay başkanının bir yarbayı kıskanmasının imkansızlığını da göstermiş bulunuyorum. Sekiz: Uzatmıyorum, meşhur saat hikayesinin de masal olabileceğini gösterdim; Mayıs 1919 tarihinden önce, Kemal Paşa çok sıradandır ve kurtuluşa katılmakla katılmamak arasında tereddütlü bir çizgiyi yaşıyor.

İşte şimdi kemalist kürtlere yaklaşıyoruz. Kemal Paşa, yükselen bir dalgaya atlamasını biliyor ve kemalist Kürt aydını kategorisi de yükselen Kürt dalgasına binenler olarak ortaya çıkıyor. a. Erzurum, önce Ermeniler'in, sonra Kürtler'in ve en sonra biz Türkler'in kültür ve mücadele merkezidir. Şimdi Türk gericiliğinin merkezi olmasına bakıp geçmişiyle ilgili olarak

yanılmamayı öneriyorum; burada, Türk ve Kürt yurtseverlerin bir çalışması ve demekleşmesi mevcuttur. Cevat Dursunoğlu adındaki genç, ben üniversite yıllarında tanışma ve sohbet etme imkanını bulmuştum, bu halkçı çalışmaya, bir general ararken, Kemal Paşa'yı davet ediyor. b. Kemal Paşa, daha böyle bir mücadeleyi hayal edemezken, Maraş, Antep, Urfa'da, bunlar daha sonra isimlerin başına konan, "kahraman", "gazi", "şanlı" sıfatlarıyla tarih oluyorlar ve ancak bunların ötesinde Hatay ve Adana'da, Balıkesir, Manisa'da büyük halk hareketleri ve direnişleri vardır. c. Paşa, bütün bunlardan sonra katılıyor ve söz uygunsa mücadeleyi bürokratize ediyor. Ancak ben bu ayrıntılı tahlili burada bırakıyorum ve sonuca doğru yöneliyorum.

Sonuç şudur; Kemal Paşa, mücadeleye daha sonra katılmakla birlikte, mücadeleyi eline geçirince ve güçlenince kendinden önceki bütün militanları, yiğitleri ve kahramanları tasfiye ediyor. Kimini sürüyor, kimini sehpaya gönderiyor, Selahattin Adil Paşa türünden bazılarına da ithalatta temsilcilik vererek, zengin ederek, yok ediyor; kemalist cumhuriyette Kemal Paşa'dan önde hiç kimse canlı ve ayakta kalamıyor. İşte şimdi sonuca geliyorum; örgüt planında kemalist Kürtler, Kürt yükselişi tuttuktan sonra, Başkan Apo'nun sözüyle Kürtler "erken iktidar" olunca, daha açıkçası bir erken devlet potansiyeli görününce, yükselen Kürt dalgasına binenlerdir. Tıpkı Kemal Paşa'nın kendinden öncekilerin hepsini temizlemesi türünden, bugün ön planda görünen kemalist kürtler, Kürt Yükselişi'nde, kendilerinden daha halkçı, kendilerinden daha kıdemli, kendilerinden daha mücadeleci, hiçbir Kürdü bırakmayanlardır. Hiç gerekmediği halde ve birikimleri olmadığı halde yazarlıktan vazgeçmeyişleri bunun içindir; bir mücadeleleri var.

Halk planında, halk ahlakına yakışmayan kof bir övünme, kişisel planda kof bir böbürlenme bunlann kişilik çizgileridir; son derece kısır ve kıraç toprak kadar umutsuzdurlar. Bu nedenle ham umutlarla derin umutsuzluklar arasında gidip geliyorlar. Bunların pek çoğu, doksan-doksan bir yılından sonra, kürtlüğü ilk kez veya yeniden görenlerdir. Bunları, bir hülya ve bilim kazanına atmadıktan sonra, bunlarla bir yere gidilebileceğini sanmıyorum.

Bir gerilla komutanının güzel sözüyle, daha eşeğe yeni binerken, şimdi uçaktan inmiyorlar; tuvalete bile uçakla gittiklerini biliyoruz. Çoğu, bir zamanlar cennetleri saydıklan İstanbul'dan, bu yükselen dalgaya binerek ilk kez dışarı çıkabildiler. Şimdi, Türk tarihinde, Ahmet Mithat Efendi'nin dekadan diye alay ettiği tipleri hatırlatıyorlar; "monşer, geçen hafta vaşingtondaydım, serok kyakton ile merhabalaştık, dedim ki, monşer oradan bindim romaya indim, monşer, serok karşıladı, monşer dedim ki, monşer yarın biniyorum" türünden konuşan garip insanlara dönüşüyorlar. Ben bunları bir ara Türkler arasında görüyordum; şimdi kemalist kürtler arasında yaşıyorum.

Son yazımı bitiriyorum: Yiğit Kürt halkımızın önünde büyük sorunlar ve büyük başarılar var. Bunlar develer kadar büyüktür. Bekleyen bu büyük sorunlar ve başarılar karşısında şimdiki Kürt aydını pireler kadar küçüktür. Çünkü kemalisttir, çünkü dalgaya binmiştir, çünkü hep iktidar, çünkü hep devlet aydını olmuştur ve çünkü kendisine güveni hiç olmamıştır.

Her yükseliş, kendi aydınını yetiştirme işidir. Buna aşkla inanıyorum.

30 Mart D.Y

İHANET DÜŞKÜNLERİ

Bu incelemeyi, yakın zamanlar ihanet tarihi üzerine daha önce verdiğim, kısa çözümlemenin devamı olarak ele alıyorum. Açıkça hain ilan ettiklerimin dışında kimseyi suçlamıyorum; aslında, benim "açıkça" olanın dışında bir anlatım dilimin olmadığını yazmaktan da sıkılıyorum. Bu bir bilimsel çabadır; geçmişimizi doğru bilmek zorundayız. Aslında bu bir "arınma" çabasıdır; arınmadıkça kılıç olmamızın imkansızlığını tekrarlıyorum. Kısaca bu bir su vererek, demiri kömürden ayırma işidir; önümüzdeki zamanda, bulaşık kütlelere bir hançer türü işlemek durumundayız. Bu, bu nedenle bir iddianame değil, kırılmaz ve pas tutmaz hale getirebilmek için arıtma işi'dir. İşimiz olduğunu düşünüyorum.

Alt bölümleri olabilir; "1925-1926" tarih noktasını, 1919 ya da 1923 tarihinden daha ayırıcı görünüyor. Şeyh Sait başkaldırısı ve Musul'un Büyük Britanya aracılığıyla manda Irak'a verilerek, Osmanlı Kürtleri'nin bölünmesinin gerçekleştirilmesi, izleyen kemalist reformlar, Cumhuriyet'in başlangıcına işaret ediyor. Ben, 27 Mayıs'ı bir halkçı devrim olarak görmekle birlikte, 1960 tarihini çok fazla önemli ve dönüş noktası olarak görmüyorum. 1967 yılı, daha düşündürücüdür. Bu nedenle, Cum-

huriyet'in ilk peryodunu, 1925-1926 ve 1966-1967 arası olarak öneriyorum.

Öncesinde 1965 yılı var. İlk kez, geçen ay, Brüksel'de, Louvainla Neuve Katolik Üniversitesi'nde verdiğim konferansta dillendirdim; 1965 Seçimi ile 1991 Seçimi arasında çok çarpıcı pararellikler ortaya çıkıyor. Bir: 1965 Seçimleri, Türkiye siyaset tarihinde, "Morrison Suleiman" olarak da bilinen, eski cumhurbaşkanlarından Bayar'ın "bizim su müdürü" dediği, bir bürokrata, başbakanlık koltuğunu veriyor. Bu, Morrison Suleiman'ın, ilk başbakanlığı oluyor; bunu, İsmet İnönü'nün elinden alıyor. İki: 1991 Seçimleri, bu Suleiman'a, on bir yıl önce bir askeri darbe ile uzaklaştırıldığı başbakanlık kapısını yeniden açıyor; bu Morrison Süleiman'ın son başbakanlığıdır. Sonuncusunu, Erdal İnönü kendi eliyle, sunuyor. Üç: Bu kadar değil, 1965 yılında, Demirel, ilk kez başbakanlık koltuğuna otururken, aynı seçimler, Demirel'in karşısına, açıkça sosyalist olduklarını söyleyen on beş milletvekili de gönderiyor; Türkiye İşçi Partisi meclise giriyor. Dört: 1991 yılında, Demirel, İsmet Paşa'nın alık oğlunun büyük ihanetiyle son kez başbakanlığa giderken, herhalde bir "ilahi cezadır", bu kez de açıkça Kürt olduğunu söyleyen on beş milletvekili yine meclise giriyor; bu kez Halkın Emek Partisi meclistedir.

İhanete ve darbelere gebe iki dönem başlıyor; Demirel türünden çok zayıf ve aşırı bürokrat bir kişiliğin, her iki seçimin sahnelediği dar geçitlerden dürüstlükle geçebileceğini düşünmek büyük saflıktır, tarih bunu kanıtlıyor. Birincisinden altı yıl sonra, 12 Mart 1971 tarihinde, Demirel düşürülüyor ve resmi idamlar başlıyor. İkincisinden iki yaz sonra, 1993 yılında ise, devletin iki erkanı, Uğur Mumcu ve Orgeneral Eşref Bitlis, katlediliyor ve Demirel'in düşmanlık yapan kardeşi, zamanın cumhurbaşkanı Turgut Özal, Washington'dan bağımsız bir takım

senaryolara heves ettiği bir zamanda, ansızın bu dünyadan çekiliyor. Yürütme erki, Erdal İnönü'nün daha büyük bir ihane-tiyle, Tüsiad'ın danışmanı ve Amerika'nın yurttaşı, Madam Çiller adında bir başka alık'ın eline veriliyor.

Burada iki nokta var; Madam Çiller ile Tüsiad'ın arasının bozulması, Madam'ın başbakan koltuğuna Tüsiad'ın iradesiyle oturtulduğu gerçeğini değiştirmiyor. Cahil ve alık Madam, bir yandan mülk edinme hırsına sınır tanımıyor ve diğer yandan, aklı yerine sadece kaprislerini rehber aldığı için ülke yönetimini bir uçurumun kenarından diğerine sürüklemekten geri kalmıyor. Asıl önemlisi, Kürt Davası'nda, çeşitli ülkelerden günlük ödünler alabilmek için ülke dış politikasını ipoteğe vermesi, ülkenin büyük tekellerini içine alan Tüsiad'ın şu sıralarda çok muhtaç olduğu, başta İç Asya olmak üzere yeni mahreçler bulma politikasına sed çekiyor. Sorun budur ve aynı sorun, şimdi Madam Çiller'in kindareleştirmenleri haline gelen, Aydın Doğan'ın baş kalemşörleri Ertuğrul Özkök ve Güneri Civaoğlu için de geçeriidir. Bir zamanlar sola da bulaşmış bu iki zavallının, Madam Çiller'i bir kuru yüzme havuzuna yatırarak mayolu fotoğraflarıyla seçim kampanyasını yürüttüklerini ve Madam'ın Amerikan Başkanı Clinton'la her buluşmasında, kameralardan uzak kaldıkları her beş dakika için, erotik ögeleri kuvvetli, bir pembe dizi yazdıklarını unutacak durumda değiliz. Ülkemizin kirlenmesinde ve kirietilmesinde, Tüsiad ve Doğan'ın kalemşörlerinin ağır rolünü hep hatırlamak zorundayız.

Ancak ben kirlenmenin başına dönüyorum; bu altmışlı yılların başıdır ve iki koldan ileriiyor. Altmışlı yılların başında, emekçi aydınlanmasının kök salacağı anlaşılır anlaşılmaz, rejimin, bir ara sansür ettiği Albay Türkeş'e, bir faşist hareket yaratma görevinin ihale edildiğini ve aynı şekilde özellikle ticaret ve sanayi odalarında islamcı örgütlenmenin başlatıldığına tanıklık ediyoruz. Albay'a cumhuriyetçi köylü millet partisi'nin hediye edilmesi ve Erbakan'a,

odalar birliğinin örgütlenme işinin verilmesi işte bu zamandadır. Daha sonra, yetmişli yıllarda, milliyetçi cephe hükümetleri zincirinde perçinleşecek olan, Türkeş-Demirel-Erbakan sac ayağının oluşumu altmışlı yılların ortalarına denk düşüyor.

Ancak kabul edilmeli, bütün bunlar yürüyüşü ve Türkiye İşçi Partisi, çerçevesinde, Türk-Kürt aydın ve emekçilerinin birliğinin kurulmasını önleyemiyor. İhanetin tezgahlanması bunun üzerinedir; ben, 1966-1967 yılını önemli bir tarih olarak alıyorum. Dört özelliğini yazmak istiyorum.

Bir: Solcu öldürmeleri başlıyor. İki: Kdp-t kuruluyor. Üç: Doğu Mitingleri yapılıyor. Dört: 1921 yılında çığır açan Türk-Sovyet Antlaşması'ndan sonra, ilk kez 1967 yılında, çok kapsamlı bir Türk-Sovyet ticaret antlaşması imzalanıyor.

Öyle sanıyorum, 1921 yılında Sovyetler Birliği'nin, Londra ve Tahran'la da benzer anlaşmalarla Ortadoğu'da bolşevik propagandayı keseceği yolunda taahhütlerini andırır bir biçimde, 1967 yılında, Demirel ile Sovyet yönetimi arasında, Türkiye İşçi Partisi'nin kellesi üzerine bir pazarlık yapılıyor. Hem korkaklığı ve Amerikan hükümetinden burs alan ilk bürokrat olmasıyla ünlü ve hem de, seçim kampanyasına, Hürriyet'in Madam Çiller'i kuru bir havuzda sereserpe sergileyen fotoğraflarla lanse etmesinden çok önce, zamanın Amerikan başkan yardımcısı Johnson'un koltuğunun altına girerek çektirdiği fotoğrafla başlayan Morrison Suleiman'ın, böylesine çizgi dışı bir anlaşmaya imza atabilmesi için, aldığı rüşvetin yüksek olması zorunludur.

Peki mümkün müdür? Daha sonraki yıllara ait ve mümkün olduğunu gösteren bir örneğimiz var; 1977 Seçimleri sırasındadır. 12 Mart darbesi'nden çıkış, solda, iki eğilimi birden sergiliyor; bunlardan birisi, neredeyse, Türkiye İşçi Partisi hatta bunun, sadece bizim içinde olduğumuz "Yürüyüş" dergisi kanadı hariç, tüm solun, Ecevit'in "Orta'nın Solu" çizgisi arkasında dizildiğini ve aynı za-

manda Türkiye Komünist Partisi'nin kendisini yeniden kurarak büyük bir atılımı sahnelediğini görüyoruz. Tkp, kütleleşirken net bir Tip karşıtı çizgi izliyor ve Disk'e bağlı altı sendikayla kurulan Tip'i buradan tasfiye etmeyi amaçlıyor. Unutulmamalı, Aybar Dönemi dahil, Tip bütün eksiklikleri ve yanlışlarına karşın, Tkp'den daha bağımsızlıkçı, daha kavgacı ve onurlu bir çizginin sahibi olmuştur. Tkp'ye tasfiye işi veriliyor, bir yandan kadroları olmadığı için, belki kendisine güvenemediğinden ve belki de bir pazarlık sonucu, Disk'i, Ecevit'in Chp'sine ihale ediyor; bu işi yürütenler, şimdi havlu atmış olan Haydar Kutlu kod adlı Nabi Yağcı ile şu anda Ödep içinde Sıtkı Coşkun'dur. Disk'in başındaki Kemal Türkler, Bank-Sen'e uzman olarak yerleşmiş bu iki aparatçik'in direktiflerini uygulayan bir sendika bürokratı konumundadır. 12 Mart Darbesi'nde, 15-16 Haziran Kalkışması nedeniyle girdiği hapishanede, cuntaya teslim olmuş, Nihat Erim'e bağlılık telgrafı çekmiş ve artık Tkp giysisiyle bunu gizlemeye çalışan bir "cephe" bürokratı olmuştur.

Yetmiş yedi seçimlerine gelirken, Tip, Disk ve bağlı sendikaların yönetiminden tümüyle tasfiye edilmiş durumdadır; ancak tabanda bir gücü kaldığı varsayılıyor. Yetmiş yedi seçimlerine girerken, aynı zamanda ülke ekonomisi büyük bir satış krizi yaşıyor ve buz dolabı, çamaşır makinası türü dayanaklı tüketim araçları üreten fabrikaların, Koç, Alarko ve Profilo holdinglerin stokları artıyor. İşte tam bu sırada, büyük holdinglerin fabrikalarını kapatma durumunda kaldıkları bir zamanda, Kemal Türkler'in başında olduğu Disk'e bağlı Maden-İş, oligarkları büyük sevinçlere boğan, grevini ilan ediyor; şaşırtıcı ve hainanedir.

Şimdi aramızdan göçük Aziz Nesin, politikanın içinde değil; ancak buradaki haksızlığı görecek kadar gelişmeleri izliyor. Hızla, "Büyük Grev" adlı öyküsünü yazıyor ve bunun tekellerle anlaşmalı bir grev olduğunu işliyor; kimsenin gördüğünü söy-

lemek mümkün görünmüyor. Ben, bir perşembe günü bu öyküyü okuduğumu ve hemen, Yürüyüş'e, öyküyü tanıtan ve öven bir yazıyı kaleme aldığımı hatırlıyorum; satıcı bezirganların uyanması, bunun üzerinedir. Pazartesi'nden itibaren, Coşkun ve Yağcı ile, Coşkun'un kardeşi ve şimdi Cumhuriyet'te Atilla Coşkun ile bunlara katılan, on yıl kadar Frankfurt'ta taksicilik yaptıktan sonra şimdi Cumhuriyet'ten ve gazeteci kadrosuyla maaşa bağlanan Aydın Engin adında hep kuşkulu işler yapan birisi, "Aziz Nesin Sen Nesin" kampanyasını başlatıyorlar; bana da küfürlerini esirgemiyorlar ama, bir süre, Aziz Bey, Türkiye'de hiçbir yerde konuşamaz oluyor. Tkp güruhu, Aziz Bey'i gördükleri yerde "Aziz Nesin Sen Nesin" diye bağırıyorlar; salonları seven Aziz Bey'e salonları dar ediyorlar. Aziz Nesin'in ricaları para etmiyor ve kampanya sürüyor.

Sürüyor mu? Aziz Nesin de işini bilendir; bir gün uçağa atlıyor ve Moskova'ya uçuyor. Moskova'da Komünist Partisi yöneticilerine, "susturun..." diyor; sosyalist dünyada Nesin'in gücünün yükseldiği günlerdir; susuyorlar. Sanki musluk sıkılıyor, sanki bıçak kesiyor; Tkp güruhunun "Aziz Nesin Sen Nesin" kampanyası bitiyor.

Mümkündür; Demirel ile bir anlaşmayı imkan dahilinde görüyorum. Mihri Belli'nin hızla yükselen "milli demokratik devrim" görüşleri, bunların tümüyle dışındadır ve doğrudan doğruya Belli'nin inisiyatifi ile gelişiyor. Ancak Tkp, Behice Boran'a yakın Zeki Baştimar'ın tasfiyesinden sonra Tkp'nin başına gelen Laz İsmail, azılı bir Belli karşıtı olmasına karşın, Milli Demokratik Devrim görüşlerine karşı çıkmıyor; bizler o sıralarda "Sosyalist Türkiye" diyoruz ve Belli, "Demokrat Türkiye" sloganlarıyla gençliği hızla etkiliyor. O sıralarda Tkp'den ülke içine, "milli demokratik devrimin iç yüzü" adlı bir broşür geliyorsa da, bu Belli'yi kötüleyerek, Milli Demokratik Devrim görüşünü savunuyor.

Moskova, diğer yandan da, Doğan Avcıoğlu'nun başını çektiği ve 9 Mart 1971 tarihinde tasfiye edilen, Nasırist-Baascı askeri müdahale hazırlığına umudunu bağlamış görünüyor; Avcıoğlu da büyük bir yetenekle Tip eleştirisini sürdürüyor. Tip, aslında 1967 Türk-Sovyet Antlaşması'ndan kısa bir süre sonra ölüyor; bizimki, 1975 yılında, bir ölüyü diriltme çabasıdır.

Yetmişli yıllardaki gelişmeleri tam olarak açıklayabilecek durumda değiliz; yalnız, kütleler, 12 Mart'tan ufku daralmış fakat kavga isteği artmış olarak çıkıyorlar. Yetmişli yılların ortasında, Türkiye çok kanlı bir iç savaşın ortasındadır. Aciz Ecevit'in oyla yaklaştığı ve Disk'i erittiği için büyük sermaye tarafından kendisine hediye edilen hükümetleri tutamadığını görüyoruz; buna karşılık, Demirel'in, faşist Albay Türkeş ve Yobaz Erbakan ile kurduğu, kan emici milliyetçi cephe hükümetleri, sadece iç savaşı körüklüyor. Buna, dünyadaki petrol krizinin yarattığı halk rahatsızlıkları ekleniyor; işte bu zamanda, dünyanın büyük finansman dergileri, Türkiye'den dışarıya büyük bir sermaye akışının başladığını kaydediyorlar. Türk zenginleri, Türkiye'nin yakın bir zamanda, komünizme düşeceğine inanmışa benziyorlar ve mülklerini İsviçre'ye aktarıyorlar; Türk sermayesinin "enternasyonalize" olmasında, petrol zengini Arap ülkelerinde inşaat işleri almasının yanında bu sermaye kaçışı da önemli bir role sahiptir.

Aynı tarihlerde Sovyetler Birliği'nde Brejniyef'in yönetiminin ikinci dönemine giriliyor; birincisinden çok farklıdır ve bu farklılık, Brejniyef'e bir anlamda stalinist damgası yapıştırmalarına da neden oluyor. Brejniyef'in, işlerin böyle gidemeyeceğini anladığını fark ediyoruz; hücuma dayalı bir politikaya dönüyor. Brejniyef, "barış içinde bir arada yaşama" kisvesi altında kapitalizm övücülüğünün ve Batı merkezlerine yaranmaya dayalı bir dış politikanın, iç yapıda yarattığı çürümeleri açıkça göremeden

ölüyor. Belki de Sovyet düzenini hücuma hiç yatkın olmadığı bir zamanda hücuma kaldırıyor; Polonya ve Afganistan politikaları, budur.

Budur, ama, nedir? Bu soruya da çok açık cevabım henüz bulunmuyor. Yetmişli yılların ikinci yarısında, Türkiye Komünist Partisi, "emperyalizmin zayıf halkası Türkiye" olarak adlandırılabilecek, bir politikayı formüle ediyor; bu politikanın, Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarafından geliştirildiğinden kuşku duymuyorum. Washington, Moskova'nın, Washington sözcüğüyle "saldırgan", uluslararası ilişkiler kitaplarının terminolojisiyle "revizyonist" bir politikaya yöneldiğini görüyor; yetmişli yılların başında, Wasihgton'un Şili'de pasifist bir marksist yönetimi düşürmesini ve Allende'yi katletmesini içine sindirmesinin kolay olmadığını biliyor. Karşılık verilecektir; ancak nerede?

Tedirgin Washington, gerileme yerine, hücum çizgisini seçiyor ve bunun için "insan hakları" masasını kuruyor; henüz, Türkiye'deki İnsan Hakları Derneği'nin kuruluş öyküsünü yazmamış bulunuyorum, adı ve tüzük çalışmaları başka iken, birdenbire bizlerin tasfiye edilerek, Amerikan damgalı "insan hakları" programına yönelmede kilit isimler henüz deşifre edilmemiştir. Ancak hem "insan hakları" programının yetmişli yıllarda Sovyetler Birliği'ni içinden zayıflatmak için, Amerikan dış işleri bakanlığında bir masa olarak kurulduğu ve hem de, bizlerin dışlanmasıyla kurulan "İnsan Hakları" Derneği'nin başından itibaren Amerikan şemsiyesi altına girdiği kesindir. Bu şemsiyenin yırtılmasında, şimdi aramızdan göçen Vedat Aydın'ın unutulmaz yiğitliği vardır ve belki de vahşice öldürülmesinde bu yiğitlik öyküsünün dahli bulunmaktadır. Bizim dışlanmamızda da senaryonun Washigton'da yazıldığından kuşku duymuyorum.

Bir parantez açıyorum, Türkiye'de ilk Rusça öğrenen sosyal

bilimci oldum, ilk "sovyetolog" sayıldım, bu benimle ilgili bir sıkıyönetim mahkemesi mahkumiyet kararında; mahkumiyet gerekçesi yapıldı; ancak Moskova, bana hiçbir zaman "kendi adamı" gözüyle bakmadı. Amerika'da, cumhurbaşkanları çıkarmakla ünlü, Clinton ve karısı da oradandır, Yale Üniversitesi'nde okudum, Amerikanca dersler verdim; Washington, beni hep düşman bildi. Bu iki yaklaşımdan da onur duyuyorum; bütün bunları, Ankara'daki, "insan haklarıcı" yöneticilerin, örnek olsun, Akın Birdal veya Yavuz Önen'in, ne zaman dgm'de bir davaları olsa, Almanya'nın veya Amerika'nın Ankara büyükelçilerinin mahkemeyi gidip bunları yağdan kıl çeker yollu kurtardıklarını biliyorum. Bu arkadaşlarımızı bundan dolayı kınamıyorum, sadece "mubarek olsun" diyorum.

Kısa İhanet Tarihi

Bir "iki yüzyıl savaşları" haberi tuttardum, sürdürüyorum ve bırakmıyorum. Bunun içine bir "otuz yıllık iç savaş" dönemi yerleştirdim; henüz kapanmadı ve devam ediyor. İç savaş bazen ateş alıyor ve bazen külleniyor, başlangıç tarihi aşağı-yukarı, Morrison Süleyman Demirel'in başbakanlığına denk düşüyor. Bütün iç savaşlar örneği pistir ve geçtiği toprağı mutlaka kirletiyor; "kirli devlet" bu olgunun ve Morrison Süleyman'ın varlığının işareti oluyor. "İç savaş" konsept planında, "düşük yoğunluklu savaş" stratejisinden ayrıdır; ancak yürütülmesi, "düşük yoğunluklu savaş" türü, ihanetlere dayanıyor. Bu anlamda, iç savaşı yazmak, ihaneti yazmaktır. Bugün, ihanetin kısa tarihini sunmak istiyorum. Pek acıklıdır.

Devlet, zor uygulamasının soyut adı'dır; bu anlamda so-

yut'tur ve somut düzlemde ise, devletin kirlenmesi, toplumun kirlenmesinin başıdır.

Bir yanı yiğit, bir yanı görkemli, bir yanı yaratıcı, ancak, ortamı pis ve rivayeti acıklı bir otuz yılı düğümlemek üzereyiz ve ben, sona yakın ölçüde iyimser ve sondan bir basamak altta moralliyim. Nasıl olmam ki? "Bizim sadık ihanetçimiz" Doğu Perinçek, "bizim" pazarlamacımız ve "bizim" düşüncelerimizin, isportacısı olmuştur. "Benim" sözcüğünü biliyorum, ancak burada "bizim" sözcüğü önemlidir; "Ülke" olabilir, Gündem'dir ya da "Özgür Ülke", kısaca "bizim gazete" demektir, bunlardan birisinde, General Eşref Bitlis'in uçakla ölümü üzerine, henüz mevlidi okunmadan, imzası önemli değil, bizim "Vezir Düşürmesi" yazımız çıktı; orada, Bitlis'in, Mumcu'nun katline bir karşılık olarak, Amerika taraftarları tarafından öldürülmüş olabileceğini ısrarla yazıyorduk. Perinçek'in şimdi yaptığı, başka devletlerin raporlarıyla bizim düşüncelerimizi karıştırıp pazarlamaktır, çok mu kötü?

Artık neredeyse haftada bire çıkarmışlardı, gece geliyorlar, alıyorlar, "ülkücü" katillere benziyorlardı, otomobilin arkasında birisi bir yanımda ve diğeri diğerinde, Karakusunlar Köyü'ne yakın Adana yolu üzerinde, götürüyorlar, ben içimden "ne zaman vuracaklar" diyordum, bir veya birkaç gün sonra, Dgm'de savcının önüne çıkarıyorlardı; savcının adı, daha çok Nuh Mete Yüksel'di ve her serbest kalışımda, elinden avını kaçırmış bir vahşi yüzü takınıyordu. İşte bu Nuh, sonunda, Refah'ın kapatılması için bir fezleke hazırladı ve dava açılması için Anayasa Mahkemesi savcısına gönderdi. Ne kadar acı-komik değil mi? Ben bu yaz, ilk önce, Refah'ın kapatılması için bir basın açıklaması gönderdim, "Bakış" kitapçığında var ve sonra da, usulüne uygun olarak, Ankara'da avutakım Dursun Ermiş eliyle aynı savcılığa başvurarak,

Refah'ın kapatılması için dava açılmasını istedim. Şimdi "benim sadık savcım", Nuh Mete Yüksel, eksik kalanı tamamlıyor. Pek güzel değil mi?

Bu benim ahlakım'dır; "güzel" olanı görmeden acı olanı yazmak istemiyorum. Bugün, Türk ve Kürt solu, otuz yıllık iç savaş döneminin sonunda, kesin bir ideolojik zafer kazanmıştır ve böyle bir zamanda, ihanetin acı tarihini yazmak mümkün oluyor. Yazmak için zafer gereklidir; çünkü "ihanet" sadece katliam, sadece satış, sadece kalleşlik demek değildir. Bundan öteye gidiyor. İhanet için, bütün bunların olması gerekiyor; ancak bütün bunlara ek olarak bir de, "güven" zorunludur. İhanet, kötülüklerin güvenilen eller tarafından yapılmasıdır. Hain, sadece "kalleş" değildir; hain, kendi içinizden çıkan kalleş'tir. İhanet, öldürülmeniz değildir; yakınınızın sizi öldürmesidir. Hain, güven kazanmış katildir. Bu nedenle ve tarifine uygun olarak, Madam Çiller, Netanyahu Erbakan ve Morrison Süleyman, kesinlikle hain değiller. Hain değiller, ancak ihanet için gereklidirler.

Tekrarlıyorum, bu yazılara, kitaplar sığdırmaya çalışıyorum; kitap çalışmalarımda, "1967 Yılı", hem Türkler ve hem Kürtler için çok önemli çıkıyor. Bu yıl, aynı zamanda, zamanın TC Başbakanı Demirel'in Sovyetler Birliği ile Cumhuriyet tarihinin, birincisi 1921 yılı Mart ayındadır, ikinci büyük antlaşmasını imzalamasına tanıklık ediyor. 1967 Türko-Sovyet Antlaşması, tıpkı 1921 Türko-Sovyet Antlaşması gibi hem Türkiye, hem Sovyetler ve hem de dünya için önemlidir. Güzel, ancak neden? Neden, korkak Demirel, bir ölçüde Washington'u da aşarak böyle bir anlaşmaya gidiyordu ve daha önemlisi Sovyetler'e "mal satarken" karşılığında ne alıyordu; yıllardır bir de bu sorunun cevabını arıyordum. Cevabın ipuçlarını, buraya göçmeden kısa bir zaman önce Mahir Kaynak'ın aracılık ettiği ve Prof. Türkcan'ın da katıldığı bir buluşmada, eski başbakanlardan Menderes'in oğlu Aydın

Menderes verdi; "çok basit Hocam, çok bunalmıştı" diyordu. 1967 yılında Demirel, Türkiye'yi Amerika'dan bir milim uzaklaştırmak karşılığında, Sovyetler Birliği'nden, Türkiye İşçi Partisi'nin kellesini istiyordu. Çünkü, 1965 Seçimi, Demirel'i başbakan yaparken onbeş isimsizi de, "Tip milletvekili" olarak meclise gönderiyordu; "biz" her kademede Tipliler, Türkiye'de Başbakan'a "morrison" diyor ve Demirel'i başbakan olmakla birlikte, ülkeyi yönetemez hale getiriyorduk. Şimdi nasıl Netanyahu Erbakan bunalıyorsa, o zaman da Başbakan Demirel nefes alamıyordu. Kendisi de Moskova'ya açılırken düşürülen Adnan Menderes'in oğlu Aydın Bey, bana, "Anlaştılar Hocam, Tip orada bitti" diyordu.

Doğrudur. O zamana kadar hükümeti bunaltan biz Tip'liler o tarihten itibaren birdenbire kendimiz bunalır hale geliyorduk; sanki herkes ipinden boşaltılmıştı ve Tip, kendisi dışında solun hedefi olmuştu. Bir: Sovyetler en çok, şimdi aramızdan göçük, sevgili dostum Doğan Avcıoğlu'nun başında bulunduğu radikal askeri "devrim" hareketini destekliyordu; Ordu içinde pek çok cuntalar oluşmuştu. Zamanın Mit ajanı Mahir Kaynak da, Mandanoğlu Cuntası içindeydi ve cuntayı izliyordu; Kaynak çabuk farkedildi, Avcıoğlu bana daha sonra, Kaynak konusunda kendilerini Sovyet ajanlarının uyardığını anlatıyordu. Avcıoğlu, güçlü bir Tip muhalefeti yapıyordu. İki: Mihri Belli sessizliğini bozmuştu ve "milli demokratik devrim" adıyla, Avcıoğlu'na yakın ve gençleri toplayan bir Tip muhalefeti başlatmıştı. Üç: Tkp henüz pek zayıftı. Ancak Tip'e yakın sekreteri Baştimar'ı tasfiye edip, karyerist İsmail'i yerine geçirmişti; Laz İsmail, Belli'yi sevmemekle birlikte, milli demokratik devrim teziyle Tip'e karşı kampanyaya katılıyordu. "Bizim Radyo" Tip'e karşı mücadelesinde ısınıyordu. Dört: O zamanlar solda görünen ve her zaman Mit ile kucak kucağa olan Cumhuriyet gazetesi, Tip muhalefetini kinle körüklüyordu. Beş: İnci ve Doğan Özgüden yönetimindeki Tip yakını "Ant" der-

gisi sallanıyordu; zaman zaman Yaşar Kemal de, ben de başyazı yazıyorduk, ancak Özgüden, hazırlıksız bir "Orta Doğu Devrimci Çemberi" sloganı atmıştı, bu bizim gençliği daha hızla kaybetmemiz sonucunu doğuruyordu. Sonunda Tip, bu anlaşmadan çok kısa bir zaman sonra, Hemingway'in balığı türünden hızla küçülüverdi.

Ancak yılmadığını söylemek gerekiyor; hem dışa karşı savaşıyor, hem ülkücülerin, hem başta "maocu" olmak üzere solcu gençliğin hücumlarına karşı kendisini korumaya çalışıyor ve hem de ileriye atılmaya hazırlıyordu. İleriye atılımı yazı kurulunda benim de olduğum "Emek" dergisi hazırlıyordu; Aybar devrildi. Behice Boran Genel Başkan, Kürt kökenli Sait Çiltaş Genel Sekreter yapıldı ve 1970 yılı sonunda, Dördüncü Kongresi'nde ünlü "Kürt Halkı Vardır" kararını aldı. O zaman Mehdi Zana ve Kemal Burkay örneği Kürtler ile beraberdik; bu karar, Kürtler üzerinde bütün yabancı gözlemcilerin kabul ettiği gibi, Kürtlük tarihinde çok önemlidir. Sonunda Türkiye İşçi Partisi kapatılmıştır.

Dördüncü kongre Ankara'da, Yıldırım Beyazıt Çarşısı'nın küçük düğün salonunda yapılıyordu, biz, ülkücülerin ve Perinçek Grubu'nun baskınından çekiniyorduk. Ancak yakın zamanlarda, Rasih Nuri İleri, yakınımızda bir yerde, kendisinin ve Ertuğrul Kürkçü'nün içinde bulunduğu başka bir grubun bizi basmak için bütün hazırlıkları yaptığını yazıyordu. Kongre ise "Kürt Halkının Varlığı" kararına ek olarak faşizmin ayak seslerine işaretle "Faşizme Hayır" kararını da alıyordu. Acı olduğu kadar öğretici'dir.

Tip Dördüncü Kongresi Kürtlük kararını aldığı yıl, Güney'de Mustafa Barzani ile Bağdat arasında bir ön anlaşma imzalanıyor; bu anlaşmaya göre, Bağdat, Kürtler'e "otonomi" vermeyi resmen kabul ediyor. Bu kabul ve bu ön anlaşma da Kürt tarihinde ayrı bir öneme sahiptir; yalnız "otonomi" sözcüğü, Ankara ve Tahran için bir kabus anlamına da geliyor. Bu kabusun etkisi

olabilir, 1972 yılı ilkbaharında, Moskova, Bağdat ve Ankara ile nerede ise aynı tarihte, "Dostluk Antlaşmaları" imzalıyor; benzerini Tahran'a da sunuyor. Ben hep, Türkiye'de, Martçı Darbe günleridir ve bu darbe sırasında Başbakan Kosligin'in Ankara'ya gelip, darbeci generallerlerle kucaklaşmasını acı acı izlediğimi hatırlıyorum. Ancak bu "Dostluk Antlaşmaları" asıl Güney Kürdistan için tam bir darbedir; Sovyet Komünist Partisi, Irak Komünist Partisi'ni iktidardaki Saddam rejimi ile bir "cephe" yapmaya zorluyor. Bu, Kürtlerin yalnız bırakılması ve Mustafa Barzani'nin bastığı toprağın kaymasıdır. Çok acıdır.

İsmet Şerif Vanlı'nın Fransızca kaleme aldığı, Irak Kürdistanı'nın siyasal tarihi, bu açıdan son derece öğreticidir. Vanlı'nın bu dönemde Barzani'nin kurmaylarından birisi olarak, Sovyet Komünist Partisi liderleriyle görüşmelere katılmış olması ihtimal dahilindedir ve yazdıklarının bu yanını, Sovyet tarihi için de anlamlı buluyorum. Sovyetler, Barzani'ye teselli sözleri ediyorlar; ancak Barzani; sonunda, İran ve Cia ile anlaşmak zorunda kalıyor. Kürtlük tarihinde çok acı sayfalar hazırlanıyor.

Önce Moskova ve arkasından, 1975 yılında, Cezayir'de Şah-Saddam Antlaşması ile Washington ve Tahran, Kürtler'i terk ediyor; Moskova'nın Saddam ile kurduğu "cephe" binlerce Kürdün canına ve Mustafa Barzani'nin politik yaşamına maloluyor. Ancak şimdi daha iyi görüyoruz; bu yıllarda, Moskova kaynaklı bir başka "cephe" daha hazırlanıyor.

Bu hazırlık için yetmişli yılların başına dönmem gerekiyor; biz "kan kaybını" sürdürüyoruz. Mahkemelerde, o zamana kadar birlikte olduğumuz, yakın zamanda Sosyalist Parti'yi Dev-Yol ve Tkp döküntülerine terk eden Sadun Aren, Baro'nun bundan önceki başkanı Turgut Kazan, şimdi Cem Boyner'in yerini alan Hüseyin Ergün, sosyalizmi, kendilerini ve Tip'i reddediyorlar ve Dördüncü Kongre'yi savunmuyorlar. Yollarımız ayrılıyor; biz de sonradan anlıyoruz. Laz İsmail, Tip'in gençlerine el atıyor, İstan-

bul'dan, Veysi, Nabi Yağcı, Sıtkı Coşkun, Ankara'dan bizim yanımızdan Nihat Akseymen, benim çok yakınımdan Bulutgil'i, Londra'da toplayarak yeni bir "atılım" için hazırlığa başlıyor. Bu, 1975 yılında, biz İşçi Partisi'ni yeniden kurmaya karar verince patlıyor ve "Bizim Radyo", bizi provokasyonla suçlayarak, önlemeye çalışıyor. Şimdi daha açık yazıyorum: Sovyet Komünist Partisi, Aybar'a, Behice Boran'a ve bu arada bana, hiçbir zaman güvenmemiştir. Bizleri, kendi senaryoları için, hiçbir zaman esnek bulmamıştır; şimdi ben, sadece pek de haksız olmadıklarını söyleyebiliyorum.

Açık olan şudur: 1970 ortalarında, Tkp ülkede, önemli ölçüde bir legal parti olarak çalışmıştır ve Bülent Ecevit ile Moskova'nın isteklerine uygun, bir "cephe" kurmayı denemiştir. Bizim, başında olduğumuz, "Yürüyüş" dergisinde ısrarla karşı çıktığımız ve "ihanet" saydığımız Disk'in Chp'lileştirilmesi, sendika yönetiminin bizden alınarak, Chp'lilere verilmesi, Chp'li Abdullah Baştürk'ün Disk'in başına getirilmesi ve Yağcı, Coşkun, Daysal türünden Tkp bürokratlarının Disk bürokratı olarak kullanılmaları işte bununla ilgilidir ve bu zamandadır. Bülent Ecevit, Disk'e hakim olmuş ve bir ara, Behice Boran'a benim Tip'te etkinliğimin kırılması karşılığında, Disk uzmanlıklarının Tkp'den alınıp Tip'e verilmesini önerecek duruma gelebilmiştir. Hain bir "cephe" adına, Ecevit'in Disk'in patronu yapılması, bizi çok zayıflatmıştır ve tekeller gözünde Ecevit'in büyümesine yol açmıştır.

Yalnız, yetmişli yılların ikinci yarısında, henüz tam olarak çözemediğimiz çok karışık bir durumun ortaya çıktığını görüyoruz. Sol, Martçı Darbe'yi büyük bir moralle atlatmış bulunuyor ve içeride, Demirel-Türkeş-Erbakan'ın üçlü Milliyetçi Cephe Hükümetleri, ülkeyi kalıcı bir karanlık rejime çevirmek için, güçlendirdikleri "kontr-gerilla" aygıtı ile her gün yepyeni cinayetler işliyorlar. Sermaye korkuyor ve o zaman gözlemcileri korkutan bir hızla ülkeyi terk ediyor; işte tam bu sırada Sovyetler Birli-

ği'nin, bir an için, Türkiye'de yeni bir düzenin kurulabileceğine inandığını görüyoruz. Bunun kanıtlarından birisi, sonradan "Yörükoğlu" adıyla yazan Nihat Akseymen'in üzerinde kalan, Tkp'nin, Türkiye'nin "emperyalizmin zayıf halkası" olduğu savıdır. Bu sav, aslında Sovyetler Birliği Komünist Partisi'ne ait görünüyor ve bir süre ciddi olarak ele alındığını görüyoruz.

Bunu, Batılıların da ciddiye aldığını gösteren işaretler var; şu günlerde, bir televizyon oturumunda, Doğu Perinçek'in, bir ülkücü katile, aynı oturumda ve yüzyüze "siz pek çok insanımızı öldürdünüz" dediği zaman, ülkücünün, "evet ama, hepsinin isim ve adreslerini siz gazetenizde yazıyordunuz, bize yardım ediyordunuz" demesi, tarihsel bir durumdur. Perinçek ve arkadaşlarının, tıpkı 1920 yılında Kafkasya'da olduğu gibi, Türkiye'de sol bir kalkışma olacağına ve yardım için Kızıl Ordu'nun geleceğine dayalı bir ihbar ve ihanet çizgisi izledikleri kesindir; ben, her zaman Perinçek ve arkadaşlarının bu kanıya ulaşmada, yabancı istihbarat kaynaklarından etkilendiklerini düşünüyorum. Kaynağı ne olursa olsun, Türkiye solu o zaman da ikili ateş arasında kalmıştır.

Moskova'da bir ara "yüksek düşünülen" "Türkiye Devrimi" gündemden çıkıyor, İran ve Afgan Devrimleri öne çıkıyor. Bu yepyeni bir durumdur ve diğer yandan, 1921 baharında, Anadolu'da Mustafa Suphi ve Çerkes Ethem solları tasfiye edilirken, Sovyetler'in İngiltere ile yaptığı bir diğer anlaşma ile Afganistan'da sol politika izlemeyeceğine söz verdiği hep ileri sürülüyor. Amerika'nın Afgan Devrimi'ne tepkisi belki de bu yüzden pek şiddetli oluyor. Ülkede de şiddet görüyoruz; Devrimci Yol'un, Tkp'nin, Tsip'in parçalanmaları aynı tarihe denk geliyor ve her zaman olduğu gibi şimdi de saygı ve sevgiyle andığım yiğit kadınımız Behice Boran'ın, benimle ilgili "anti-Sovyet ve antikomünist" kampanyası başlatarak, Tkp'ye ve Sovyet çizgisine yaklaşması da işte tam bu sıradadır. Ayrıntılı çalışmalarımda ge-

neral anılarına dayanarak göstermiştim; işte tam bu sıralarda, ordu içinde yeni bir darbe kararı alınıyor ve hazırlıklar hızlandırılıyor.

Burada duruyorum; ne kadar moral içinde olsam da, ihaneti yazmak yorucudur. Seksen ve doksanlı yıllardaki ihaneti yazmayı daha sonraya bırakıyorum. Ancak bütün bunların cevapsız kaldığı düşünülmemelidir; toplumlar canlı organizmalardır ve her canlı organizmanın önce içgüdüsel tepkileri oluyor. Bir: Partiya Karkeren Kurdistan'ın kuruluşu, bu tarihtedir ve bu ihanet yumağına bir içgüdüsel cevap oluyor. Bir rastlantıdır; Ordu içinde, Eylülist darbenin kesin kararının alındığı ay ile Apo'nun Türkiye'den çıkma kararını aldığı ay, aynıdır. İki: Kimseyi incitmek istemem; Sevgili Behice Hanım'ın hakkımızdaki ağır kampanya kararının metnini bana hep yoldaşım Mesut Odman getirmişti, "bunlar beni görevime itiyorlar" dedim. İlk tepkim, bir görevi kabul olmuştur. Biz, Tip'e karşı hiç mücadele yapmadık ve "Sosyalist İktidar" için, cepheden hücuma geçtik. Türkiye topraklarında içgüdüsel tepkinin onuru bizim omuzlarımıza yıkılıyordu. Üç: Seksenli yıllarda, Aziz Nesin'le "aydın yükselişi" için yola koyulduk. Dört: "Ekin-Bilar" ile kütleye doğru yöneldik; yalnızca, İstanbul'da, Harbiye'de yaptığımız bir toplantı nedeniyle, İstanbul trafiği iki saat durdu, Abdullah Baştürk'ü, Profesör Coşkun Özdemir'i hatırlıyorum, "devrim devrim" diye ağlıyorlardı. Beş: Ancak biraz fazla gittik; o sırada Sofya'da toplanan "Sol Birlik" Yürütme Kurulu'nda, Nabi Yağcı, Teslim Töre, Ahmet Kaçmaz da vardı, Behice Boran'ın karşı çıkmasına rağmen, belki de kontrol edemeyeceklerini bildikleri için, Tkp inisiyatifi ile, bu oluşumlara karşı harekete geçilme kararı alınıyordu. Şimdi sevgiyle andığım Aziz Nesin'in bana "deli" diyerek hücuma geçmesi, çevresindeki Tkp artıklarının tahrikiyle olmuştur. Altı: Zorlandık, ama devam ettik, 1 Mayıs toplantıları, öğrencilerin açlık grevleri, Türk ve Kürt analarının açlık grevleri, öğretim üyeleri derneği, özgür üniversite, Küba halkıyla dayanışma komiteleri,

sonradan adı "insan hakları" olarak değiştirilen yapılanmalar, Toplumsal Kurtuluş ve Kürt Devrimi ile yazgı birliği çizgisi; bütün bunlar sadece ve sadece, karanlığın zulmüne karşı atılan taşlar oldular.

Kimseyi şaşırtmak istemiyorum: Bütün bu taşları atarken hiçbir örgüt kaygısına kapılmıyorduk. Herkese, örgütüne bakmadan, destek olmaktan geri kalmıyorduk ve bir örgüt kurmak için acele etmiyorduk. Her noktada direnişi görev biliyorduk ve yapıyorduk. Görev yapılmıştır ve bu dönem kapanmıştır.

İhanetin içinden geliyoruz.

İnsan kalabildiysek ve devrimci kalabildiysek, "ne mutlu" bize; daha büyük bir mutluluk düşünemiyorum. Bunun ise en büyük moral olduğunu biliyorum. Moralin de en güçlü silah olduğuna inanıyorum.

8 Aralık '96

Yetmişli yılların sonuna döndüğümüzde, Moskova'nın, Türkiye'yi emperyalizmin zayıf halkası olarak görmekten vazgeçtiğini görüyoruz; otuzlu yıllarda, komintern'in "sınıfa karşı sınıf" çizgisinden dönerek, Dimitrof'un çok sağ politikasına razı olmasını göremeyen iki inanmışımız, Nazım Hikmet ile Doktor Hikmet'in, arkalarının boşaldığını anlamadan hapse girmeleri türünden, bu "zayıf halka" lafı da, Laz İsmail'in veliahtı, R.Yörükoğlu kodlu ve solculuğu, bizim Emek Dergimiz'de öğrenen, Nihat Akseymen'in elinde kalıyor. Moskova'nın dönüşü, Tkp'yi, Tsip'i ve Tip'i bölüyor; işte bu sırada, Tip yönetimi, durup dururken, "Yalçın Küçük anti-komünist ve anti-sovyettir" kampanyasını açıyorlar, gariptir, yetmiş yedi seçimlerine, Yalçın Küçük'ün zoruyla girdiklerini yayıyorlar ve daha sonra, eylülist zındanlarda büyük itirafçı olan ve Avcıoğlu solculuğundan ortodoks sola, benim yanımda geçen,

belki de bana bulaştığı için Tkp'ye yüksek transferle geçen, Bulutgil ile bitmez-tükenmez birleşme pazarlıklarına başlıyorlar. Tkp'den İşçi'nin Sesi, Tsip'ten Tkp-B, Tip'den Sosyalist İktidar ayrılıyor; kalanlar, hem birbirine ve hem de artan gericiliğe yaklaşıyorlar.

Burası ayrı, şimdi önemli soru şudur; büyük bir sol dalgası olan ve güçlü bir aydın kadrosuna sahipTürkiye yerine Afganistan'a yönelmenin, Moskova açısından, gerekçeleri ne olabilir, bu sorunun cevabını bulabilmiş olmaktan hala uzağız. Yetmiş yedi seçimleri sırasında, Ecevit'e düzenlenen ve en son anda Demirel tarafından, bir tür kendi kendini ihbar niteliğinde, bozulan suikastın hazırlığı mıdır, yoksa 1 Mayıs katliamıdır; bütün bunlar, Washigton'un kararlılığını mı anlatıyordu, bilemiyoruz. Tam bu sırada, Doğu Perinçek Grubu'nun, ülkede Moskova damgalı bir sosyalist iktidarı kesin görerek, başta Tkp'li olmak üzere, Moskova'ya düşman olmayan bütün solcuları, "beşinci kol" sayıp, gizlileri, yayınlarında afişe etmelerinin de, kendiğilinden mi yoksa bir Avrupa istihbaratının özendirmesiyle olduğunu da bilmiyoruz. Bu sırada şekillenmeye başlayan ve adı henüz "Apocu" olan hareket, Sovyetler'e karşı düşman olmayan bir konumdadır; aynı tarihlerde, Apocuların önde gelenlerinin, sovyet-karşıtı hareketler tarafından öldürüldüğünü de görüyoruz ve nedenini hala netlikle göremiyoruz. Ancak bunlar, o tarihlerde "sol" içinde de bir "sosyalist" ihtimali gören ve bunu tehlike sayanların bulunduğunun işaretidir.

Burada sadece bir bilimsel çözümleme yaptığımı tekrarlamak istiyorum; sadece bazıları için ihanetin bir düşkünlük olduğunu kaydetmek istiyorum. Bizim, seksenli yılların ortasında, Aziz Nesin ile el ele vererek yükselttiğimiz aydın rezistansı, bir rastlantıdır, Kürt gerillalarının silahlı mücadeleyi başlatmaları ile eş zamanlıdır. Ben bir yana, başında Aziz Nesin'in bulunması, burada hiçbir organik temasın olamayacağının çok açık kanıtı-

dır; ancak, şimdi tarihsel olarak bakıyoruz, bir eşzamanlılık ortaya çıkıyor. Ayrı ayrı kanallardan geçiyor; tarihte bu tür eş zamanlılıklara sık sık rastlanıyor.

Bu tarihte, bir açık sosyalist partiyi açıklıkla dillendiriyoruz. Tkp, buna kesin karşı çıktı ve sol politikada hep zaafiyeti temsil eden ve Tkp ile Tip'i birkaç yarı yolda bıraktığı için, kendisini mahkum da hisseden Profesör Sadun Aren'in, Nokta Dergisi'nde, açık parti öneren beni provokatörlükle suçladığını okuduğumu hatırlıyorum. Bunlara çok önem vermiyorduk, Nesin'le birlikte, Ekin-Bilar projeleriyle açılımı halk hareketine çevirmeye çalışıyorduk; işte Tkp buna dayanamıyordu, yeni bir ihaneti sergilemekte gecikmedi. Seksenli yılların ikinci yarısında, birleşmiş Tkp-Tip adına, bunların sekreterleri Haydar Kutlu ile Nihat Sargın'ın, Ankara Ulucanlar Cezaevi'ne inmeleri, benzeri görülmemiş bir ihanet senaryosudur. Hem Kürt yükselişi ve hem de Aziz Nesin-Yalçın Küçük tarafından yönlendirilen, rejimi, her iki cepheden sarsan, bu hareketliliğin üstünü örtme amacına yöneliyor; gerekçe olarak da, üç gün sonra ismini kendilerinin de unuttuğu ve benim TöBe KaPe olarak anlattığım, "Tbkp" adlı bir garabet örneğini ileri sürüyorlar. Kabul etmek gerekiyor; Kürt Hareketliliği üzerinde etkili olamamakla birlikte, bizim aydın hareketi olarak başlattığımız ve halka yönelttiğmiz yükselişi durdurdukları kesindir.

"İnsan Hakları" Derneği, Vedat Aydın'ın önemli huruç hareketine kadar, ülkedeki Kürt ve diğer devrimcilere karşı hak ihlallerine kör ve sadece Tkp'li ve devrimci yolluların haklarını gözeten bir dernek olarak kalıyor; ancak mücadele sürüyor. Bu mücadelenin alanlarından birisi de, bu çevrelerin, diğer bazı sosyalistleri de içine alarak Sosyalist Parti kurmalarıdır. Başlangıcında, Kürt mücadelesine kesin kapalı ve Profesör Aren'in başkanlığındaki bu ılımlı oluşum, alttan katılmaların etkisiyle, daha sağlıklı bir çizgiye yöneliyor ve içinde yer alan Sıtkı Coş-

kun-Sadun Aren kiliğinin bütün muhalefetine karşın, 1995 Seçimleri'nde Hadep ile seçim ittifakını gerçekleştiriyor. Hadep ile seçim ittifakı, o sırada Hadep içinde kof milliyetçi çizgilerin de görülmesine karşın, özlü ve sosyalist bir tutumdur; ihaneti bir kişisel düşkünlük haline getirenler burada duramıyorlar.

Tkp'den gelen Coşkun ve Dev Yol içinde hep çürük hatları savunan, Kürt kökenli ve "insan haklarıcı" Yavuz Önen, bu ittifakı önlemek için, çok hızlı davranıyorlar; Tkp ile Dy çizgilerinin en geri kadrolarını, yeni bir partide birleştirmeyi ve bunu, seçimlerden önce yapmayı deniyorlar. Aralarına, Menderes zulmünün borazanı babası Burhan Belge'nin, 27 Mayıs'ta hapsedilmesi nedeniyle Türkiye ilericiliğine duyduğu kinle tam bir "komprador" olan Murat Belge'yi de alarak, yollarına devam ediyorlar. Sol siyasal mücadeleden çekildiğini kırk kez ilan eden Belge, Türk Savunma Bakanlığı'na en çok silah satan bir holdingten aldığı maaşla, Türk entellektüel hareketine, Amerikan bilmecelerini sokma işini sürdürürken, mümkündür, Washington'un yeniden görevlendirmesiyle, Coşkun-Önen kliğine katılıyor. İşlerini, seçimlerden sonra yapabiliyorlar; "Ödep" adıyla kuruluş, budur. Bu kuruluşun, Washington ve Bonn tarafından özendirildiğini, daha önce yazmış bulunuyorum. Yönetiminde, Bonn-Washington güçlüdür.

Bitiriyorum; bu çözümlememde, Ödep'i mahkum etmeyi ve ödep'in bütünüyle, yabancı elçiliklerin denetiminde olduğunu kesinlikle kastetmiyorum. Ödep içinde çok değerli, benim daha önce birlikte çalıştığım, bundan sonra her zaman beraber çalışabileceğim, ayrıca nerede olursa olsun, emekçi halkına bağlı ve halkların ortak gelişimini yürekten isteyen kadrolar çoktur. Bu incelemem, bunları kırmaktan daha çok, yüreklendirmeye yöneliktir; karşılaştıkları güçlüklerin kaynağına işaret etme amacını taşıyor.

Sıtkı Coşkun, Ödep'e, Sovyet rejimi artığı partiler nezdinde,

Tkp'nin devamı izlenimini veriyor; Fransız Komünist Partisi, örnek olsun, PKK veya Dev-Sol veya Sip ile ilgili değerlendirmeleri, Ödep'ten ve Sıtkı Coşkun'dan alıyor. Ödep adına Sıtkı Coşkun'un verdiği bilgiler, Dgm Savcıları Nusret Demiral veya Binbaşı Sıtkı Coşkun'un verdiklerinin aynıdır; devlet medyasının, Ödep'i zamam zaman ön plana çıkarması, Ödep adını yürütülen bu diplomatik faaliyet nedeniyledir. Belge, "demokratik kütle örgütleri" yerine, "sivil toplum" türü maskaralıkların acentalığını yapıyor; şimdi camiler ve odalar birliği de, artık Belge-Washington sayesinde, "sivil toplum" oluyorlar. Yavuz Önen, Hikmet Çetin'in Chp-Shp çizgisini, bu alanda sürdürüyor. Yerleri vardır ve bu yerler net olarak ortaya çıkıyor.

Ancak mücadele devam ediyor; hangi ad adında olursa olsun, topraklarımız, devrimci ve işbirlikçi çigileri beraberce besliyor. Ben, şu anda, bizim topraklarımızda, kütlesel çapı yeterli ölçüde olmasa da, çok güçlü bir devrimci ve ortakçı damarın attığını duyuyorum. Bazıları, bu çapa bakarak kötümser olabilirler; ben, bu damarın atmakta ve akmakta olmasının tek başına ve başlı başına bir sevinç olduğunu duyuyorum.

İhanetin ve kıranın içinden buralara geliyoruz.

11 Nisan D.Y.

EK BÖLÜM

Birinci Ek

ÖZGÜR POLİTİKA'YA

Sorumlu Arkadaşımıza,

Sevgili Heval,

Selamlarımı yazıyorum.

Bu notumu üzüntüyle gönderiyorum.

Doğrudan konuya giriyorum, ben Yaşar Kaya'nın yazısını okumamıştım, okuyanlar, bana, "hakaret ediyor" diye bildirdiler. Hala da okumadım. Serhat Bucak'ın yazısını okudum; ancak büyütmemek için, Yaşar'ın yazısıyla ilgili olarak "hakarete akın" nitelemesini yaptım. Yazımda da, aynı yayında yazarların birbirlerine saygılı olmalarının bir basın kuralı olduğunu hatırlattım; ancak Viyana'da ise, Gündoğan adlı, eski bir maocu olduğunu öğrendiğim yazarınızın hakaretlerini okudum.

Şimdi benim size söyleyeceklerim şunladır:

Bir: Gündoğan'ın Yaşar'ın veya bir başkasının hakaretleri beni hiç ilgilendirmez. Ayrıca bazı kimseler, bana küfretmeyip de kime küfredecekler? Başka yerde binlerce küfür var;

hiçbirisine cevap verdiğim görülmüş müdür?

İki: Maocuların bana bitmez tükenmez bir kini vardır. Bu yazarınız sizin olsun. İstediğiniz yerinize koyarsınız. Ancak artık öğrenin; bu maocu eskisi aynı yazıyı Demokrasi gazetesine göndermiş ve onlarda yazıyı çöp sepetine atmışlar; yaptıkları doğrudur.

Galiba pek bilmiyorsunuz; ancak halklarımızın yeni Selim Çürükkaya'lara fazlı ihtiyacı olduğunu sanmıyorum.

Üç: Gündoğan'ın yazısı bende var. Serhat Bucak'ın yazısını 16 Mart tarihli gazetede olduğunu hatırlıyorum. Birkaç tane olduğu anlaşılıyor; benim okuduğum, (2) sayılı olanıdır. Kaya'nın yazısı da birkaç gün daha önce çıkmış olmalıdır. Bu son ikisini lütfen faksla bana, gönderin; okumayacağım, ancak yakında çıkacak "Sicil" adlı kitabıma alacağım. Bunlardan, topraklarımızdaki Kürtlerimiz de Türklerimiz de haberdar olmalıdır. İnsanlarımızın, garezin, insan anlayışını nasıl bozduğunu görmeleri gerektiğine inanıyorum.

Dört: Nereden geldiniz ve ne kadar kalacaksınız? Kimler geldi, kimler geçti? Bir Faik Bulut mu, bir Abdullah Keskin mi, bir Sağıroğlu mu, bir Mehmet Oğuz musunuz? Bilmiyorum. Bildiğim, ahlak'ı ve ahlaklı gazeteciliği öğrenmeniz gerektiğidir. Önce ahlak ve önce onurlu ilişkidir.

Bir gazetede yazan iki kişiden birisi, birisine böyle kinle küfrederse, bunlardan birisi gazetede kalmaz. Burası gazetedir, esnaf kahvesi olmamalıdır; esnaf kahvesinde küfürle tartışma birbirine karışıyor. Esnaf kahvesinde insanlar küfürleşirler ve sonra kolkola çıkarlar; bu tür ilişkiler beni hep tiksindiriyor.

Ben size Yaşar Kaya'yı, Serhat Bucak'ı ve bu maocu eskisini yazar olarak bırakıyorum. Yarın bunları da açıklayan "Kemalist Kürtler" başlıklı incelememi gönderiyorum.

Benim yazmadığım bir yerde isteyen daha büyük bir kinle bana küfredebilir; ilgilenme alışkanlığım bulunmuyor. Ancak sizler, herhalde, ahlaklı olmayı ve gazete ahlakını öğrenmek durumundasınız. Küfürler bittiğinde, sizler de gazetecilik ahlakını öğrenirseniz ya da yerinize bilenler gelirse, yeniden başlarım. Bizim işimiz hem yürümek ve hem de öğretmektir.

Bu notu kendi arşivim için yazıyorum. Ayrıca siz de arşivinize koyun lütfen.

Kaya ile Bucak'ın yazılarını bekliyorum. Faks açıktır.

Başarılar diliyorum.

28 Mart D.Y.

İkinci Ek
KÜRT YAZARLARI I

MEGALOMAN YALÇIN KÜÇÜK

Yaşar KAYA*

Bazı belge ve bilgileri tarihe, doğru bırakmak lazım, en azından ahlaki bir davranıştır ve kimseyi aldatmamaktır. Bazı kalemler ve kişiler olayları anlatırken yaşananları bir nükleer tarlada ölmüş sadece kendileri kurtulmuş farzedilerek kendi kişilikleri üstüne tarih inşaa etmeye kalkışmakta, klinik megolomani sınırlarını da aşmaktadırlar. (megolo= büyük, man= adam) Bu en azından bilime hizmet açısından doğru değildir. Tarih gerçeği yazar, onun bunun hikayelerini değil.

27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi üstüne çok şey yazıldı. Bu elli yıllık süre zarfında 27 Mayıs sabahı biz İstanbul'da Harbiye'de 1. Ordu'nun o zamanki karargahı olan binanın hücrelerinde 129 gün yattıktan sonra dört tarafı karargah binası olarak yükselen, ortada baraka gibi duran 1951 tutuklamasında Türkiye Komünist Partisi sanıklarının da yattığı yerde yatıyorduk. Sn. Mihri Belli ve Sn. eşi Sevim Belli o binayı bilirler. Bize karavana getiren askerler birgün önce ağabey sizin

*Özgür Politika, 14 Mart '97.
Yaşar Kaya, Sürgünde Kürt Parlementosu Başkanı'dır.

çıktığınız hücrelere bir cemse dolusu kız öğrenci getirdiler diyorlardı. Sonradan Merkez Komutanı olan General Faruk Güventürk de dokuz subay davasından o hücrelerde yatmış. Bu 27 Mayıs öncesi 49 subaylar davası üstüne kimse bir şey yazmadı ama ben ileride çıkacak "49'lar Davası" kitabında gereken yerl vermeye çalıştım. Bu ordudaki ilk gizli ihtilal çekirdeği idi, onlardan biriydi. Samet Kuşçu, darbeyi köşke, Celal Bayar'a ihbar etti. Elazığlı Kürt Hakim Turgut Lüleci, bunları yargıladı. Hepsini beraat ettirdi. Muhbir Samet Kuşçu'yu ağır bir cezaya çarptırdı. Cezası biten Samet Kuşçu'ya Bayar, Hacı Ömer Ağa'nın Adana'daki Bossa fabrikasında yüksek maaşlı bir müdürlük temin etti. Ama halk vapurda ve meydanlarda Turgut Lüleci'yi alkışlıyordu. Ben bu davayı "Gündem Yazıları" kitabımda genişçe yazdım.

27 Mayıs 1960, sabaha karşı bizim de yattığımız bina dahil tank zelzelesi ile uyandı. Alparslan Türkeş radyoda meşhur anonsu yapıyordu. 1. Ordu Subayları pencereleri açarak bizim de bahçede radyo dinlememizi sağladılar. Tankçılar o dönem görevli Merkez Komutanı Tuğ.Kemal Binatlı'yı tekme tokat götürürken, bizim Ağrılı, Tank Binbaşı'sı İsmail, Dr. Naci'nin boynuna sarılarak "Merak etmeyin biraz sonra bütün siyasi tutuklular serbest bırakılacak" diyordu. Kulaklar radyoda idi, Türkeş 15 nolu tebliği okudu, o tebliğ sadece bizim içindi ve şöyle diyordu; "Bütün siyasi tutuklular serbest bırakılacak ama milli ideolojiye ve milli menfaatlere aykırı hareket edenler hariç" diyordu. Biz bir yıl daha içeride kaldık.

Şimdi böyle askeri bir darbeyi ve Kürt siyasi tutuklularına ayrıcalık yapan bu faşizan tutumu ve 1944'lerdeki Turancı tutuklamanın başsanığı Alparslan Türkeş'in sözcüsü ve kuvvetli Albayı'nın yönlendirdiği askeri cuntayı "27 Mayıs kesin bir halk

hareketi ve devrimidir" demek çılgınlıktır, o dönemi bilmemek veya saptırmaktır. 27 Mayıs'tan önceki gençlik hareketleri içinde kim nerede idi, onu şimdi yaşayanlar bilirler. Darbe öncesi bütün gençlik, iktidara ve Bayar-Menderes ikilisine karşı tek muhalefet odağı olan CHP ile bütünleşmiş mi? İktidara yakın bir kişinin hiçbir gençlik örgütüne seçilmesi mümkün değildi. 1957'deki Taksim Mitingi'nde iktidar elektrikleri kesince, gençlik, İsmet İnönü'yü bir kamyonun üstüne çıkarak hoparlörle konuşturdu. İnsan selinin bir ucu Dolmabahçe'de, bir ucu Harbiye'de bir ucu da Galatasaray'daydı. 1958'deki Türkiye Milli Talebe Federasyonu kongresine gelince; Kongre İstanbul'da Cağaloğlu'nda yapıldı. Bizim adayımız Karslı bir Kürt olan Vahdet Tayan'dı. Kongre Başkanlığına Yalçın Küçük seçilmişti. Demokrat Parti iktidarı o dönem Antalya milletvekili olan Sadık beyi, iktidar adayını kazandırsın diye Sirkeci'de Pamuk Palas otelinde karargah kurdurmuştu, polis toplantıyı dağıtmak için bahane arıyordu, yanılmadıysam Yalçın Küçük'ün cebinde bir çakı bulunmuştu. Polis Yalçın Küçük'ü alıp Alemdar Karakolu'na götürdü. Biz kongre delegeleri karakolu basıp kongre başkanını alıp getirdik. O dönemin mücadele arkadaşlarımızdan hayatta olanlar Kemal Kumkumoğlu, Ahmet Güryüz Ketenci, Fetullah Kakioğlu hepsi olayı yakından bilirler. Kongrede ağırlık Kürt delegelerde idi. O hamle ile başlayan Kürt öğrencilerinin örgütlere hakim olması 1968'de Deniz Gezmiş-Bozkurt Nuhoğlu ve Kemal Bingöllü'nün işgal komitesine kadar sürdü.

1957 seçimlerinden sonra DP'nin meclis diktası Türkiye'yi hergün biraz daha ihtilal havasına sokuyordu. Ama o dönemde gençlikte bir tek silah yoktu. Gençlik örgütleri, iktidara muhalifti, İnönü'nün birçok açıklamalarına son anda sansür konuyor ve

gazete sütunları beyaz çıkıyordu. O beyanatlardan bir bölümünü İş Bankası Şubeleri teksir edip dağıtıyorlardı. Hangi devrim, hangi halk hareketi. 1965'te yapılan Anayasa Milli Güvenlik Kurulu'nu Anayasal bir kurum olarak getirmedi mi? Hangi aydın hangi ilerici, hangi sosyalist, buna karşı çıktı. Herkes bu Anayasa'nın ilerici bir anayasa olduğunu savunmadı mı?

27 Mayıs Kürdistan'da 476 kişiyi der dest edip Sivas Kampı'na toplamadı mı? Bunlardan 55 tanesi sonradan Batı'ya sürgün edilmedi mi? Bu muydu devrim, bu mu halk hareketi, suçu ne idi bu 476 kişinin? Efendim bunlar ağadır, toprakları var. Feodaldir diyorlardı.

Batı'da Mendereslerin Çakırbeyli Çiftliği, Eskişehir'de Emin Sazak'ın, Çukurova'da Cavit Oral'ın gözalabildiğince uzanan topraklarında değil. Kürdistan'daki kıtpiyoz araziler için toprak reformu(!) yapacaklardı.

İsmet Paşa 1946'da göstermelik toprak reformu kanununu meclise getirdiği zaman tam bir sınıf bilinci ile Emin Sazak (Gün Sazak'ın babası / Derya Sazak'ın dedesi) Cavit Oral ve diğerleri CHP'den ayrılmış ve DP'nin kurucu saflarında yer almışlardı. Eğri oturup doğru konuşalım. Her dönemde "Alavere dalavere Kürt Mehmet nöbete." Mehmet bir gün oturup merak etti. Allah Allah bu ne uzun nöbettir. Benim nöbetim hiç bitmiyor. Kafaları bulanık olanlar, sağı solu birbirine karıştırınca olmaz. Biz hepsinin içinde yaşadık olayların canlı tanığıyız. Elbetteki 1950'li yıllardan sonra Kürt cephesinde olup bitenleri kimse yazmadı, belki de boşluk biraz da bundan kaynaklanıyor.

YUTTURMACI YALÇIN KÜÇÜK

Y. Serhat BUCAK*

Milli Güvenlik Kurulu ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanunu'na göre görüşmeler ve tutanaklar açıklanamaz ve yayınlanamaz. (Md. 10) MGK ile ilgili atamalar resmi gazetede yayınlanamaz (Md 16/son cümle). Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği kadroları gizli olup genel hükümlere uygun olarak tespit edilen ek göstergeleri ile birlikte G. Sekreterliğin teklifi ve Başbakan'ın onayı ile ihdas edilir veya kaldırılır. (Md. 17/2). Tüm bu yasa-hükümleri MGK'nın çete devleti içerisindeki yeri ve önemini göstermektedir.

Kemalist rejim sadece 5816 sayılı "Atatürk ve Eserlerini Koruma" yasası ile korunmamaktadır. Türk egemenlik sisteminin (kemalist rejim) yarattığı asker-aydın-sivil bürokrasi üçlüsü bu baskıcı, kan dökücü, talancı düzenin emniyet subaplarıdır. Bu üçlü kemalist şer gücünün ülkenin gündemindeki -çeteler, Kıbrıs, Kürdistan sorunu vb. gibi- önemli sorunların çözümünü geri plana itip, laik-anti-laik çelişmesini gündeme oturtması anlamsız değildir. RP, kemalistlerin kanatları altında 12 Eylül reji-

*Özgür Politika, 16 Mart '97.

Serhat Bucak, Sürgünde Kürt Parlementosu Yürütme Konseyi Adalet Bakanı'dır.

mi döneminde büyüdü, İmam Hatip Liseleri'nin çoğalması faşist-askeri diktatörlük dönemine rastlar -ki ben şahsen bunların çoğalmasına karşı değilim- Kur'an kurslarının çoğalması da. Netekim efendinin dönemindedir -ki ben buna da karşı değilim. Halkının %98'i müslüman olduğu bir ülkede insanların hak bildiği kitabı öğrenmesinden doğal bir şey olamaz.- Kaldı ki Diyanet İşleri Başkanlığı, resmi devlet okulları, resmi ideolojinin gözetiminde islamı kendi üslubuyla öğretmektedir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı islamı kalkan yapıp saldıranlar yine bu kemalist güruhlar değil midir? Dinin terörizme (!) karşı panzehir olduğunu söyleyip tarikatların ayağına gidip eteklerini öpenlerin bunlar olduğunu unutacak kadar hafıza kaybına uğramadık. Şimdi Erbakan'ın tarikat liderlerine Başbakanlık Konutu'nda iftar yemeğine davet etmesi birilerini neden gocunduruyor?

MGK'nın 28 Şubat'ta yaptığı toplantı sonrası yayınlanan sonuç bildirgesi, Bakanlar Kurulu'ndan yapılması istenen 20 maddelik muhtıra önemlidir. Muhtıra diyorum, çünkü bildirinin içeriği, dili, muhtıra gibidir. Başta Perinçek olmak üzere her boydan ve soydan gizli kemalistin bağnazca sahip çıktığı devrim (!) yasalarının harfiyen uygulanmasını istiyor MGK bildirisi. Bundan önceki darbeler ve muhtıralar da aynı gerekçelerle gelip halkların başına musallat oldular. Hiç kimse 27 Mayıs'ın bir halk devrimi olduğunu bize yutturmaya kalkmasın. 27 Mayıs itibarı geri plana düşen TC ordusunun belli kesiminin öncülüğünde, ticaret burjuvazisinin toprak burjvuvazisine karşı darbesidir.

27 Mayıs Anayasası'nın temel hak ve özgürlükler konusunda sol fikirlerin ifade edilmesini sağlamada rahatlık getirmesi ona halk devrimi özelliğini kazandırmaz. Bu nispi rahatlamanın

on yıl sonra beş general tarafından hamle yapmak isteyen sanayi burjuvazisi adına nasıl geri alındığını 12 Mart'ta hep birlikte yaşadık.

Hiç kimse TC ordusundan medet beklemesin. Genel Kurmay Genel Sekreteri Tümgeneral Özkasnak kiminle uyum içinde olduklarını açıklıyor: "Ordu Atatürk'e inananlarla uyum içindedir." (3 Mart 1997, Hürriyet) Kürdistanlılar Kemal'e inanmanın bedelini 1923'ten sonra darağaçlarında, zindanlarda, sürgünlerde ödediler. Restorasyona uğrasa dahi Kemalizme bir daha inanmayacaklardır. Türkiye işçi sınıfının temsilcileri Türk-İş, DİSK, esnafların temsilcisi TESK kiminle beraber olduklarını MGK kararlarına verdikleri destekle açıkladılar. (5 Mart 1997, Hürriyet, Milliyet, Sabah)

Hiç kimse Türkiye işçi sınıfının temsilcisi Türk-İş değildir, DİSK değildir diye demagoji yapmasın. Bayram Meral 100.000 işçiyi Ankara'ya toplayıp, ellerine bayrakları tutuşturup miting yaptırabiliyor, 1991 yılında Zonguldak-Ankara yürüyüşünde işçilerin önüne Mengen'de güvenlik güçleri barikat kurduğunda, işçilerin tepkisini R. Duran "Yeni Ülke"de eleştirmişti. Sol cilalı kemalcılar tarafından nasıl da bom bardımana tutulmuştuk. Zaman bizleri keşke haklı çıkarmasaydı.

• • •

Erbakan'ın MGK bildirisini imzalamamak yönündeki direnişi kısa sürdü. MGK G.Sekreteri Orgeneral Kılıç, Başbakanlık'tan ayrılırken oldukça keyifliydi. RP'nin yürüttüğü strateji, Meclis Başkanlık Divanı üyesi RP'li Y. Hatipoğlu tarafından yazıldığı iddia edilen şiir MGK ikinci bildirisini yayınlanmasına vesile oldu. Havalar ısınıyor. Gazete haberlerine göre MGK'nın hükümete tanıdığı süre bir aydır. Emekli askerler de ordunun verdiği süre-

nin üç ay olduğunu belirtiyorlar. Refahyol'un kararları meclisin gündemine getirmek istemesi de muhalefet ve meclis başkanınca engellendi. Erbakan istediği kadar "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" desin. Bu kelamın sahibi hiçbir zaman egemenliği, kayıtsız şartsız millete vermedi. Egemen hep kendisi oldu. Yine istenildiği kadar hükümet MGK'da değil TBMM'de kurulur denilsin. Bunların hepsi palavra. Hakimiyet, kayıtsız şartsız kemalist ordunundur. MGK'nındır. Senelerce kendi "kemalist Tip'pi demokrasi"lerini görmeyip Filipin'le, Marcos'la dalgalarını geçtiler. İyisi mi biz bu laf salatalarını bir yana bırakıp, kemalist rejimle kavgaya devam edelim. Kürdistanlılar, Devr-i Saadet İslamcıları, gerçek sosyalistler hep birlikte. Başkaca da şansımız yok.

ŞİŞİNİK YALÇIN KÜÇÜK

Cemil GÜNDOĞAN *

Bugün niyetim, Arnavutluk'taki yaygınlaşan isyandan söz etmekti. Hatırlayacağınız gibi bir zamanlar eski "sosyalist" ülkelerdeki halkların kapitalizme doğru koşmaları, kapitalizm goygoycuları tarafından sosyalizmin ve ideolojilerin öldüğünün ve kapitalizmin sosyalizme üstünlüğünün bir kanıtı olarak sunulmuştu. Ki bunlara gençliklerinde kazara sosyalizme bulaşıp sonradan devletin şiddetine toslayınca, veya Avrupa'da mültecileşip burjuva demokrasisinin kırıntı kabilinden bazı nimetleriyle tanışınca geçmişlerine küfür eden bizim Kürt şakşakcılarımız da dahildir. Şimdi insan merak ediyor, aynı kitleler bu kez de kapitalizme karşı isyan edince, acaba baylarımız bu sefer ne diyecekler?

Ne yazık ki, yerimiz yok, Arnavutluk'taki sosyalizmi hala kötülük kaynağı zanneden kitlelerin kapitalizme karşı isyanını yorumlayamıyoruz. Çünkü iç politika alanındaki bazı geliş-

** Özgür Politika, 22 Mart '97.*
Cemil Gündoğan, Özgür Politika gazetesi yazarı ve Med TV yorumcusudur.

meler, bir başka konuyu daha acil kılıyor.

* * *

Hatırlarsınız, bir süre önce bu köşeden Türkiye'deki sol kemalistlerin kendilerini sol bir darbe hayaline kaptırmış olduklarından ve bunun sol adına ne tür bir yanlışı ifade ettiğinden söz etmiştim. O yazıda kastettiklerim daha çok Türk "solcu"larıydı. Ne var ki MGK'nın 28 Şubat toplantısı sonrasında, konu Yalçın Küçük tarafından Kürtler cephesinde de güncelleştirildi. Yazılarına egemen olan anlatım kırılmalarından ötürü yanlış anlamadıysam, Sayın Küçük, Özgür Politika gazetesinin 10-11 Mart 1997 tarihli nüshalarında yer alan "Ordu" ve "Laiklik" başlıklı makalelerinde, Kürt hareketini ordu kartına oynamaya davet ediyor.

Sayın Küçük bu taktiği önermeden önce, 27 Mayıs'ın erdemleri üzerinde duruyor. Sonra uzun uzadıya kendisinin o dönemde ne kadar önemli bir figür olduğunu anlatıyor. Derken 27 Mayıs'ın "bir halk devrimi" olduğu tespitini yapıp, buna inanmayanları Türk gericiliğiyle aynı çizgide olmakla suçluyor. Sonra da lafı 28 Şubat toplantısına getiriyor ve askerlerle dinci parti arasındaki çekişmeden hareketle "Ankara'da iktidar noktalarının, otuz yıldır ilk kez fenere doğru bir dönüşe geçtiklerini" tespit ediyor. Burada fenerden kasıt, aydınlık, yani sol olduğundan, Küçük'e göre ordu, son hareketiyle birlikte yüzünü bize doğru dönmüş bulunuyor. E, bu durumda Kürt hareketine ve ilerici Türklere de yüzlerini ona döndürmek kalıyor.

Yerim dar olduğundan tepeden tırnağa yanlış gördüğüm ve esasen şimdiye kadar Doğu Perinçek tarafından seslendirilmiş olan bu görüşlerin geniş bir eleştirisini yapamayacağım. Biraz şematize etme tehlikesi taşısa da madde madde özetleme yolunu tercih etmem bundan.

1- Sayın Küçük'ün Türkler ve Kürtler adına geçmişte ne kadar olumlu şey varsa kendine maleden övünmelerini geçiyorum. Artık kabak tadı verse de, yalnızca kendi payıma konuşuyorum, Küçük'ün biz Kürtlerde olmadığını söylediği "değer bilmezlik" aşkına, bir zamanlar başında olduğunu düşündüğü sosyalist hareketini ve ardından da aydın hareketini -kendisinin deyimiyle- "kaybetmiş" bir büyüğümüzün övünmelerini ve dövünmelerini okuma sabrını gösterebiliriz diye düşünüyorum. Tıpkı kendilerine geçmişte aslı astarı olmayan misyonlar yükleyip kuru kuru şişinen Kürt büyüklerimizi yıllardır okuma sabrını gösterdiğimiz gibi. Bu bağlamda söyleyebileceğimiz tek şey, dostane bir uyarı olabilir ki, o da, bu asılsız şişinmelerin kendilerine karşı var olan saygıyı erozyona uğrattığıdır. Buradan ötesi Yalçın Küçük'ün Kürt ve Türk sol hareketi üzerindeki etkilerine dair söylediklerine inanmamız için bir neden bulunmuyor. Çünkü ne TİP, ne de Sayın Küçük'ün kendisi, geçmişte Türk ve Kürt ihtilalci solunun oluşum ve gelişimi bakımından olumlu bir rol oynamışlardır. TİP'in genel olarak sol toparlanma üzerinde kısmen olumlu bir role sahip olduğu 70 öncesi dönemde Sayın Küçük'ün bu parti içinde bir etkinliği yoktur; onun etkinliğinin arttığını söylediği 75 sonrası dönemde ise, TİP'in yeri, ihtilalci Türk ve Kürt solunun yanı değil, tam tersine karşısı olmuştur. Sayın Küçük'ün ihtilalci sola görece yakınlaşmaya başlamasına gelince, bu, Metris Cezaevi'nde yattığı dönemin sonlarına denk gelir. Kürt hareketine yakınlaşmaya başladığı dönem ise daha sonraki bir tarihe raslar. Fakat biraz gecikmiş de olsa bence olumlu bir sonuçtur bu.

2- Ne var ki 27 Mayıs'ın bir "halk devrimi" olduğu saptaması, bu olumlu sonuçla bağdaşır nitelikte değildir. Bu tespit, Baasçı bir bakış açısının ürünüdür ve sosyalizmle hiçbir alakası yoktur. Zaten Küçük'ün kendisi de 27 Mayıs darbesinin öncüleri olarak Anayasa Mahkemesi Başkanı Güngör Özden'le Koç Holding Yönetim

Kurulu Üyesi Can Kıraç gibilerini göstermekte ve bu darbeye halk desteği sağlayan kişinin de İsmet İnönü olduğunu söylemektedir. 27 Mayıs bu tür isimlerin önderliğinde başkalarının yanı sıra Kürtlere karşı yapılmıştır. Bu nedenle, Y. Küçük'ün 27 Mayıs'ı Kürtlere övmesi ve salık vermesi, onları cellatlarıyla öpüşmeye davet etmek gibi bir şeydir.

3- 28 Şubat tarihli MGK bildirisine gelince, ordu kliğinin radikal dincilere karşı mücadele istek ve iradasinin beyanı olarak tanımlanabilir. Bu yanıyla karşı saflarda bir çatlamaya ve potansiyel bir çatışmaya işaret eder.

4- Dolayısıyla önce 27 Mayıs'ı halk devrimi diye niteleyip, ardından da 28 Şubat'ı buna benzetmek ve sonra da sistem dışı halk muhalefetinin bu karta (MGK) oynaması gerektiğini ima etmek, sosyalizm adına halkın bilincini bulandırmaktan başka bir şey değildir.

5- Özel olarak Kürt hareketi cephesinden bakıldığında ise, 28 Şubat karşı saflarda bir çatlama ve dolayısıyla siyaset aktörlerinin birbirlerine karşı konumlarının yeniden düzenlenmesi eğilimine girmesi olasılığından ötesini ifade etmez. Burada Kürt cephesinin taktiği, peşinen birinden birine yamanma değil, çatlaklardan yararlanma olabilir.

6- Bütün bu nedenlerle Yalçın Küçük'ün Perinçek'ten alarak Kürt cephesine taşımak istediği Baasçı öneri, sosyalistler bakımından genel prensipler planındaki savunulamazlığı bir yana, hem uluslararası politik konjonktörün olumsuzluğu, hem de var olan politik tabloyu yanlış okuması nedeniyle yanlıştır ve reddedilmelidir.

MÜTHİŞ TÜRK YALÇIN KÜÇÜK

Selim FERAT *

Bakılan her açıdan Türkü bir başka türlü görmek mümkün.

Kürtlükten Türk'e bakmak da başlıbaşına bir yoğunluk gerektiriyor.

"Ortaasya'dan dört nala gelen" Türkle, "Mavi gözleri çakmak çakmaktı, indi Afyon'dan Karahisar'a doğru"yu Nazım Hikmet yazdı.

Alpaslan'ın Malazgirt'e gelişi, Kürdistan'a bir Türklük saldırısıdır.

Yavuz'un, Kürdü Osmanlı'ya Şah İsmail'in Faslılara kırdırması, Türklüğü Kürdistan'a temerkûz eden önemli dönüm noktalarından biridir.

Sultan Hamit, Kürtlerin beynine tünemeyi başaran Türk seferidir.

Mustafa Kemal, rafine bir Türk lideridir. Kemalizm, Maraş'ı

** Özgür Politika, 31 Mart '97.*
Selim Ferat, Berlin Kürt Enstitüsü yöneticisidir.

işgal edip, 70 yıl boyu tarihe "Maraş kurtuldu"yu kabul ettiren Türk ilizyonizmi midir.

Sonra Kürtlerin başına neler gelmedi ki!

1960 yılından, '80'li yıllara kadar tüm Türk dünyası Kürdistan'ı reddetti.

1980'li yıllardan sonra Kürdistan adını hazmeden Türk ileri kanadının bir kesimi, 1990'lı yılların ikinci yarısında yeni bir entrika peşindedir.

Ve türklük yeni "Müthiş Türk"ler doğurmaktadır. Şimdi son yılların en Müthiş Türk tipolojisini canlandıralım:

Koca bir adam düşününüz...

Bilen biri... Hakkari'den Erzurum'a onbinlerce Ermeni'yi katlettiren Enver Paşa'ya yakın durmaya özen gösteriyor;

Talat Paşa da, Mustafa Kemal de aydınlık arıyor;

Mustafa Kemal'in Kürdistan'ı yeniden işgalini selamlıyor;

400'ü aşkın Kürdü Sivas'ta kamplara temerküz eden 1960 darbesini halk hareketi olarak irdeliyor;

Ve Kürdün yükselişi onu o kadar yoruyor ve bitiriyor;

Kürdün, Kürt marksizmini bir alternatif olarak seçmesi onu o kadar yoruyor ve bitiriyor;

Kürt halkının fukara ve zavallılıktan kurtulması onun Osmanlı gururunu o kadar incitiyor ki; öylece bu tipolojiyi yepyeni bir teçhizat kuşanıyor.

Bir şeyi unutuyor:

Kürdü kandırmanın klasik yöntemleri tutsaydı, bugün Kürt hareketi bu kadar yükselmezdi, bunu en iyi bilenlerden biri bu tipolojiye dahil olanlardandır. Ancak farkında olmadığını ima etmeye çalışıyor.

Zeka tüpü bu Müthiş Türk zorlanıyor. Yine de çok derin

düşündüğünde, yere vurduğun başka bir Kürde övdüğün Kürde kurban ettir.

Rafine bir uğraş değil mi ?

Ve sonuçta namlunun ucunda ileriye atılan Kürt var. İsmail Beşikçi buna: "Böl ve yönet" entrikası diyor.

Jean-Paul Sartre: "Sadece Güneyli (Fransız, bn) kölelik üzerine görüş açıklayabilir... Cezayir; orada gazeteler sadece kolonileştirenlerin koloniler üzerine konuşabilecek kabiliyete sahip olduklarını hatırlatma konusunda bir türlü yorulmak bilmiyorlar" diyor. Albercht Memmi'nin " Kolonileştirenler ve Kolonileştirilenler" kitabına düşen bu Sartre ironisi, Müthiş Türk(!)ü ele vermiyor mu?

Müthiş Türk, Kürdün ruhunu en iyi bilendir. Albrecht Memmi, kolonileştirilenlerin dünyasını, "yenilerin dünyası" olarak betimliyor.

Memmi, haklı olarak "kolonileştiren sol" kavramına başvurarak efendilikten vazgeçmeyen egemen ulus solunun maskesini düşürüyor.

Ve Kuzey Kürdistan için, tarihte çoğunlukla "yabancı" veya "Türk", en iyi Kürtten daha çok puan toplamamış mıdır?

Ancak şimdi yeni bir Kürdistan hareketi var ve Kürdün yönünü değiştiren bu kolonileştirilenlerin sömürgeciliğe karşı hareketinin "yeni" Müthiş Türk manevrasına nefes aldıracağını düşünmek büyük yanılgı olmaz mı?

Bir başka Müthiş Türk tipolojisinin önderi Perinçek'in kaderini düşünüyor ve rahatlıyorum.

Üçüncü Ek

ECEVİT'E DAVA

3. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA

Dosya No: 1996'487
Davacı: Yalçın Küçük
Davalı : Bülent Ecevit-DSP Genel Başkanı-Ankara
Vekili: Av. Hakkı Süha Okay
Konusu: Haksız rekabetin önlenmesi istemidir.

Açıklamalar:

1- Solculuk, temelinde insani bir çıkıştır. Her solcunun düzen programı ne olursa olsun, solcu, toplumda düşkünlere, yoksullara, tutuklu ya da mahkumlara insan duygularıyla yaklaşır. DSP Genel Başkanı Ecevit'in bu insan yaklaşımından yoksun olduğunu görüyoruz. Geçen yılın yaz aylarında, cezaevlerinde, siyasi mahkum ve tutukluların sürdürdüğü ölüm orucunda, ölüm orucuna yatanlar için, ailelerini zorlayarak polis baskınlarını öneren tek politikacı bu Ecevit olmuştur.

2- Solculuk, bir yaşam biçimi olarak, tartışmayı sevmek ve

düşünceyi hoş görmektir. Ecevit'in bundan çok uzak olduğunu görüyoruz. Yakın zamanda, partisindeki, üç milletvekilini, sözleri bir yana, kimsenin bilmediği "tehlikeli düşünceleri" nedeniyle, Parti'sinden kovmayı istemiş ve disiplin kurulu tarafından kovulmalarını sağlamıştır. Bu milletvekillerine, "suç" olarak herhangi bir söz yüklenmemiştir.

3- Bu milletvekillerini, herhangi bir parti örgütünün seçimi olmaksızın, milletvekili yapan, Ecevit'in kendisidir. Bütün milletvekillerini, Bülent Ecevit, karısıyla birlikte kendisinin seçtiğini saklamamakta ve tam tersine, her vesileyle anlatmaktadır. Yalnız, bu milletvekillerinden şimdiye kadar bir diğer üçü, Ecevit'i terketmişlerdir. Terkedenlerin her üçü de, kendilerini resmen sağcı sayan iki partiye, ANAP'a ve DYP'ye katılmışlardır. Bu kadar sağ tercihi olan kimseleri milletvekili yapan bir mekanizmanın solcu olduğu söylenemez.

4- Sol parti, bir örgüt demektir. Bugün, Ecevit başkanlığındaki Demokratik Sol Parti'nin hiç bir örgütü olmadığı, kağıt üzerinde yazılı teşkilatların olmadığı, gönderilen yazıları vermek için postacıların adres bulamadıkları, günlük basın haberidir. Ayrıca, partiler yasası gereğince, cumhuriyet başsavcılığı'nın bu örgütsüzlük nedeniyle, DSP'ni, kapatma yaptırımıyla, uyardığı bilinmektedir.

5- Sol parti, sol yaklaşımı olan veya en azından sol iddiası olan partilerle işbirliğine yatkın bir partidir. CHP'nin sol olduğu tartışılabilir; ancak böyle bir iddiadadır ve Türkiye'nin Sosyalist Enternasyonal'de teslim edilen tek partisidir. Ne varki, DSP, "faşist" suçlamalarından rahatsız olmayan MHP ile işbirliğine girebilmekte, Türkiye solunun tümünün adını duymaktan bile rahatsız olduğu Albay Türkeş'in ölümü üzerine, MHP'ye gidip övgüler söyleyebilmekte ve Albay'ın cenazesine katılabilmek-

tedir. Ancak DSP genelbaşkanı, bir televizyon programında bile, CHP Genelbaşkanı Baykal ile yan yana gelirken "uyuz" olacağı endişesini taşımaktadır. Bunu açıklamaktan geri kalmamaktadır. DSP, BBP dahil, mecliste milletvekili olan bütün partilerle işbirliği yapabileceğini söylemekte ve ancak CHP ile görüşmeyi bile reddetmektedir.

6- DSP'nin sol ile ilgisi olmadığı, yabancı basın tarafından da kabul edilmektedir. Örnek olsun, Paris'te yayınlanan ve Sosyalist Parti yanlısı bilinen günlük Liberation Gazetesi, 19 Temmuz 1996 tarihli nüshasında, DSP'den söz ederken, "Parti de la gauche democratique" sözleriyle DSP adını Fransızca yazdıktan sonra, "Dsp, centre nationaliste, 76 deputes" açıklamasını ekliyor; "merkez milliyetçi" anlamındadır.

Sonuç ve istem: Yukarda açıkladığım nedenler ve hukuk kanıtları ile, başında Bülent Ecevit'in bulunduğu DSP'nın "sol" ile hiç bir ilgisi yoktur. Bu nedenle, adında "sol" sözcüğünü kullanması, yanıltıcı olduğu kadar, bir haksız rekabeti yol açmaktadır. Ecevit'in, parti adında, "sol" sözcüğünü kullanmasının engellenmesini talep ediyorum. Saygılarımla.

Dördüncü Ek
BASIN AÇIKLAMASI

Türkeş'i devlet mezarlığına koymak devleti kirletmeyi sürdürmektir

8 Nisan D.Y

Faşist albay, çiftlik'e gömülüyorsa, katil Çatlı neden yanına konmuyor?

Üç dönüm ayrıldığına göre, yanında Drej Ali, Ağar, Yazıcıoğlu ve Eken için de mi mezar hazırlanıyor?
İktidarımızın ilk gününde kadavrasını oradan çıkaracağımızdan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Prof. Tütengil'in, Prof. Doğanay'ın, İpekçi'nin, Savcı Öz'ün katillerinin patronu, yokluğunda mutlaka yargılanacaktır.

Ülkemiz, otuz yılık bir dönemde bir yükseliş ve aydınlanma tutkusuna binmiştir. Türk ve Kürt yoksulları, emekten ve bağımsızlıktan yana aydınlar bu binişin savaşçıları olmuşlardır. Türk gericiliği bu aydınlanma coşkusuna, bir yandan, katliamlar düzenleyerek ve bir yandan da kendikendisini kirleterek cevap vermiştir. İşte bu yüzden ülkemiz, hain bir iç savaşın ve eşi görülmemiş bir

pisliğin girdabına atılmıştır. Albay Türkeş, bu öldürme ve pislik çalma politikasının en önde gelen ajanlarından birisidir.

Faşist albay'ın ülkemizde devlet cinayetlerine ve devletin pislik üretme makinası oluşuna ilk tepkilerin çıktığı bir zamanda ölmesi rastlantı değildir; pislikten beslenen nefesi ve öldürme için çarpan kalbi, henüz sadece katillerin isimlerinin sayıldığı bir zamanda kesilmiş ve durmuştur. Bu duruş, bilimseldir ve bizi yeniden doğrulayan bir değere sahiptir. Türk gericiliği ve ülkemizin pislik fabrikatörleri faşist albay'ın ölümünü bahane ederek kendileri için ağlamaya başlamışlardır. Bu toplu ağıt da bilimseldir.

Faşist Albay bir amerikan ajanı olarak 27 Mayıs devrimini yapan "Milli Birlik Komitesi" içine sızmış ve az zaman sonra tasviye edilmiştir. Bunun dışında, ülkemizde, Prof. Tütengil, Doç. Cömert, Prof. Doğanay, Savcı Öz ve pek çok ülkesever aydının katledildiği dönemin hükümetleri ve aslında ölüm makinası olan "Milliyetçi Cephe" hükümetlerinde, Necmettin Erbakan ile birlikte Süleyman Demirel'e yardımcılık yapmıştır. Sinema oyuncuları türünden ismini değiştiren, Kıbrıs doğumlu bu faşist'in yaşamında, hiçbir başarı ve insani bir işaret görülmemektedir; hep öldürmeye ve karanlığa girmeyi sergilemiştir. Hep bağımlıdır; hep Washington'un ajanı olmuştur.

Ülkemizde başbakan yardımcılarının ulusal panteon'a gömülmelerine imkan veren bir hukuk düzeni mevcut değildir. bu o kadar açıktır ki, bugünün faşist hükümeti bile bu faşist albaya, "devlet mezarlığı" denilen yerde bir mezar açamamış ve yanında, Ankara'nın bir avuç ormanını keserek, bir yer bulmayı tercih etmiştir.

Yaşadığı zaman insan öldürmeyi bir politika bilen bir kimse-

nin, kadavrasına bir yer bulabilmek için, bir faşist hükümetin, başkentin küçücük ormanını buldozerlerle tahrip etmesi, bu faşist albay'a ilahi bir cezadır. Ancak bizim ilahi cezalandırmalarla yetinmemiz mümkün değildir; iktidarımızın ilk gününde, bu faşist albayın kadavrasını oradan kaldıracağımız kesindir.

Albay Türkeş, tetikçisi Çatlı, Kırcı, Drej Ali, Yazıcoğlu ve benzerleriyle aynı yere konmalıdır. Orada yakın iktidarımızı beklemelidirler; iktidarımızda, faşist albayı yokluğunda ve kalan tetikçilerini varlıklarında yargılayacağımızdan kimse kuşku duymamalıdır.

Bu faşist albay'ın bu dünyadan göçmesini ülkemizin, pislik ve katliamlardan uzaklaşmasının işaretlerinden birisi olarak değerlendirmek durumundayız ve ben öyle değerlendiriyorum.

Beşinci Ek

DENİZ ARMAN'A

Sevgili Deniz,

Paris'te evimde, yerli televizyonları, izleyebiliyorum. Bunlardan birisinin haber müdürlüğü görevine geldiğini öğrenince sevinmiştim. Ancak şimdi sana derin üzüntülerimi yazıyorum.

Faşige başspikeriniz Feyman, Kürt kızları, halklarının dilleri kesildiği zaman, kendilerini bomba yapıp patlatırken, "neden kızlar seçiliyor" diye uzun uzun ya da "uzan uzan" yorumlar yapıyordu; sen mi yazıyordun, yoksa, Hasan Cemal tarafından Amerika için kadrolaştırıldığını daha önce yazdığım, Ufuk Güldemir mi yazıyordu, bilmiyorum. Bu ayrı, ancak artık televizyonları, Akbank'ın şubelerine çevirmiş durumdasınız ve bir farkla, sizinkiler sadece yirmi yaşlarında kızlardır. Önce kendinize bakın, televizyonculuğu, inançsız, cahil, yirmi yaşlarında "iyi aile kızları" mesleği haline getirdiniz. Öyle sanıyorum, muhabir diye bu kızları gösterdiğiniz için aileleri size üste para veriyordur.

İyi ve bağımsız bir gazeteci olan dostum Ülkü Arman'ın, Ba-

ba'nın, kemiklerini sızlatıyorsun. Ne yaptığınızı sanıyorsunuz? Gecekondu televizyonu bile değilsiniz. Akşam saat beşe kadar, amerikan ajanslarının artıklarını, polis kamerası İha'nın filimlerini gösteriyorsunuz; akşam haberinde, devletin size verdiği savaş filimleri ile, varsa Mit arşivlerinden politik filmleri veriyor ve Hürriyet Gazetesi'nin haberlerini pişirip pişirip satıyorsunuz. Sana yazık; buradan nereye gidersiniz, gideceğiniz bir yeri göremiyorum.

Dünkü yayınlarınız ayrıca utanç vericiydi. Yirmi yaşında kızlarınıza, faşist albay'ın Türk siyasal tarihine katkılarını anlattırdınız; Sincan'da yobazların saçlarından sürüdüğü Işın'ınıza, bulvar tiyatrolarındaki frenk şendulların yas giysilerini geçirip, Türk aydınının ve solcularının katillerinin ayinini sundurdunuz. Akşam eve gittiğinde, özgürlükçü bir aileden gelen Annen Gülen'in yüzüne bakabildin mi? Bu notumu mutlaka Gülen'e de okut.

Babanın cenazesini hatırlıyor musun? Ben hatırlıyorum; şimdi aynı televizyonda, kameranın karşısına çıkınca kaşını-gözünü ne yapacağını bilemeyen Pınar Türenç'in ağlamaktan ölmek üzere olduğunu çok iyi hatırlıyorum. Halkımız ağlamayı sever, ayrıca her topalın bir kör alıcısı oluyor. Size, ömrü boyu Washington'un ajanı olan bu faşistin basit cenazesini abartmayı kim emretti; doğrudan doğruya Washington mu, yoksa, Hasan Cemal'ın daha Cumhuriyet Gazetesi içindeyken Washington'a kadroladığı Ufuk Güldemir mi?

Sevgili Deniz, bunlar kimsenin yanına kalmayacaktır. Benim çok yakın dostlarımın çocuklarının bu pisliğin içinde olması benim için ayrıca üzücüdür. Ancak kimsenin yanına kalmayacaktır.

Ne mi olacaktır? Yobazlar, bu Işın'ınızı saçlarından yere yatırıp sürüklediler, "anam anam" ağlıyordu ve bizleri de ağlatıyordu; biz insan yolundanız ve öyle yapmayız. O'nu bir yandan bir ömür, bu frenk şendulunun yas giysili halini seyretmeye mahkum ederiz ve diğer yandan da, diline, en acısından urfa biberi çalarız. Bizim yöntemlerimiz insancıldır.

Seni, ailene yakışır olmaya çağırıyorum. Sevgiler.

8 Nisan D.Y.

Altıncı Ek

YALÇIN KÜÇÜK

Basın Açıklaması

13 Haziran 1993

Karakusunlar Köyü

ÜÇÜNCÜ DARBE GERÇEKLEŞTİ

13 Haziran 1993 tarihli DYP Kongresi, 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 türü bir darbeye sahne oldu. Üçüncü darbedir.

Önceki iki darbe gibi, görünüşte Süleyman Demirel'e karşıdır. Özünde, İstanbul-Washington diktatoryasıdır.

ABD Dışişleri Bakanı Christopher, bu darbeden hemen önce geldi ve Ankara'dan daha çok İstanbul'da darbenin son hazırlıkları yönetti.

Profesör Çiller, Profesör Nihat Erim ve Amiral Bülent Ulusu kan grubundandır.

13 Haziran 1993 tarihinde Ankara'da toplanan Doğru Yol Partisi Kongresi'nde, 12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 ile aynı türde ve aynı karakterde bir darbe gerçekleştirilmiştir.

13 Haziran 1993 darbesinin, ilk ikisine göre, tanksız-askersiz yapılmış olması sadece görünüşdedir. Bugün Türkiye Kürdistanında top ile kullanılmaktadır ve süreklidir. İstanbul ve Ankara'da silah kullanılmasını gerektiren bir devrimci-sosyalist hareketin olmaması bir yana, 'infaz' sistemi ile sürekli bir yok etme politikası zaten uygulanmaktadır.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 darbeleri, Süleyman Demirel'e karşı gerçekleştirilmişti. Bu görünüştedir. Bugünlerde gerçekleştirilen darbe de görünüşte Demirel'e karşıdır. Ancak özünde, darbeler dışında yurtmuşayan İstanbul oligarşisi-Washington diktatoryasını yeniden pekiştirmek girişimidir.

Tansu Çiller türünden tamamıyla politika-dışı, belediye müfettişi babasının edindiği arsa spekülasyonu ile bugün Amerika ölçüsünde de zengin olmuş bir hanım, ancak bir darbe ile başbakan koltuğuna oturtulabilirdi. Bu darbe DYP Kongresi'nde yapılmıştır.

Profesör Çiller, 12 Mart 1971 darbesinin başbakanı Profesör Nihat Erim ve 12 Eylül 1980 darbesinin başbakanı emekli amiral Bülent Ulusu kadar politikanın dışındandır ve her ikisinin karakter ve rollerini üstlenmiştir.

13 Haziran Darbesi'nden hemen öncesinde ABD Dışişleri Bakanı W. Christopher'in Türkiye'ye gelişi dikkat çekicidir. Bakan Christopher'in Ankara yerine zamanını İstanbul'da geçirmesi, darbenin karargahının İstanbul olmasından kaynaklanmıştır. Bu darbe Washington'un olduğu kadar İstanbul sermayesinin darbesidir.

Demirel başbakanlığında ekonomik yönetim, Yaşar Holding aracılığıyla Ege ve Çağlar Holding vasıtasıyla da Bursa sermayesine verilmiştir. Çiller ile İstanbul karşı darbesini yapmıştır. Aynıca Demirel Amerikancı olmakla birlikte zaman zaman yan çizen bir çizgi izlemektedir. Çiller, Özal'ın ölümüyle ekilen Amerikan diktatoryasını tamamlamak üzere başbakanlığa oturtulmaktadır.

İsmail Sezgin ve Köksal Toptan'ın ilk turdan sonra adaylıktan çekilmeleri şaşırtıcı ve ilginçtir. Herhangi bir örgüt tabanı olmayan Çiller'in ikinci turda perişan olması ihtimal dahilindeydi. Sezgin ve Toptan, politik üslup gereği değil. Washington ile bağlantıdan kopamamak ve Washington diktasına karşı çıkmış görünmemek için adaylıktan çekilmişlerdir.

13 Haziran Darbesi'nin öğretileri üç noktadadır:

Bir: Demirel türünden politikacılar, kürsüyü ve partililerini öylesine yozlaştırıyorlar, öylesine sürü haline getiriyorlar ki, sonunda kendileri de kontrol edemiyorlar. Bu tür politikacılar, bütün onur kalelerini bir bir yok ederek diktatörlüklere kapı açmaktadırlar.

İki: Ben bir süredir, Özal'ın ölümünden önce de, bu tür politikacıların, 1990'lı yıllarda politika sahnesinden temizleneceğini ileri sürüyordum. Tahminim, tahminimden de önce gerçekleşiyor.

Bu arada Türkiye'nin en yıpranmış politikacılarından olan Demirel'i Türkiye'nin en sığ ve köksü en dışarıda profesörlerinden birisi lastiye ediyor.

Üç: Her tür görüntü ve gerekçe ortadan kalkmıştır. Hükümet ortağı olarak bu üçüncü darbeye bir 'sosyal' bir 'demokrat' bir 'halkçı' partinin iştiraki ancak adına ihanet etmesi demektir. Gerçekten de SHP için artık ihanet edebileceği sadece sini kalmıştır.

Kongre, artık DYP delegelerinin Demirel'ya da parti yöneticilerinden değil, ticaret, sanayi ve borsa odaları birliği karargahından emir alan bir sürü-topluluk olduğunu ortaya çıkarmıştır. Sergilemiştir.

Orta Doğu Sitesi Üçüncü Cadde No: 25 Karakusunlar Köyü - ANKARA Tel. & Fax: 286 27 78

"Mücadele devam ediyor; hangi ad altında olursa olsun, topraklarımız, devrimci ve işbirlikçi çizgileri beraberce besliyor. Ben, şu anda, bizim topraklarımızda kütlesel çapı yeterli ölçüde olmasa da, çok güçlü bir devrimci ve ortak damarın attığını duyuyorum. Bazıları, bu çapa bakarak kötümser olabilirler; ben, bu damarın atmakta ve akmakta olmasının tek başına ve başlı başına bir sevinç olduğunu duyuyorum.

ihanetin ve kıranın içinden buralara geliyoruz."